Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6485 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PERŞEMBE — 5 TEŞRİNİSANİ 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

İdare

30 esne sonra Avrupa

Sarı tehlike yeniden günün meselesi şeklini almağa başladı

Eski bir Fransız nazırı diyor ki:

Beyazlar birleşmezler ve birbirlerini yemekte devam ederlerse sarı ırk dünyaya hâkim olacaktır

Eski Alman imparatoru Vilhelm, Avrupa için büyük tehlikenin sari tehlike olduğunu söylerdi. Son seneler zarfında her hususta terakki eden Japonların bir gün Çinlileri peşlerine takarak Avrupayı istilâ etmeleri muhtemel olduğundan bahsederdi.

Umumi harb gürültüleri arasında unutulan bu sözler şimdi yeniden meydana çıkmıştır. Bu defa sari tehlikeden bahseden eski Fransız nazırlarından M. Paul Reynauddur. M. Paul Reynaud, frangın kıymetinin düşürülmesi lâzım geldiği fikrini ilk defa ortaya atmış olan Fransız ricalindendir. Çok mücadeleci ve iyi bir hatibdir. Son zamanlarda bir çok memleketlerde, bilhassa Amerikada uzun tetkiklerde bulunmuştu.

M. Paud Reynaud

Eski Fransız nazırı, kendisine müracaatle «30 sene sonra Avrupa ne halde olacaktır?» diye soran İntransigeant gazetesinin bir muharririne şu sözleri söylemiştir:

— Otuz sene sonra Avrupa ne olacak?... Bu suale katî bir cevap vermek kabil değildir. Benim söyliyebileceğim şundan ibarettir: Yakında iki kuvvet çarpışacaktır. Bu kuvvetlerden biri Avrupa devletlerini ayırmak, diğeri birleştirmek için uğraşacaktır. Avrupa devletlerini ayıran iktisadî muvazenesizliktir. Bu muvazenesizlik de şundan ileri geliyor:

1 — Avrupa pek uzak memleketlere kadar her tarafa sanayi mamulâtı yetiştirmekte idi. Ona göre techizatı vardı. Halbuki 1914 denberi bu uzak memleketler kendi ihtiyaçlarını kendileri temin etmeğe başladılar.

2 — Şimalî ve cenubî Amerikanın Avrupanın fazla nüfusuna kapılarını kapamaları muvazeneyi bozdu. Bu iki sebep bilhassa Almanya ve İtalyada büyük tehlikeler tevlid edecek bir buhran uyandırdı. Bugünkü buhranın bir harbe sebeb olması ihtimali vardır.

Avrupa devletlerini birleşmeğe sevkeden kuvvet sarı ırkın sanat cihetinden ilerilemesidir. Japonlar yalnız şimalî Çini değil, bütün Çini ele geçirmek üzeredirler. Japon nüfuzu Siyama da yayılıyor. İngilterenin şarktaki iki istinadgâhı olan Hong kong ve Singapur ne olacak? Avusturalya ne olacak?

Sarı ırkın yaşama masrafı beyaz ırka nisbetle azdır. Bu sebeble o memleketlerde yapılan bir şeyin maliyet fiati daha ucuz oluyor. Bu yüzden

(Devamı 4 üncü sahifede)

Çubuk barajının açılma resmi

Başvekil İsmet İnönü, bayan Âfet ve diğer davetliler barajı gezerlerken

(Açılma resmine ait diğer resimler 9 uncu sahifemizdedir)

Ispanya sularında mühim hadiseler

Alman ve Italyan filoları müşterek bir nümayiş yapacaklarmış

Paris 4 — Madam Tabouis, Oeuvre gazetesinde yazdığı bir makalede diyor ki:

«İtalyanlarla Almanlar arasında gizli konuşmalar olduğu bildiriliyor. Bu konuşmaların yakın zamanda Akdenizin cenubu garbisinde, yani İspanyol sularında mühim hâdiselere sebeb olması muhtemeldir.

Amiral Sheer adındaki Alman zırhlısı iki gündenberi Tanca limanındadır. Alman açık deniz filosu başkumandanı amiral Schuster bu zırhlıdadır. Amiral Tancaya gelir gelmez Akdenizde Alman ve İtalyan gemilerinin müşterek hareketi için bir İtalyan harb gemisi kumandanile anlaşmıştır.

Bu cümleden olarak iki filo için bir kumandan tayini kararlaştırılmıştır. Bu kumandan amiral Schuster olacak ve iki İtalyan amirali kendisine muavinlik edecektir.

İki faşist memleketin bahrî kuvvetini göstermek ve İngiliz, Fransız ve bilhassa Rus kuvvetlerine nisbetle tefevvukunu anlatmak için Barselon civarında bir nümayiş yapılacaktır.

Kadiksten bildirildiğine göre dün akşam Gaeteye kırmızı ve sarı bayraklı sekiz denizaltı gelmiştir. Bunlar Balear adalarını muhafaza için general Frankonun emrine verilmiştir.»

Lâvrensin ektiği tohum filiz vermeğe başladı

Iraktaki son hadiseler bütün Avrupada büyük endişeler uyandırdı

Yeni Irak başvekili Hikmet Süleyman bey

Son hükûmet darbesini yapan general Bekir Sıtkı

Pariste çıkan Temps gazetesi Iraktaki son hâdiseler münasebetile bir baş makale neşretmiştir. Temps bu makalesinde Irak vekayiinde yabancı devletlerin parmağını görenler olduğunu, fakat bunun doğru sayılamıyacağını söyledikten sonra diyor ki:

«Hakikatte son hareket Irakın kayıtsız ve şartsız tam istiklâlini isteyen milliyetçi unsur tarafından hazırlanmıştır. Bu işte bir rol oynayan haricî tesir varsa o da Filistin hâdiselerinden sonra baş gösteren Arap birliği fikri müstakil geniş bir Arap imparatorluğu vücude getirmek için Arap memleketleri arasında sıkı bir anlaşma tesisi arzusudur.

Miralay Lawrens tarafından ekilen tohum filiz vermeğe başlıyor. İngilte-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Izmit kâğıd fabrikası yarın merasimle açılacak

Muhtelif kâğıdlar imal edecek iki fabrikanın da aynı gün temelatma merasimi yapılacak

İzmit kâat fabrikası

Ankara 4 (Telefon) — İzmit kâğıd fabrikasının açılma merasimi cuma günü saat 10 da başvekil İsmet İnönü tarafından yapılacaktır. Açılma merasiminde bulunacak heyet yarın (bugün) 19,45 de hareket edecek posta trenine bağlanacak vagonlarla Ankaradan İzmite gideceklerdir. Ayrıca İstanbuldan da cuma günü sabahleyin hususî bir tren hareket edecek ve İzmite gelecektir.

İzmit kâğıd fabrikasının açılma merasimi yapıldıktan sonra sellüloz ve sigara kâğıdı da dahil olmak üzere muhtelif kâğıdlar imal edecek olan iki fabrikanın da temel atma merasimi yapılacaktır.

DAHİLİYE VEKİLİMİZ GELİYOR

Ankara 4 (Telefon) — Dahiliye vekili ve Cumhuriyet Halk partisi genel sekreteri B. Şükrü Kaya cuma günü İzmit kâğıd fabrikasının açılma merasiminden sonra İstanbula hareket edecek ve birkaç gün İstanbulda kalacaktır.

Gazeteciler nasıl vazife görecekler

Dün dahiliye vekilinin riyasetinde bir toplantı yapıldı

Ankara 4 (Telefon) — İstanbul gazeteleri baş muharrirleri, Türk Basın birliği heyeti idaresi azaları ile, matbuat umum müdürü ve müşavirlerinden mürekkep bir heyet bugün Dahiliye vegili ve parti genel sekreteri Şükrü Kayanın başkanlığında parti binasında bir toplantı yaptılar. Toplantıda evvelce hazırlanan basın birliği nizamnamesi okunarak üzerinde bazı tadilât yapıldı.

Bundan başka gazetecilerin resmî makamlarla temaslarına ve merasimler esnasında nasıl vazife göreceklerine dair hazırlanacağını bildirdiğim talimatnamenin esasları da bu toplantıda konuşulmuştur.

Yugoslav başvekili dün Belgrada vardı

M. Stoyadinoviç beyanatta bulundu «Balkan milletleri mesud bir âtiye mazhar olacaklar»

Belgrad 4 (Akşam) — Yugoslavya başvekili M. Stoyadinoviç ve maiyeti bugün öğleden evvel saat dokuzda geldiler ve Belgrad istasyonunda merasimle karşılandılar.

Burada çıkan bir gazetenin yazdığına göre, Türkiye başvekili İsmet İnönü ve hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras ile M. Stoyadinoviç arasındaki konuşmalarda iktisadî sahada teşriki mesaiye karar verilmiştir.

İki memleket arasında üniversite talebesi mübadelesi için de yakında müzakerelere başlanacaktır.

M. STOYADİNOVİÇİN BEYANATI

Sofya 4 (A.A.) — Yugoslav başbakanı M. Stoyadinoviç kral Boris ile öğle yemeğini yediği Kırişçin'den çıkarken şu beyanatta bulunmuştur:

«Majeste kral Borisin beni Kırişçin malikanesinde kendisi ile beraber birkaç saat geçirmeye davet edişi bana büyük bir şeref verdi. Kralın bana karşı gösterdiği yüksek ve hayırhah dikkatten dolayı en derin minnettarlığımı

(Devamı 4 üncü sahifede)

Son dakika

Amiral Horti 24 ikinci teşrinde Romaya gidiyor

Italya kralının misafiri olacak, şerefine ziyafetler verilece

Roma 5 (Akşam) — Macar kral naibi Amiral Horti ve hariciye nazırı ayın yirmi dördünde Romaya vasıl olacaklardır. Amiral Horti kralın misafiri olacaktır. Şerefine ziyafetler verilecektir.

Budapeşte 5 (Akşam) — Burada dolaşan bir şayiaya göre İtalya kralı ve M. Musolini 20 kânunuevvele doğru Macaristanı ziyaret edeceklerdir. Roma mahafili bunun doğru olmadığı kanaatindedir.

Bu Sabahki Telgraflar

M. Ruzvelt tekrar seçildi

Rakibi M. Landon tebrik telgrafı çekti, Ingiliz mahafili neticeden memnun

Nev-York 4 — Seçimin katî neticesi henüz ilân edilmemiştir. Maamafih M. Ruzvelte şimdiden reisicumhur olmuş nazarile bakılabilir. Reylerin mecmuu 531 dir. M. Ruzvelt şimdiden dört yüzden fazla rey almıştır.

Nev-Yorkta 500 bin kişi muazzam tezahüratta bulunmuştur. Dün gece bir milyon halk gazete idarehaneleri önünde neticeyi beklemiştir.

M. Ruzvelt artık gelecek seçimi düşünmeden, politikasına devam edebilecektir. Çünkü mevcud ananeye göre Amerikada bir reisicumhurun üçüncü defa seçilmesi varid değildir.

NEV - YORKTA NÜMAYİŞLER

Nev-York 4 (A.A.) — M. Ruzveltin kazanmış olduğu muvaffakıyetin ezici olduğu anlaşıldıkça Nev-Yorkdaki nümayişlerin coşkunluğu artmıştır.

Nev-Yorkda hiç bir hadise olmamıştır. Eyaletlerde ve bilhassa İronto Ohio'da bazı hadiseler olmuş ve bir münakaşa esnasında bir kişi ölmüştür. Faltwick «Kentucky»de de bir müntehip, bir polis memurunu öldürmüştür.

TEBRİK TELGRAFLARI

Nev-York 4 (A.A.) — Bütün mahallerde halk, M. Ruzveltin muzafferiyetini gece geç vakte kadar tesid etmiştir.

Gazete binalarının önünde bir milyondan fazla insan toplanmıştı. M. Ruzvelte binlerce tebrik telgrafı gönderilmiştir. Bunların arasında M. Landonun telgrafı da vardır. B. Landon telgrafında diyor ki:

« Millet, sözünü söyledi. Bütün Amerikalılar, onun verdiği hükmü kabul edeceklerdir. Müşterek dava için, memleketin hayır ve menfaati için çalışacağız. Samimi tebriklerimi kabul ediniz.»

Reyler, henüz tasnif edilmemiş ise de M. Ruzvelt, bütün hükûmetlerde başta gelmektedir. Yalnız Maine ile Vermont ve Nev-Hempshire müstesnadır.

Nev-York Herald, M. Ruzveltin muvaffakıyetinden bahseden yazısında şöyle diyor:

Bu muvaffakıyet, M. Ruzveltin kazanmış olduğu parlak bir şahsî zaferidir ve memleketin gerek kendisine ve gerek siyasetine itimadını gösterir.

İNGİLİZ MAHAFİLİ MEMNUN

Londra 4 (A.A.) — İngiltere, M. Ruzveltin muzafferiyetini sevinc ile karşılamıştır. Büyük şehirlerde levhalar ve afişlerle her namzedin kazanmış olduğu, reyler halka bildirilmiştir. İngilizler, M. Ruzvelti hükûmeti, Amerika tarihinin en müşkül deminde eline almış, birçok tecrübeler yapmış ve nihayet memleketin vaziyetini ıslah etmiş bir icraat adamı addetmektedirler.

Siyasî mahafil, M. Ruzveltin muvaffakıyetinden çok memnundur. Bu mahafil, M. Ruzveltin yalnız iyi bir Amerikalı değil, ayni zamanda beşeriyet camiasının iyi bir ferdi olduğunu beyan etmektedir. Hiç kimse malî, siyasî ve iktisadî tedbirleri ile cihan sulhünü ondan daha iyi temin edemez.

Ayni mahfil, M. Ruzveltin girişmiş olduğu işe, ıslahata cesaret ve kiyasetle devam ve har tehlikesine karşı açmış olduğu mücadeleyi takip edeceğini söylemektedirler.

REYLERİN TASNİFİ

Nevyork 4 (A.A.) — 122,782 bölgeden 57,485 ine aid tasnif tamamlanmıştır. Bunlara aid neticeye göre Ruzvelt seçici adedi itibarile 13 milyon 630,691 ve Landon 8 milyon 310,248 rey almıştır.

Devlet adedi itibarile ise M. Ruzvelt 45 devlet içerisinde her devletin seçim reyi emsaline göre 519 rey ve M. Landon da 3 devlette 12 rey almıştır.

Madrid etrafında katî muharebeler

Madridde çıkan tebliğ harbin iyi bir şekilde devam ettiğini bildiriyor

Paris 4 (Akşam) — Nasyonalistler Madride 14 kilometre kadar yaklaştıklarını bildiriyorlar. Bunlar Madrid civarında son bir muharebenin başlamak üzere olduğunu söylüyorlar.

Madridde neşredilen tebliğde ise hükûmet kuvvetlerinin Madrid civarında şiddetli bir mukabil taarruza geçtikleri, harbin hükûmet kuvvetleri için iyi bir şekilde devam ettiği bildiriliyor.

Havas ajansının muhabiri hükûmet cephesini ziyaret etmiştir. Gönderdiği telgrafta önden ve arkadan hücuma uğrıyan âsilerin Vamdemoroyu terke mecbur kaldıklarını bildiriyor. Pinto köyünün iki kuvvet arasında muvasalâsız kaldığı anlaşılmıştır.

ADEMİ MÜDAHALE KOMİTESİ

Londra 4 (Akşam) — Ademi müdahele tâli komitesi dün toplanmış ve Lord Plimutun İspanya limanlarını ve İspanya - Portekiz hududunu kontrol hakkındaki tekliflerini tedkik etmiştir. Bu teklifler hükûmetlere bildirilecektir. Maamafih bunun umumî bir muhalefetle karşılaşacağı zannediliyor.

SEKİZ HÜKÛMET

Paris 4 (A.A.) — Echo de Paris gazetesinin kaydettiğine göre marksistlerin işgali altında bulunan İspanyol topraklarındaki muhtar hükûmetler şunlardır:

Madrid hükûmeti, marksist komünist Barselon hükûmeti, anarşist komünist, Bujapaloz hükûmeti, anarşist köylü Santander hükûmeti, anarşist marksist, valence hükûmeti, anarşist marksist, Bilbao hükûmeti, marksist separatist, ve komünist Malaga hükûmeti.

Sovyet Rusya ile Japonya arasında bir hadise

Londra 5 (Akşam) — Tokyodan gelen bir telgraf haberine göre Vladivostokta bir Japon acenta müdürünün casuslukla itham edilerek idama mahkûm edilmesi Japonyada heyecan uyandırmıştır. Japonya bunu protesto edecektir.

Fransız kabinesi

Komünistlerle kabine arasında gerginlik artıyor

Paris 4 — Kabine ile komünistler arasındaki gerginlik artıyor. Komünistler tarafından kabineye hücumlar fazlalaşmaktadır. Bazı mahafil halk cephesinin yıkılması ihtimalinden bahsediyor. Maamafih şimdiki halde buna ihtimal verilmemektedir.

Paris 4 (A.A.) — Başbakan M. Blum, evvelce bildirildiği gibi, komünist partisi lideri M. Thorezin hücumlarına tahriren cevap vermiyecek, fakat önümüzdeki pazar günü toplanacak olan sosyalist partisi millî konseyi içtimaında bu meseleyi mevzuu bahseyliyecektir.

Amiral Kelly öldü

Londra 5 (A.A.) — Amiral John Kelly 65 yaşında olduğu halde dün vefat etmiştir. Mumaileyh harb esnasında Dublin kruvazörünün kaptanı iken, Çanakkaleden içeriye girmek suretile kendisini kurtarabilen Göbenin takibine iştirak etmişti.

Sancakta bayram

Bütün halk Cumhuriyet bayramını sevinçle kutladı

Antakya 3 — Antakya ve İskenderun halkının tam istiklâl istiyen telgrafları Fransız fevkalâde komiseri tarafından Milletler cemiyetine bildirilmiştir.

Cumhuriyet bayramı burada her yıl olduğu gibi bu sene de büyük sevinçle kutlanmıştır. Bu yıl bütün Aleviler tören yapmış, Rumlar ve Ermeniler de bayramı kutlamışlardır. Sancakta bütün Ermeniler Türklerle birlikte hareket ediyorlar.

Tiran orta elçiliğimiz

Ankara4 (Telefonla) — Evvelce elçilik iken maslahatgüzarlığa kalbedilmiş olan Tirandaki mümessilliğimizin orta elçilik olmasına karar verilmiştir. Tiran orta elçiliğine hariciye vekâleti umum müdürlüğünden bay Âli tayin edilmiştir.

Erzincan elektriğe kavuşuyor

Erzincan 4 (Akşam) — Belediye meclisi toplandı. 171 bin lira sarfile yapılacak elektrik tesisatı projesi kabul edildi. Bu para oktruvadan belediyeye düşen hisse ve belediye akaratı karşılık gösterilerek istikraz edilecektir. Bu hususta encümene salâhiyet verilmiştir.

Irak hadiseleri

M. Eden, Avam kamarasında beyanatta bulundu

Londra 4 — M. Eden Irak hâdiseleri hakkında Avam kamarasında şu beyanatta bulunmuştur:

— Irakta bir hükûmet darbesi yapılmıştır. Cafer paşanın katlinden çok müteessir olduk. Bağdaddaki elçimiz bu gibi elemli hâdiselerin tekerrür etmemesi için Irak hükûmeti nezdinde teşebbüste bulunmuş, ekalliyetlerin hukukuna riayet edilmesini istemiştir. Aldığımız malûmata göre asayiş avdet etmiştir. Ekalliyetlerin hukukuna riayet edilmektedir. Irak hâdiselerini dikkatle takib ediyoruz. Son hâdiselerde yabancı bir devletin parmağı olduğuna dair verilen haberler hakkında malûmatımız yoktur.

Suriye karışıyor

Trablusşamda örfî idare ilân edildi

Kudüs 4 — Trablus Şamdaki son hâdiselerde 3 ölü 12 yaralı vardır. Şehirde örfî idare ilân edilmiştir. Müslümanlar Suriye ile Lübnanın birleşmesini istiyorlar.

Şamdan bildirildiğine göre Trablusşamda örfî idareye rağmen tezahürat devam ediyor. Berut - Şam treni taarruza uğramıştır. Şamda da hâdiseler çıkmasından korkuluyor.

Paris 4 (Akşam) — Fransız Suriye fevkalâde komiseri Kont Dö Martelin değiştirileceği hakkındaki haberler doğru değildir.

M. Ruzveltin seçilmesi Cenevrede memnuniyetle karşılandı

Cenevre 5 (Akşam) — M. Ruzveltin tekrar reisicumhur seçilmesi burada iyi karşılanmıştır. M. Ruzveltin programında gümrük sedlerinin kaldırılması ve paraların istikrarı vardır. Bunlar çok muvafık görülüyor.

Riyaseticumhur makamı

Yeniden inşa edilecek meclis binasının civarında yapılaca

Ankara 4 (Telefon) — Vekâletler mahallesinin arka tarafına düşen geniş bir sahada inşa edilecek yeni Büyük Millet Meclisi binasının arsasının tesviyesine başlanmıştır. Yeni Meclis binasının önümüzdeki malî yıl içinde inşasına başlanacaktır. Yeni binanın projeleri hazırlanmaktadır.

Yeni meclis binasının civarında ayrıca riyaseti cumhur makamı için bir bina, başvekâlet ve Hariciye vekâleti için de binalar inşa edilecektir.

Yeni meclis binası yapıldıktan sonra eski meclis binası Ankara belediyesine tahsis olunacaktır.

Muhacirlere öküz ve pulluk

Ankara 4 (Telefon) — Sıhhiye vekâleti memleketin muhtelif yerlerinde yerleştirilen muhacirlerin müstahsil bir hale geçmelerini temin için yeni tedbirler almaktadır. Muhacirlere tohumluk buğday tevzi edildiği gibi öküz ve pulluklar da dağıtılacaktır. İlk parti dağıtılacak pulluklar 5000 tanedir.

B. Ali Haydar Aktay

Belgrad 4 (Akşam) — Yugoslav Başvegili M. Stoyadinoviç ile Ankaraya giden Türkiyenin Belgrad elçisi B. Ali Haydar Aktay bugünkü Semplon ekspresile Belgrada dönmüştür.

Yeni hıfzıssıhha mektebi

Rokfeller müessesesi mektebe 280 bin dolar vakfetti

Ankara 4 (Telefon) — Yeni açılan hıfzıssıhha mektebi tesisatı için Rokfeller müessesesi 280 bin doloar vakfetmiştir. Rokfeller müessesesi ayni zamanda, doktor profesör Koleni mektebe müdür olarak göndermiştir.

Mektebin açılması münasebetile doktor Kolen demiştir ki:

«— Bu mektep kanaatime göre Avrupa ve Amerika için de model olabilir. Mektebinizin faaliyet sahası şunlardır: Hekim ve sıhhat memurlarının tekâmülü, teknik işin, sıhhat idaresinin inkişafına yardım etmesi, istatistik ve ilim araştırmaları yapmak, sıhhat mühendisliği, suların tasfiyesi ve lâğımların ıslah edilmesi üzerinde tedkiklerde bulunmaktır.»

Suriye vatanilerinin tebrik telgrafı

Vatanilerin reisi Cumhuriyet bayramımızı Atatürke tebrik etti

Ankara 4 (A.A.) — Cumhuriyet bayramı münasebetile Şamda Suriye vatani fırkası reisi B. Fahri Elbarudi Reisicumhur Atatürke aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Arap âleminin hassas damarı Suriye, büyük eserlerinizi tebrik ederken kendisine karşı yüksek teveccühlerinizi diler.

Reisicumhur Atatürk, kendisine aşağıdaki cevabı vermiştir:

Samimî tebrikinize teşekkür ederim. Suriyeye karşı hissiyatımız halisane ve dostanedir. Suriye halkının mesud ve müreffeh olmasını dilerim.

Eti tarihi âlimi Garstang ve refikası Ankarada

Ankara 4 (Telefon) — Ünlü eti tarihî âlimi Liverpool üniversitesi profesörlerinden Garstang ve refikası Ankaraya gelmiş ve bugün saat 18 de Türk tarih kurumunu ziyaret etmiştir. Konuşmalar bilhassa Alaca Hüyük hafriyatı üzerine cereyan etmiş, kendisine hafriyat hakkında izahat vermişlerdir. Profesör, Türkiyede gördüğü inkilâp ve tarih hareketlerinden hayranlıkla bahsetmiştir.

Mülkiye gidiyor

Talebe bu sabah mektepte toplandı, âbideye çelenk koyacak

Mülkiye mektebi bugün Ankaraya gidiyor. Altmış senelik bir devreden sonra bu eski müessese, artık bundan sonra Cumhuriyet hükûmeti merkezinde ve yep yeni bir bina içinde memlekete kıymetli uzuvlar yetiştirecektir. Bu münasebetle bu sabah mekteb binasında toplanan gençler evvelâ taksimdeki Cumhuriyet âbidesine giderek âbideye çelenk koyacaklar ve saat 13 te Haydarpaşaya geçeceklerdir. Haydarpaşada şehrimizdeki Mülkiyelilerden başka maarif vekâleti, yüksek muallim mektebi, Haydarpaşa lisesi ve Kadıköy ikinci orta mektebi tarafından karşılanıp ugurlanacaklardır. Mülkiye mektebi talebesi hususî bir trenle Ankaraya gidecekler ve yarin de Ankarada merasimle karşılanacaklardır. Derslerin ne zaman başlayacağı profesörler meclisi tarafından verilecek karar üzerine alınacaktır.

General Eydeman dün gitti

"Türk milletinin terakkıyatını milletimize memnuniyetle anlatacağız,, diyor

On beş gündenberi memleketimizde bulunup cumhuriyet bayramı merasimine de iştirak eden Sovyet Cumhuriyetleri ittihadı havacılık teşkilâtı reisi general Eydeman ile arkadaşları dün sabah Odesaya hareket etmişlerdir. Misafirlerimiz mihmandarları ile Türk hava kurumu erkânı tarafından teşyi edilmişlerdir.

General Eydeman hareketinden evvel gazetecilere beyanatta bulunmuş ve memleketimizde gördüğü hüsnü kabule teşekkür ettikten sonra parasütçülerin kısa bir zaman içinde çok büyük muvaffakiyetler elde ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

— Memleketimize döndüğümüz zaman, başında Atatürk gibi büyük bir önder bulunan Türkiye cumhuriyetinde elde edilen muazzam muvaffakıyetleri, azımkâr ve asil Türk milletinin başardığı terekkıyatı milletimize memnuniyetle anlatacağız.

Sovyetler birliği milletleri ile Türk milleti arasındaki dostluk sağlam ve karşılıklı hürmete istinat etmektedir. Bu dostluğun, her iki memleketin en karanlık günlerinde doğmuş olması bunun dürüst, asil ve metin birdostluk olduğunu isbata kâfidir.»

Ingiltereye 2 tayyare ısmarlıyoruz

Izmir hava seferlerine ilkbaharda başlanacak

Ankara 4 (Telefon) — Hava yolları işletme idaresince satın alınacak 4 motörlü ve 11 rer kişilik iki yolcu tayyaresi için hava yolları idaresile muhtelif ecnebi tayyare şirketleri arasındaki müzakereler bitmiştir.

Öğrenildiğine göre, bir İngiliz şirketinin teklifi muvafık görülmüştür. Tayyareler yakında İngiltereye sipariş edilecektir.

Ankara ve İstanbuldan İzmire hava seferleri yapılamamasının sebebi İzmirdeki tayyare meydanının bitirilmemesidir. İzmir tayyare meydanı önümüzdeki ilkbahara kadar hazırlanacak, İzmire Ankara ve İstanbuldan tayyareler sefer yapacaklardır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Kadınların askerliği

Şaka filân derken bu da hakikat oldu demektir. Doğrusu, bir insan hayatına sığabilecek az bir zaman içinde o kadar beklenmedik, düşünülmedik vakalara şahid olduk ki şimdi kadınların asker olacaklarını işitince bunda şaşılacak bir şey pek göremiyoruz. Halbuki bizler İstanbul çocuklarının askerlikten muaf oldukları zamanı hatırlarız. «Mahallebici» denilen İstanbul gençleri bir işe yaramaz, korkak zannolunurdu. Onlardan asker çıkar mıydı hiç? Halbuki İstanbul çocukları da Türk kahramanlığının ananelerini ruhlarında fıtri surette yaşatan birer kahraman halinde umumi harpte bol bol döğüştüler ve vazifelerini yaptılar.

Şimdi kadınlarımız da vatana karşı bu yüksek vazifeyi ifaya davet edilecekler. Bu gibi işler de fikrî itiyadlarımızın çerçeveleri içinden birdenbire çıkamadığımız içindir ki birdenbire hayret içinde kalırız. Halbuki, meselâ kadınların askerliği meselesinde, Türk kadınlarını yalnız şehirli ve büyük şehirli kadınlardan ibaret zannetmek hâtadır. Büyük ekseriyet ötedenberi az çok harbe ait vazifeleri sırası düştükçe ifadan geri kalmamışlardır. İstiklâl harbinde cephane taşıyan Türk kadınını hiç bir zaman unutmuş değiliz.

İstanbullu kadın da hastanelerde hizmetten geri kalmamıştır. Şu halde, kadınların askerliği bahsi bizde hiç bir endişe uyandıramaz. Zaten, bugün askerlik hizmeti, bilhassa harb halinde o kadar şümul peyda etmiştir ki bunda kadına değil, çocuğa ve en ihtiyarlara bile bir vazife düşmek icab ediyor.

Eskiden harbları aylıkla şuradan buradan, hatta ecnebi memleketlerden tutulmuş ordular yaparlardı. Bu zamanlar çoktan geçti. Daimî millî ordular mecburî askerlik hizmetinin tesisini icab etti. Bütün millet silâhlı bir hale sokulmağa mecburiyet görüldü.

Fakat bilhassa umumî harbden sonra, harb bütün bütün değişti. Tecrübeler ispat ediyor ki harb patlak verince bütün millet bütün varlığile kendisini harb vazifesini ifaya hasretmek lâzımdır. Yoksa mahvolmak muhakkaktır. Modern harplerde her insana, ister erkek ister kadın olsun, yaradılışına ve kabiliyetine göre bir iş vardır. Kalem odalarında, nakliye ve cer hizmetlerinde çalışan erkeklerin vazifeleri kadınlar tarafından görülünce bilfiil harbe iştirak eden orduya yeni yeni kollar iltihak etmiş olur.

Bugüne kadar kendilerine temin edilen haklardan istifade hususunda kabiliyetlerini göstermiş olan kadınlarımızın vatanı müdafaa gibi en yüksek bir hak ve vazifede de muvaffak olacaklarında şüphe etmeyiz. Kendilerini tebrik eyleriz.

Akşamcı

Iş meselesinden kavga

Ayvansarayda Lütfü ve Mustafa adlarında iki kişi dün bir iş meselesinden kavgaya tutuşmuşlardır. Kavgayi gören Mustafanın oğlu Ali de karışmış ve baba ile oğlu bir olarak Lütfiyi yaralamışlardır. O sırada Lütfü de eline geçirdiği bir şişeyi Mustafanın kafasına vurmuştur. Vakaya el koyan zabıta yaralı Mustafa ile Lütfiyi hastaneye kaldırmış, Ali de yakalanarak tehkikata başlanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Galata kulesi

Asansöre ait proje hazırlandı, inşaata başlanıyor

Galata yangın kulesine çıkacak seyyahlara kolaylık ve kuleye rağbeti celbetmek üzere bir asansör yapılması kararlaştırılmıştır. Yakında inşaata başlanacaktır. Asansör yapıldıktan sonra kuleye çıkacaklardan küçük bir duhuliye alınması da düşunülüyor.

Diğer taraftan Beyazıd yangın kulesine de bazı münasebetsiz kimselerin girdikleri görülmekte ve kule nöbetçileri tarafından sık sık şikâyetler yapılmaktadır. Buna mani olmak için sıkı tedbir alınması ve lüzum görülürse Galata kulesine olduğu gibi Bayazıd kulesine de asansör kurulması muvafık görülüyor.

Sahte elektrik memurlarının muhakemesi

Aksarayda bayan Nadirenin evine elektrik memuru sıfatile girerek kadını bağlayıp altın ve mücevhelerini soymaktan suçlu Mehmed, İsmail, Necati ve Meziyetin mahkemelerine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü celsede şahidler dinlenmiş ve gelmiyen şahidlerin celbi için mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Ekmek fiatı

Bir mikdar daha düşeceği tahmin ediliyor

Geçen hafta ekmek fiatleri yeniden yirmi para düştü. Bu seneki mahsul bol ve geçen seneden daha nefis olmakla beraber şehrimize gelen mal da fazladır. Bu itibarla ekmek fiatlerinin bir mıktar daha düşeceği tahmin ediliyor. Bu suretle - fevkalâde bir vaziyet çıkmazsa - ekmek dokuz kuruşa, hattâ sekiz otuz paraya düşeceği umuluyor. On beş gün sonra fiatler yeniden tesbit edilecektir.

Bir çocuk tramvaydan atlarken düşerek yaralandı

Ömer adında bir çocuk Şişlide vatman İhsanın tramvayı durmadan atlamak isterken düşmüş başından tehlikeli surette yaralanmıştır. Ömer hastaneye kaldırılmış, kazada kimsenin kabahati olmadığı anlaşılmıştır.

Alacak meselesinden kavga ve cerh

Beyoğlunda Ahmed ve Eyüp adlarında iki kişi dün alacak meselesinden kavga etmişlerdir. Bunlardan Eyüp bıçakla Ahmedi başından ağır yaralamıştır.

Otomobil kazası

Şoför Aşotun otomobili Gedikpaşa caddesinden geçerken Yusuf adında on yaşında bir çocuğa çarpmıştır. Yusuf otomobilin altında kalmış ve bir bacağı kırılmıştır. Zabıta çocuğu hastaneye kaldırmış, şoför yakalanmıştır.

Müteahhitler

Vesikası olmıyanların münakasalara kabul edilmemesi bildirildi

Müteahhidlik yapmak için mutlaka resmî makamlardan birer vesika almak lâzım gelmektedir. Nafia vekâleti münakasa ve müzayede işlerine girecek olanların fennî ehliyetini tahakkuk ettirdikten sonra bu vesikayi vermektedir.

Nafia vekâleti yalnız Ankarada değil, İstanbul gibi müteahhid işleri çok olan merkezlerde de vesikasız müteahhitlerin çalışmasını doğru bulmadığından bunların sıkı surette kontrol edilmesini ve vesikayı hamil olmıyan müteahhidlerin münakasalara kabul edilmemesini bildirmiştir.

Yeni adliye sarayı için mütehassısın fikri sorulacak

Yeni adliye sarayının Sultanahmeddeki hapishane binası yerine yapılması kararlaştırılmış ve bir heyet tarafından da mahallinde tetkikat yapılmıştı.

Adliye vekâleti İstanbul belediyesine bir tezkere yazmış yeni adliye sarayının burada yapılmasında şehircik bakımından mahzurlu olup olmadığını sormuştur. Bu sorguya cevap verilmek için mütehassıs M. Prostenin mütaleası alınacaktır.

Cinayet değil

Hırkaişerifteki ihtiyarın ecelile öldüğü anlaşıldı

Fatihte Hırkaişerifte oturan 100 yaşlarında Zülkifl adında bir adam dün evinde ölü olarak bulunmuştur. Cesedin yüzünde ağzını ve burnunu kapayarak başının üzerinde dügümlenmiş bir de bez görülmüştür.

Zülkifl o civar halkı arasında gizli bir çok parası bulunan bir adam olarak tanınmıştır. Cesedin ağzı ve burnunun da bir bezle bağlanmış olduğu görülünce bunun bir cinayet eseri olması düşünülmüş ve keyfiyet adliyeye bildirilmiştir.

Müddeiumumî muavinlerinden bay Cevdet tahkikata el koymuş ve adliye doktoru bay Enverle beraber hâdise mahaline gitmişlerdir. Cesed iyice muayene edilince bunun ölümünün bir boğulma ve saire gibi haricî bir tesirle olmayıp kendi ecelile öldüğü anlaşılmıştır.

Zülkifl bir müddetten beri hastalandığı için başının ağrısını hafifletmek için alnına bir bez bağlamış ve ölürken bez alnından kayarak ağzına inmiştir. Ölümün sebebi bu suretle tesbit edilince cesedin gmülmesine ruhsat verilmiştir.

Edebiyat fakültesi doçentleri arasında değişiklik

Edebiyat fakültesi doçentleri arasında bazı değişiklikler olmuştur. Bu değişikliklere göre estetik doçenti Suud Kemal mülkiye mektebi müdür muavinliğine, doçent Ziaeddin Fahri hukuk fakültesinde bir doçentliğe tayin edilmişlerdir.

Doçentlerden Sebahaddinin edebiyat fakültesinden çekileceği söyleniyor.

Sivrisinekler

Şişli, Nişantaşı havalisinde mücadele yapmak lâzım

Son zamanlarda İstanbulun bazı semtlerinde, bilhassa Maçka, Nişantaşı ve civarında tek tük sıtma vakaları görülmektedir.

Bu civarda hastası olan hekimler, grip ve yahud zatürrie ihtimalile çağrıldıkları hastalarda sıtma arazı teşhis etmişlerdir. Yapılan kan tahlilleri de bu teşhisi takviye ettirmiştir. Bu hastaların evvelce sıtma geçirmedikleri ve sıtmalı yerlerde bulunmadıkları anlaşılmıştır.

Malûmdur ki sıtma her şeyden evvel sivri sineklerin aşılamasından ileri gelen bir hastalıktır. Bundan üç, beş sene evveline gelinceye kadar yazın en sıcak ve ağır havalarında bile bu havalide bir tek sivri sineğe tesadüf edilmemekte idi. Fakat maalesef bir vakitler Erenköyüne, Feneryoluna musallat olan sivri sinekler İstanbulun bu semtini de ziyarete başladılar.

Son günlerde sıtma arazı görülmesi üzerine Haydarpaşadan Pendiğe kadar uzanan mıntakada yapılan mücadele gibi Maçka, Nişantaşı, Şişli civarında da mücadelenin yapılması bir zaruret kesbetmiştir.

Üçer ay hapis

Bir koca karısını cürmümeşhud halinde yakaladı

Ali adında biri karısı Züleyha ve kendi kardeşinin oğlu Ahmedle Rizeye gitmek üzere dün gece Aksu vapuruna binmişlerdir.

Vapurun üçüncü mevkiine yerleştikten sonra Ali bir aralık güverteye çıkmış ve biraz dolaşıp tekrar anbara indiği zaman karısı Züleyha ile kardeşinin oğlu Ahmedi münasebetsiz bir vaziyette görünce diğer yolculara ve polise haber vermiş, bunları cürmü meşhud halinde yakalatmıştır.

Dün Züleyha ile Ahmedin cürmü meşhud mahkemesinde muhakemeleri yapılmış ve suçları sabit olduğundan Züleyha ile Ahmedin üçer ay hapislerine karar verilmiştir.

Memurların annelerine tahsis edilecek yetim maaşı

1682 numaralı kanun mucibince bir memurun vefatı üzerine annesinin yetim ve dul maaşı alması için o memurun sağlığında siciline «ölümüm vukuunda annem birinci derecede istihak sahibidir.» demesi lâzımdır.

Bir çok memurlar bu kayda rağbet etmedikleri için öldükleri zaman annelerine maaş tahsis edilmemektedir. Bu yüzden şikâyetler yapılmıştır. Memurlara yapılan bir tamim ile bu cihet hatırlatılmıştır. Bu tamim üzerine memur dosyaları tanzim edilecektir.

Bir çırpıda

Şiir ölüyor

Şairlerin kulakları çınlasın, günden güne yeryüzünde şiir denilen şey ortadan kalkıyor. Bir gün gelecek ki dünyada ilâç için arasak bir damla şiir bulamıyacağız..

Bilhassa nakil vasıtalarının günden güne fevkalâde bir surette süratlenmeleri şiiri gittikçe öldürüyor.

Eskiden ne şiirli idi. Amerika, Uzak Şark, Afrika, Avrupanın bir çok uzak şehirleri bize birer rüya memleketi gibi gelirdi. Buralara gitmek için uzun günler, haftalar, hattâ aylarca yol gitmek lâzım gelirdi. Buraların bize şiirli, birer rüya şehri gibi görünmesinin sebebi de bu idi, bu yerlerin uzak olması..

Halbuki şimdi nakil vasıtaları süratlendikçe, mesafeler kısalıyor. Mesafeler kısaldıkça buraları bize yakınlaşıyor. Yakınlaştıkça da şiir taraflarını kaybediyorlar... Çok eskiden Avrupaya gidenler parmakla gösterilirdi. Avrupaya, hele şimale kadar gitmek... Ne mühim şey!..

Bundan 15 - 20 sene evvel de Amerikaya gidip gelmiş olmak bir mesele idi. Bahrimuhiti aşmak!.. Haftalarca deniz üstünde gitmek. Arz dairelerinden, dul dairelerinden geçmek.. ne şiirli bir yolculuk..

Halbuki bugün tayyareye atladınız mı? 13 saatte eski dünyadan yeni dünyaya gidebiliyorsunuz. Tıpkı otobüsle İstanbuldan Edirneye gider gibi bir şey.. Tayyareye ne hacet? Yeni yapılan büyük vapurlara Normandiye yahut Kuin Meriye bindiniz mi? Dört gün sonra Amerikasınız.. ha İstanbuldan Trabzona gitmişsiniz, ha Nevyorka...

Amerika o kadar bize yakınlaştı ki belki bir gün gelecek Nevyork bize Kınalıada kadar yakınlaşacak... Kınalıadaya gitmek bizim için ne kadar tabiî geliyorsa Nevyorka gitmek te o derece tabiîleşecek...

İnsanlar uzaklığın şiirini duymak için ancak kutuplara filan gitmeli...

Sonra radyolar şu televizyon tecrübeleri ilerledikçe de şiir ölüyor, azalıyor.

Bir düğmeyi çeviriyorsunuz, Paris karşınızda... Artık geliniz de siz «ışıklar şehrine» gitmek için içinizde şiirli bir arzu besleyiniz...

Rahat rahat, bir düğme çevirerek Parisi ayağınıza getirmek kabil iken fazla rahatsızlığa ne hacet?.. Şiirin ölmesine, şairlerin meyus olmasına mukabil bu işten son derece memnun olanlar da var: İş adamları... 13 saatte Avrupadan Amerikaya gitmek bir iş adamı için ne mühim şeydir..

Zaten şiir öldükçe iş adamlarının ekmeğine yağ sürülecek vaziyetler ortaya çıkar.. H. F.

Bir kadının suratını parçalıyan adam yakalandı

Hikmet adında bir kadın öğle üzeri Çakmakçılar civarında bir lokantada yemek yerken Süleyman adında biri de lokantaya gelmiş ve yanındaki masaya oturarak kadına sarkıntılık yapmağa kalkışmıştır.

Hikmet bu münasebetsiz hareketten vaz geçmesini ihtar edince Süleyman kızmış ve cebinden bir ustura çıkararak kadının üzerine atılıp suratını parçalamıştır.

Vakaya polis el koymuş, yaralı kadın hastaneye kaldırılmıştır. Süleyman usturasile yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bay Amcaya göre...

B. A. — Sinek en faydalı, en mukaddes bir hayvandır arkadaşlar!... Son günlerde ölen biçarelerin hatırasını taziz etmeliyiz!...

— Tuhaf şey!!!!...

— Nasıl olur??......

— Fakat bu pis mahlûkun faydası nedir bay Amca?...

B. A. — Çook!... Meselâ gazetecilere gösterilecek muamele tarzına dair bir talimatname hazırlanmasına yol açtı!..

Yugoslav başvekili çok hararetli ve dostane telgraflar çekti

Başvekil ve hariciye vekilimiz bu telgraflara çok samimî cevaplar verdiler

Ankara 4 (A.A.) — Yugoslavya başbakanı ve dış işleri bakanı doktor Stoyadinoviç, Türkiyeden ayrılırken Edirneden başvekil İsmet İnönüne aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Dost ve müttefik memleketi terkederken, Türkiyenin her tarafında bana karşı gösterilen bu derece hararetli hüsnü kabulden mütevellit derin minnettarlık hislerimin kabulünü ekselânsınızdan rica ederim. Ekselâns Reisicumhur nezdinde çok büyük sedakatime tercüman olmanızı, ekselâns ve aziz dostum, sizden rica ederim. Dost ve müttefik memleketlerimizi birbirine bağlıyan sarsılmaz dostluğun bu yeni müşahadesi, milletlerimizin refahı için en emin garantiyi teşkil etmektedir. Türk milleti için, candan refah ve saadet dilerim. Bayan İsmet İnönü hakkındaki hürmetkâr tazimatımla birlikte en dostane hissiyatımı kabul buyurunuz, aziz dostum.

BAŞVEKİLİMİZİN CEVABI

Başvekil İsmet İnönü aşağıdaki telgrafla doktor Stoyadinoviçe cevab vermiştir:

Ekselânsınızın telgrafı, Türk - Yugoslav dostluğunun ve ittifakının, bunları akteden iki büyük milletin kalbinde olduğu gibi bizim kalblerimizde de ne derece büyük bir yeri olduğunu bir kerre daha bana gösterdi. Türkiyede size gösterilen hüsnü kabul, aziz başbakanım ve dostum, ziyaretinizin daha ziyade alevlendirdiği derin hissiyattan doğmuştur. Memleketinize selâmetle avdet hakkındaki temenniyatımı arzederken, bu fırsattan bilistifade, şahsî temasımızdan ne derece mesud olduğumu ve bu teması tekrarlamanın benim için ne kadar şayanı memnuniyet olacağını bildiririm. Refikam ve ben, bayan Stoyadinoviçe hürmetkâr ve çok dostane hissiyatımızı arzederiz.

HARİCİYE VEKİLİMİZE GELEN TELGRAF

Ankara 4 (A.A.) — Yugoslavya başbakanı ve dış işleri bakanı doktor Stoyadinoviç, Türkiyeden ayrılırken Edirneden kariciye vekili doktor Tevfik Rüştü Arasa aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Güzel vatanınızı terketmeden evvel, Türkiyede bana karşı gösterilen hararetli hüsnü kabulden dolayı ekselansınıza teşekkür etmek isterim. Bayan Stoyadinoviç ve ben, bu seyahati hiçbir zaman unutmıyacağız. Bayan Rüştü Aras'a karşı olan hürmetkâr tazimatımla birlikte size karşı olan çok dostane hissiyatımı kabul buyurmanızı rica ederim, ekselans ve aziz dostum.

HARİCİYE VEKİLİMİZİN CEVABI

Doktor Tevfik Rüştü Aras, doktor Stoyadinoviç'e aşağıdaki telgrafla cevap vermiştir:

Sizin burada bulunuşunuzdan mütevellit büyük zevki yenilemiş olan telgrafınız, bende ifadesinden âciz bulunduğum bir memnuniyet uyandırmıştır. Memleketlerimiz arasında dostluk ve ittifakın tam ifadesi olan şahsî dostluğumuza daima sadık olarak, ekselansınızdan Yugoslavyaya selâmetle dönmeniz hakkındaki en har temenniyatımı kabul buyurmanızı rica ederim. Refikam ve ben, sizin için şahsî muvaffakıyetler ve çok zarif dostumuz bayan Stoyadinoviç için de saadetler dileriz.

30 sene sonra

(Baştarafı birinci sahifede)

bir gün bunların yaptıkları mallar diğer pazarlara da yayılacaktır.

Beyazlar, biribirlerini boğazlamanın delilik olduğunu vaktinde anlıyacaklar mıdır? Acaba Avrupa zamanında birleşebilecek midir?

Amerikaya gelince, Avrupada yaşıyanlar biribirlerile anlaştıkları zaman Amerika da Avrupaya yaklaşacaktır. Müşterek tehlike Avrupa ile Amerikayı ihtimal birleştirecektir.

İngiliz - Alman deniz konuşmaları

Londra 4 (A.A.) — İngiliz - Alman bahriye konuşmalarına yeniden başlanmıştır. Bu konuşmaların hedefi, İngiliz - Sovyet deniz muahedesine karşı Almanların yaptıkları itirazlardan mütevellit güçlükleri gidermektir.

İngiltere Adisababaya artık sefir göndermiyecek

Londra 4 (A.A.) — Daily Herald gazetesi diyor ki: «İtalyan - Habeş harbi esnasında Adis-Ababada bulunmuş olan İngiliz sefiri, artık Habeşistana dönmiyecektir. Filvaki, İngiltere ve Fransa hükûmetleri arasında son günlerde yapılan müşaverelerden Adis-Ababadaki sefirliklerin kaldırılarak konsül generallıklar ihdas edileceği ve bu suretle müz'iç itimatname meselesine hitam verileceği anlaşılmıştır.

Romanyada altı Bulgar hapse mahkûm edildi

Sofya 3 (Akşam) — Bükreşten Zora gazetesine bildirildiğine göre, Romanyada Dobricenin Bulgaristana ilhakı mahsadile propaganda yapan altı Bulgar, Braşova askerî muhakemesi tarafından 8 sene hapis ve 20 bin leva olmak üzere muhtelif cezalara mahkûm edilmişlerdir.

Almanya - Estonya ticaret anlaşması

Berlin 3 — Almanya - Estonya ticaret anlaşmasının uzatılması hakkındaki müzakereler neticelenmiştir.

Viyana konferansı

Macaristanın vaziyeti hakkında müzakerede bulunulmıyacak

Viyana 4 (A.A.) — Öğrenildiğine göre diplomasi mahafili, yakında Viyanada aktedilecek olan konferansta Macaristanın vaziyeti meselesinin ortaya atılmasını arzu etmemektedir. Hariciye nazırı M. Guido Schmidt, gazetecilere beyanatta bulunarak Tuna havzasındaki devletlerin bu mesele hakkında bir uzlaşma zemini bulmalarını arzu etmekte olduğunu ve bu meselenin Viyana konferansından sonra diplomasi yolu ile yapılacak müzakerelere mevzu teşkil edeceğini söylemiştir.

Umumî intiba, M. Mussolininin, söylemiş olduğu nutkun tamamen İtalyaya müteallik siyasî bir nümayiş olarak telâkki edilmesi ve Viyana konferansının bir mukaddimesi addedilmemesi lâzım geldiği merkezindedir.

Krom madenlerini işletmek üzere bir şirket tesis edildi

Ankara 4 (Telefon) — Eti bank tarafından Golemandaki krom madenlerini işletmek üzere şark kromları Türk anonim şirketi ismile 350 bin lira sermayeli yeni bir şirket tesis edilmiştir.

Çankırı sporcuları Halk partisine girdi

Çankırı 4 (Akşam) — Vilâyetimizdeki spor klüplerine mensup olanlar bugün bir toplantı yaptılar ve Halk partisine girdiler.

Müessif irtihal

Plevne müdafii ve kahraman Gazi Osman paşa merhumun eşi ve Kocaeli mebusu Salâhaddin Yargunun halası bayan Fatma dün gece rahmeti hakka kavuşmuştur. Cenazesi yarınki cuma günü saat on bir buçukta Göztepede İstasyon caddesindeki köşkünden kaldırılarak Göztepe camiinde namazı kılındıktan sonra Karacaahmeddeki aile makberesine defnedilecektir.

Allah rahmet eyleye.

Lâvrens

(Baştarafı birinci sahifede)

renin, diplomasi membaları ne kadar bol ve mevkii ne kadar kuvvetli olursa olsun, bu Arap birliği hareketini kendi arzu ve menfaatine muvafık bir şekilde idare edeceği şüphesizdir. Arap birliği fikri müslüman tebaası olan bütün devletler için mühim bir mesele ortaya çıkarıyor.»

Diğer taraftan Journal gazetesi de yazdığı makalede diyor ki: «Iraktaki vekayi biz, Fransızlar için de büyük ehemmiyeti haizdir. Son Fransız - Suriye muahedesi yapılırken İngilterenin Iraktaki tecrübesinden bahsedilmişti. Irakta manda esası yerine ittifak esasının kabulünün İngilterenin menafiini ihlâl etmemekle beraber nasyonalistlerin taleplerini tatmin ettiği ve birlikte çalışmak için iyi bir esas koyduğu ileri sürülmüştü.

Halbuki vaziyet gösterilmek istenildiği gibi değildi. İngilizler Irakta bizim Suriyede tesadüf ettiğimiz müthiş müşkülâtla karşılaşmamakla beraber onlar da birçok güçlüklere tesadüf etmişlerdir. Hattâ tacını İngilizlere borçlu olan kral Faysal hayatta iken bile İngilizler müfritlerle mütemadiyen uğraşmağa mecbur olmuşlardı. Kabineler bu yüzden biribirini takip etmişti. 1933 de kral Faysalın ölümünden sonra bir millî birlik yapıldı, fakat gene kabineler uzun müddet mevkilerini muhafaza edemediler.

İttifak muahedesi, İngiltereye menfaatlerini müdafaa etmesi için Irak hükûmetini avucu içinde bulundurmaktan başka yol bırakmıyor. Halbuki Bağdadda, Kudüste, Kahirede nasyonalistlerin heyecanı, büyük devletlerin zaafı yüzünden artıyor. Bugün liberalizmden ziyade kuvvet ve otoriteye dayanan siyasî bir rejime ihtiyaç vardır.»

Yugoslav başvekili

(Baş tarafı birinci sahifede)

her şeyden evvel izhar etmek isterim. Kral ile olan görüşme esnasında Balkanlardaki sulhün sağlamlaşması için Balkan milletleri arasındaki bağların kuvvetlenmesi maksadiyle yaptığım Ankara ziyaretinin neticelerini kendisine bildirdim. Biz, Balkanlılar da Avrupa sulhü eserine iştirak etmekdeyiz.

Gerek kral, gerek dostum başbakan Köseivanoff ile yaptığım mülâkatlarda Bulgaristanda sulhcü bir müfekkerenin mevcud olduğunu büyük bir memnuniyetle müşahede eyledim.

Bulgaristan ile Yugoslavya arasındaki doğrudan doğruya münasebetlere gelince, bu münasebetlerin çok mükemmel şartlar içinde inkişaf ettiklerini söylemekle bahtiyarım. Bu münasebetler hiç bir zaman şimdi olduğu kadar müsaid ve dostane olmamıştır.

Ankara ve Kırişçin ziyaretleri bende müstakbel Balkan iş birliği hakkında en müsaid ümidler uyandırmıştır. Balkan milletlerinin bütün sahalarda daha mesud ve daha feyizli bir atiye mazhar olacaklarından eminim.

YENİ NEŞRİYAT:

Halk için hekim öğütleri

Ortaköy Şifayurdu doktoru Ahmed Asım Onur ve operatör İffet Naim Onur tarafından yazılan bu eser, sıhhatlerini korumak isteyenler için okunması ve her aile nezdinde muhakkak bulundurulması lâzım gelen çok kıymetli bir sıhhat rehberidir. Eserde hastalıkların teşhisi ve tedavisi hususunda herkesin kolayca anlayacağı ve tatbik edileceği kıymetli öğüdler vardır. 230 sahifelik bu kitap 114 resim ve bir de renkli tablo ile süslenmiştir. Sıhhatlerini korumak isteyen okuyucularımıza tavsiye ederiz.

İPEK sinemasi açıldığından bugüne kadar 4 sene içinde REKOR - HASILATTA REKOR
EHLİ SALİP MUHAREBELERİ
TÜRKÇE SÖZLÜ filmindedir.
Seanslar saat 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da

Bu akşam: MELEK sinemasında
Clark GABLE Jean HARLOW Myrna LOY
tarafından FRANSIZCA SÖZLÜ olarak yaratılan nefis bir film.
KARISI VE DAKTİLOSU
Herkesin beğeneceği - Herkesin seveceği ve herkesin bahsedeceği bir mevzu.
Ayrıca: Paramount Gazetesi: Mühim havadisler arasında: İspanya asileri Madrid önünde - İtalyan hariciye vekili Berlinde - Son kürk modaları vesaire...
Numaralı biletlerinizi erkenden aldırın Tel. 40868

KADINLAR KULÜBÜ
Gençlik, aşk, saadet, zevk, neşe ve hayat taşıran (140) genç kızın başından sonuna kadar hümmalı bir faaliyet içinde geçen bir şaheser
MİLLÎ VE AZAK
Her iki sinemada büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor.
Ayrıca ilâve olarak
MİLLÎ'de MOHİKANLARIN SONU ikinci ve son devresi
AZAK'da KARA KEDİ Boris Karlof'un şaheseri

Büyük filmler kendilerine lâyık olan mevkii tutmalıdırlar!..
İşte, kahkahalar kıralı
CHARLİE CHAPLİN'in
ASRÎ ZAMANLAR
Filmini bunun için SAKARYA (Eski Elhamra) sineması bir kaç gün daha YALNIZ OLARAK tutmağa karar vermiştir.
Geç kalıp bu eğlenceler, kahkahalar filmini görmeyenler bir kaç günden istifade ediniz! Bütün kederlerinizi unutur ve neşe içinde evlerinize dönersiniz!
Programa ilâveten: Renkli canlı resimler ve yeni Paramount dünya havadisleri. Bu film için talebelere 25 kuruş.

HARRY BAUR'un
DANİELLE DARRİEUX ve JEAN PİERRE AUMONT
ile beraber temsil ettikleri
TARAS BULBA
emsalsiz filminin gördüğü muvaffakıyet üzerine
SÜMER SİNEMASI
bir kaç gün daha göstermeğe karar vermiştir.
Geç kalanların istifadeye koşmaları. Tel. 42851

HAŞMETLI VALS
HENRY GARAT RENE SEN SIR
Zevkli - neşeli büyük Fransız opereti.
Yarın akşam TÜRK sinemasında

BORSA

İstanbul 4 Teşrinisani 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	81,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	23,62,50	Bankası	89,50
» II	21,65,—	Anadolu hisse	25,40
» III	22,—,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,90	Terkos	11,75
» II	42,70	Çimento	13,70
» III	—	İttihat değir.	10,25
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,09,43	Prağ	22,46,82
Londra	615,—	Berlin	1,97,64
Nev York	79,35,—	Madrit	7,38,20
Milâno	15,11,—	Belgrad	34,71,54
Atina	89,26,82	Zloti	4,23,75
Cenevre	3,46,—	Pengo	4,30,90
Brüksel	4,71,—	Bükreş	108,61,75
Amsterdam	1,47,10	Moskova	24,75,—
Sofya	65,04,—		

MAKSİM tiyatrosunda
Büyük Türk İllüzyonisti ve Manyetizmacısı P. ZATİ SUNGUR
Geceleri saat 21 de suare
Cumartesi, pazar 17 de matine

6 İkinci Teşrin Cuma akşamı
TURAN tiyatrosu
Naşit, Halide Fahri
Üstad bestekâr Muhlis Sabahaddin Operet Birleşiği. Birinci defa olarak: HATIRIM İÇİN operet 3 perde
Büyük orkestra

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmı bu akşam saat 20,30 da
AYAK TAKIMI ARASINDA
Yerler: 30, 40, 50
Fransız tiyatrosu operet kısmı bu Akşam S. 20,30 da
MASKARA

Satılık kıymetli kütüphane
Fransızca iktisadî ve malî en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua kolleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

BİR MUCİD

30 teşrinievvel 1836 da Havre limanına bir gemi giriyordu. Gemiyi karşılamak üzere limanda binlerce kişi toplanmıştı.

Bu gemi, ilk defa pervane ile işleyen Nopolyon adlı vapurdu.

Siyasi birçok şahsiyetler vapurdaydı. Yalnız bir kişi yoktu: Pervanenin mucidi Frederik Sonaj.

İcadını meydana çıkarbilmek için borçlanmış, borçlarını ödeyememiş, hapsedilmişti...

Hapisten çıktıktan sonra, icadının yanlış tatbik edildiğini söyledi. Düzeltiler, amma o kadar. Yüzüne kimse bakmadı, parayı ve nişanları başkası kazandı.

Frederik Sonaj bir hastahane köşesinde sefil öldü...

HARP ÇIKTI DİYE...

Geçenlerde Parsite bir hava hücumundan korunma tecrübesi yapıldı. Gece yarısı düdükler öttü, ve düşmanın havadan bir gaz hücumu yaptığı ilân edilerek bütün elektrikler söndürüldü.

Maisy isminde bir ihtiyar hiç gazete okumadığı ve olup bitenden haberdar olmadığı için şehrin zehirli gaz hücumuna maruz kaldığını işitir işitmez evinde ölmeyi tercih etmiş ve yatak odasının kapısını bacasını iyice kapatmış, hava gazı musluğunu açarak yatmış. Bereket versin evdekiler vaktinde odasına girmişler onu ölümden kurtarmışlar. İşte gazete okumıyanların düştükleri gafletlerden biri!.

ARANIYOR...

Filim rejisörü Sesil B. dö Mille arıyor:

Bir erkek ki başı Klark Gable, gözleri Şarl Buaye, burnu Fransi Şild, ağzı Gari Kuper, elleri Lili Hovard, sesi Herbert Marsel gibi olsun ayni zamanda Rober Taylora benzesin.

Goldvinin direktörü Viler de arıyor:

Bir erkek ki başı Joel Mak Krea, gözleri Ronald Kolman, burnu John Barimur, ağzı Lesli Hovara, sesi Artür Hoc gibi olsun ayni zamanda Gari Kupere benzesin.

B. dö Mille bu işe genç kızları memur etti. Viler de Avrupad aratıyor.

MUSEVİLER ŞEHRİ

Size şimdi en çok Musevi neredEdir diyecek olsalar, düşünür ve sayarsınız: Kudüste, Tel'avivde, Poznan, Türen, Nürenburgda'da çok Musevi vardır.

Hayır, Musevi nüfusunun tekâsüf ettiği şehir Nev-Yorktur.

DOKTOR

— Aman, gözünüzde müthiş bir hastalık var. Göz bebeğinizde ur var.

— Sahi mi doktor?

— Elbette sahi. Tedavisi de gayet basit. Açınız gözünüzü...

Ve göze önemli bir madde damlatılıyor, sonra uğuşturuluyor ve el çabukluğile bir küçük mantar parçası çıkarılıyor. Göz iyileşiyor.

Bu ameliyat da adamına ve adamının kesesine göre 100 dolardan 800 dolara kadar bir para kazandırıyor.

Bu sahte doktor yanındaki kadın asistaniyle beraber nihayet Vaşingtonda yakayı ele verdi.

TASARRUF İÇİN

Teksasda hükûmet senede 270,000 dolar tasarruf etmeğe karar verdi ve bunun için beslemekte olduğu 900 mahpusu tahliye etti.

Bu mahpusların yedi yüz tanesi vasati 80 dolar temin eden işler bulmuşlar bile. İki yüz tanesi ise gene açıkta. Hem acaba bu yedi yüz sabıkalı, kazandıkları kadara razı olacaklar mı?. Bu tasarruf pahalıya mal olabilir!..

YÜZLÜK USTURA

Dünyanın en eski usturasını, Mançester avukatlarından bay Harold kullanıyor. Bu ustura yüz bir yaşındadır.

Avukat diyor ki:

— Sıra ile usturanın iki tarafını da kullanıyorum. Yüz bir yaşında olduğunu da ispata hazırım. Bu usturayı ceddim 1835 yılında Nevkastelde almış. Dört nesil akrabalarımız hep bu ustura ile tıraş olmuşlardır.

Filvaki usturada 1835 tarihi yazılıdır. Gel gelelim bunun bir reklâm olmadığı malûm değil. Çünkü avukat ilâve ediyor:

— İngiliz mamulâtıdır!..

HARP

Londra yakınlarında bir adacık var. Bu adacıkta uzun senelerden beri, beş cins karınca yaşıyor. Bu karıncalar, uzun yıllardır, kendi hallerinde yaşıyorlar. Bir cinsin işine öteki cinsi karışmıyor. Derken günlerden bir gün -insanlarca anlaşılması imkânsız bir sebepten- bu başka başka cins karıncalar arasında bir harp patlıyor. Karıncalar, kıyasıya biribirlerine hücum edip öldürüyorlar. Harp öyle şiddetleniyor ki, nihayet insanlar müdahaleye mecbur kalıyorlar, harbi durdurup karıncaları ayırıyorlar. Ayrı mıntakalara götürüyorlar.

Delilik yalnız insanlara has bir şey değil!...

Takas suiistimali muhakemesi

Dün 15 maznun dinlendi, gelmiyenlere tebligat yapılacak

Takas suiistimali suçundan haklarında lüzumu muhakeme kararı verilen 42 maznunun muhakemelerine dün üçüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır. Suçlulardan yalnız on beşine tebligat yapılabilmiş olduğundan dün mahkemede bu on beş kişi ve vekilleri hazır bulunmuş, bir suçlu hasta olduğuna dair rapor göndermiş ve diğer 26 maznun, tebligat yapılamadığından mahkemeye gelmemişlerdi.

Celse açılınca hazır bulunan suçluların usulen hüviyetleri tesbit edildikten sonra eseri cedid kâğıdlarile eli sahife kadar tutan tahkikat evrakı, heyeti teftişiye fezlekesi ve suçlular hakkında verilen lüzumu muhakeme kararnamesi okundu. Kararnamede maznunların bir kısmının muhtelif suretlerle memuriyet vazifelerini suiistimal ve ihmal, bir kısmının da yalan yere beyanat suçlarından mahkemeye verildikleri bildiriliyordu.

Evrak okunduktan sonra reis sıra ile maznunlara ne diyeceklerini sordu. Her biri ayağa kalkarak kısaca, kendilerinin mevcud kanunlar, usul ve nizamat dahilinde hareket ettiklerini, suçları olmadığını, kendilerine isnad olunan suçların isbat edilemeyen indî şeyler olduğunu söylediler. Bir kısmı da bir suçları olmamakla beraber esasen bu işin af kanunundan evvel olduğunu ve suçları bulunsa bile affa tâbi olacağı cihetle buna göre haklarında muamele yapılması lâzım geldiğini söylediler.

Neticede mahkeme, iddia makamının talebi veçhile diğer suçlulara sarih adreslerile tebligat yapılmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bıraktı. Suçlu vekillerinden bazıları müekkileri hâlâ memur bulunmaları dolayısile her muhakeme celsesine gelemiyeceklerinden bunların duruşmadan vareste tutulmalarını talep ettiler. Mahkeme bunu da kabul etmiştir.

SİYASİ İCMAL

Fransız kabinesinin mevkii

Fransadaki komünist partisi Blum kabinesinin İspanyaya karşı bitaraflığı muhafazada ısrarına son zamanlarda şiddetle hücum etmişti. Bu hücumların komünistlerle halk cephesi denilen sol partilerin arasındaki birliği ve tesanüdü bozmasından korkuluyordu. Bu cepheye dahil radikallerin son kongrede şahsi tasarruf ve içtimai intizamı müdafaa ederek verdikleri kararın parlâmento toplandıktan sonra radikal mebusların hükûmetten ayrılmalarına sebep olacağı zannedildiği bir sırada komünistlerin diğer taraftan kabineye tarruz etmeleri Fransada yeni bir buhran hazırlamıştır.

Fakat komünist partisi birdenbire tabiyesini değiştirmiştir. Fransada sol cenah ittifak ve tesanüdünün bozulması ile Fransa efkârı umumiyesinin büsbütün mutedil cumhuriyetçiler tarafına kayması ihtimali komünistleri korkutmuştur.

Zaten mutedil cumhuriyetçiler de bunu bekliyorlardı. Bunların lideri M. Flandin halk cephesi hükûmetinin günleri sayılı olduğunu ve yeni hükûmetin lideri bulunduğu (demokratlar ittifakı) partisi ve diğer cumhuriyetçi partiler ile birlikte kuracaklarını yani kendisinin şimdiki başvekil ve sosyalist partisi lideri M. Blumun yerine geçeceğini açık olarak söylemiştir.

Bugün Fransada kabinenin sağlam direği olarak yalnız sosyalistler kalmıştır. Bunlarda pazar günü kongrelerini akdederek kati bir vaziyet alacaklardır. Fransanın Sovyetler ile mevcud ittifakının İspanya hâdiselerinden dolayı gevşemiş olması ve bu ittifak yüzünden Belçikanın Fransadan büsbütün ayrılıp bitaraflığa dönmesi Fransadaki sosyalistlerin dış politikada daha ziyade İngiltereye dayanmağa ve demokrasi devletlerin cephesine girmeğe sevketmekte olduğu gibi dahilde de ameleyi ücret ve mesai saatleri hususunda memnun iken devam etmekle beraber demokrasi esaslara daha ziyade kuvvet vermeği ciddiyetle düşünmeğe icbar ediyor.

TİYATRO KONUŞMALARI

Güzel bir operet: Maskara

Musıkisi insanı bazan eski zaman zevk âlemlerinde, bazan da bugünün eğlencelerinde yaşatıyor

Karadenizin, dalgaları dağlara çıkartan hırçın rüzgârlarile dış boyaları dökülmüş, iç sıvaları her ihmali benimsiyen zamanla çatlamış, merdivenlerinde uzun yıllar bakımsızlığın harablığı, divanhanelerinde ne vakit başladığı ve ne vakit biteceği belirsiz yoksuzlukların izleri çizilmiş koca yalının; çınarlı bahçenin sonundaki taş rıhtıma yaslanışında, karadan denize boydan boya uzanmış salonlarında, suları bağrına basmak ister gibi karşı kıyılara göğsü geren pencerelerinde, insana dolu dolu nefes aldıran yüksek tavanlarında öyle canlı bir azamet, öyle hareketli bir heybet var ki, boy atmada servilerle yarış edilen bir devrin ruhunu bağrına sindirmiş, size her an beklenmedik bir şey hazırlıyor, her an içeriye, omuzlarında samur kürkü, haktan sürmeli gözlerini süzerek kapılardan güç sığan çınar endamlı bir delikanlı gireeek; bürümcük fistanlı, saçları topuklarda, oya işlemeli hotozları başta halayıklar sıralanıp elpençe divan duracaklar; şadırvanlardan akseden duru fıskiye seslerine bir yandan gelen tanburla neyin, kemanla kanunun sesleri karışırken, öte yanda bıçak oynatan sırma cepkenli yiğitlerin ortasında rakkase parmak şaklatacak ve dört çifte bir kayığın kürek şıpırtıları kılıç ve el şakırtılarına tempo tutacak sanırsınız... Çünkü Cemal Reşid piyano çalıyor...

Karadan denize boylu boyuna uzanan yüksek tavanlı loş salonun tek aydınlığında helezonlanan sigara dumanları pencerelere doğru yayılıyor, sisleşiyor, deprentisiz, ürpertisiz, sessiz, nefessiz, yağız esmer bir genç kız yüzü kadar kırışıksız boğaz suları üzerinde uçup dağılıyor, kayboluyor ve birden eski zevki, eski bir tarihin hayallerini bir nota ile değiştirip başka bir nota ile yeni bir zevk, yeni bir tarih görüsü ihya eden Cemal Reşidin nağmeleriyle, mayolu kızlar, bağa gözlüklü delikanlılar plâjlarda dans ediyorlar; uzun saçlı, bürümcük fistanlı halayıklar, çatlaklarıı büyüyen duvarlardan süzülüp gidiyorlar, sigara dumanlarının yayıldığı sulara Karadeniz coşkun bir akınla doluyor; bir Trabzon havası azametli, heybetli, vakur yalıyı aşıfte bir kızla çapkın bir delikanlı gibi coşturuyor, hoplatıyor, hora teptiriyor ve bir parmak darbesi, bir el vuruşu, bir hiç, ne bileyim ben bir sihir, bir füsun, Cemal Reşidin büyüleyen sanati suların akınını tekrar durduruyor, Karadeniz seyrini değiştiriyor sanki... Boğaziçi Tunalaşıyor, bir vals, yüksek tavanları tepemizden söküp atıyor, ezgiler yıldızlara altın pullar serpeliyor, gökyüzünden ezgilere altın tozu yağıyor, sular aydınlanıyor, kıyılar ışıklanıyor, ruh nurlu vadilere kavuşuyor, dönüyoruz, yalı dönüyor, rıhtım dönüyor, gönüller dönüyor; omuzlarda sevgilinin başı, belde sevgilinin kolu, dudaklarda sevgilinin adı, her şey dönüyor, dönüyor ve birden ayni büyü, ayni sihir, bir fiske ile bu vals bir ninni oluyor. Ninni! Ama gönülleri uyutmıyan, duygulara göz yumdurmıyan bir ninni... Kayalar, canları varmış gibi ürperiyor, kıyılar dile gelmiş gibi depreniyor, sular canlanıyor, yalı, çınarlar, karşıyaka, bütün Boğaz kulak kesiliyor, kâinat bu nağmeleri dinliyor.

***

Şehir opertinde temsil edilmekte olan «Maskara» nın bestelerini dinlediğim gece bende bu duygular uyandı. Çoktandır hasret kaldığımız kalabalık tiyatro salonunda «Maskara» yı seyrederken de, halkın şen kahkahalarına kapılıp eğlendim.

Bizce «Maskara» nın müziği, Cemalin sanat değerini meydana koyan bestelerdir. Cemal bu eserinde, operet musikisinin hafifliğini muhafaza ederek, bu hafif zevkle birlikte, dinleyicilere garb musikisinin ağırca bestelerini de aşılamak fırsatını bulmuştur. Esasen operetin komedisi öyle mütekâsif bir komedi, ki musiki bu operette belli başlı bir eleman olmaktan çıkmış, sadece sahne harekâtına insicam ederek, sahne kolpolarının zevkini arttırmıştır.

«Maskara» gerek musikisi, gerek komedisi bakımından, operet sahnemiz için bir kazançtır, çünkü ileri bir hamledir. Ekrem Reşid nihayet taklidden kaçmış, Cemal Reşid de basitten mürekkebe bir adım atmıştır. Bunu bir tekâmül hatvesi addedebiliriz.

***

Bir sahne entrikası tasavvur ediniz ki, içine düşen, kim kimin karısıdır, kim kimin nişanlısıdır, kim kimi seviyor ayırd edemesin. İşte «Maskara» nın komedisi bu karışık ve güzel entrikanın dolambaçlı yollarından çözüm noktasına kadar, ortalığı gülmekten kırıp geçirerek yürüyor. Sanatkârlar da, el ve gönül birliği ile - sessizliklerini konuşur gibi şarkı söyleyip giderek - «Maskara» yı canlandırıyorlar. Vasfi çok iyi, Mahmud, Reşid, Şevkiye, Melek, Feriha hepsi iyi. Hepsinde halkı eğlendirmenin sırrı mevcut. Bedia, sanat kudretinin kıvılcımlarını zaman zaman öyle sıçratıyor ki hayran olmamak imkânsız. Hazımın bu roldeki değerini tam kavramak için, eskiyi hatırlamak lâzım: Üç saatte Acem, Lüküs Hayatta sıfır numara külhanbey, Deli Doluda Yahudi ve Fransız, «Saz - Caz» da Ermeni, Dudaklarında dük, «Maskara» da hasis, çapkın, hadid bir Türk beyi. Bu altı kompozisyonda başka başka olan Hazımı «Maskara» da harikaydı diye tavsif edebiliriz. Kemal Refik te, maksadına bir türlü ulaşamamış, zıpır şair tipini hakkile yarattı ve kendini,seyredenlere çok beğendirdi.

«Maskara» halkın seveceği, beğeneceği, gülüp eğleneceği, hoş vakit geçireceği güzel bir eserdir.

S. İ. S.

Cevab

Bay Mehmede: Merhum Küçük Kemalin «Tiyatro» adlı kitabını okumanızı tavsiye ederim.

Bay E. F. M.: «Tiyatro sanatı» adlı bir kitabım daha vardır. Suallerinize kısaca cevap vermeğe imkân olmadığı gibi, tek eser üstünde hüküm vermeğe de kimse salâhiyettar değildir. S. İ. S.

Selâmi İzzet

TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçıda bulunur. Fiati: 50 kuruştur.

Tütün piyasası

Ege havalisinde satışlar hararetli gidiyor

İzmir 4 (A.A.) — Bu yıl tütün ürününün çok ve amelenin az olması yüzünden bölgenin bir iki yerinde denkleme gecikmiş ve tütün piyasasının açılması geriye kalmıştır. Dün gece sabaha karşı mevzii bir hareket olarak Akhisarda bazı müstahsiller ile tütün alıcıları arasında iyi kalite mallar üzerinden 110 ile 125 kuruş arasında alışveriş yapılmıştır. Alıcı ve müşterileri gören müstahsiller piyasaya kalitesi daha aşağı tütünler de getirmiş olduklarından fiatlerde hasıl olan temevvüç neticesinde seksen, doksan kuruş arasında satışlar da olmuştur.

Bu alışverişi Türk limited şirketi ile yerli mahsuller şirketi ve Türk tüccarları yapmıştır. Yalnız Gâvur köyünde iyi kalite mallar üzerinden 110 kuruştan yapılan mübayaada Olston tütün kumpanyası da bulunmuştur.

Ege bölgesinde bu yılın tütün rekoltesi otuz milyon kilo tahmin olunmaktadır. Rekolte kalite itibarile çok iyi koversiyal kabiliyeti olan bir ürün olduğundan iyi satılacağı kuvvetle ümit ediliyor.

Tramvay tarifesi ipka edildi

Üç ayda bir toplanmakta olan tramvay tarife komisyonu toplanmış ve tramvay ücreti tarifesini ipka etmiştir.

Sırpça kürsüsü

Derse ancak gelecek sene başlanabilecek

Ankarada Yugoslavya mürahhasile imza edilen son mukaveleye göre iki millet ve devlet arasındaki her türlü kültür ve fikir birliğini takviye etmek maksadile iki memleket üniversitelerinde her iki millette aid lisan kürsüleri ihdas edilmesi kararlaştırılmıştı.

Haber aldığımıza göre memleketimizde ihdas edilecek olan Sırpça ders kürsülerinden biri İstanbul üniversitesinde, diğeri Ankarada dil fakültesinde olacaktır. Bu kürsüler için Belgraddan birer profesör geleceğinden kürsüler ancak gelecek sene tesis edilecektir.

Tramvay çarpmasından Yaralandı

Avram adında 60 yaşında bir adam dün Eminönünden geçerken 145 numaralı tramvey çarparak ağır surette yaralamıştır. Avram ifade veremiyecek bir halde hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında zabıta tahkikata başlamıştır.

Baylara lazım olan Teksayt eczanelerde 1,3,6, ve 12 lik ambalajlarda satılır. 12 lik ambalajı ilavelidir.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 19 — Ruzuhızır 184

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	11,53	1,34	6,57	9,42	12,00	1,33
Va.	4,55	6,36	11,58	14,43	17,01	18,35

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

MEMLEKET HABERLERİ

Bergama asarıatika müzesi açıldı

Müze ile beraber Bergama akropoline çıkan otomobil yolu bitti

Bergama asarı atika müzesinin açılma resminden bir intiba (Ortada vali B. Fazlı Güleç)

Bergama (Akşam) — Cumhuriyet bayramının ikinci günü Bergama müzesinin ve Bergama akropoluna otomobille çıkmak için inşa edilen Turistik yolun açılma merasimi yapılmıştır. Merasime riyaset etmek üzere İzmir valisi Fazlı Güleç kazamıza gelmişti. Belediye reisi doktor Behçet Uz, İzmir parti ilyönkurul üyeleri ile İzmir ve havalisi asarıatika muhipleri cemiyeti mensupları ve gazeteciler de merasimde hazır bulunmuşlardır. Bergama belediyesi, merasim için İzmirden gelen heyet şerefine Halkevi salonunda elli kişilik bir ziyafet vermiştir. Ziyafetten sonra üç senede inşaatı tamamlanmış olan müzeye gidilmiş ve müze merasimle açılmıştır. Evvelâ müze müdürü Osman Bayattekin tarafından bir nutuk irad edilerek Ege medeniyetinin zenginliği ve orta Asyadan nasıl geldiği anlatılmış, tamamen Bergama ve havalisi eserlerile dolu olan müzenin hususiyetinden bahsedilmiştir. Bunu valimiz Fazlı Gülecin çok veciz nutku takib etmiştir. Vali, eseri meydana getirmek için çalışanlara teşekkür ettikten sonra evvelki devirlerde kıymeti hiç bilinmeyen asarıatika işlerine Cumhuriyet rejiminin verdiği büyük ehemmiyeti anlatmıştır. Kapıdaki kordelâyı kesen vali, halkın alkışları arasında müzeye girmiş ve oradaki eserleri görmüştür.

Müzeden, muhtelif medeniyet eserlerile dolu olan Bergamanın yaslandığı dağa, yeni yaptırılan yoldan otomobillerle çıkılmış ve yol da merasimle açılmıştır. Vali, yolu açarken:

— Yakında asfalt olarak inşası temennisile.

Sözünü söylemiş ve Akropoldaki kıymetli eserler, tiyatrolar, mabedler, kaleler gezilmiş ve görülmüştür.

Valiyi çok seven Bergamalılar, coşkun tezahürat yapmışlardır.

Bundan sonra Bergama Akropolundaki çok kıymetli eserleri görmek için dağı tırmanmak zahmetine katlanmağa lüzum yoktur. Otomobillerle Akropolun en yüksek yerine çıkmak ve inerken kademe kademe, bütün eserleri görmek, tetkik etmek ve rehberlerden malûmat almak mümkündür. Turistik yolun, Bergamaya gelecek asarıatika meraklılarını çok arttıracağı tahmin ediliyor.

Balıkesir Halkevinde temsil

Balıkesir (Akşam) — Cumhuriyetin onüçüncü yıldönümü münasebetile Balıkesir Halkevi temsil kolu tarafından bay Feyzi Sözenerin (Yurdum için) adındaki piyesi üç gece temsil edilmiş ve iki binden fazla halk tarafından seyredilmiştir.

Çatalca hususî muhasebesi tetkik ediliyor

Belediye muhasebe müdürü B. Kemal, idarei hususiye muamelelerini yakından tedkik etmek üzere Çatalcaya gitmiştir.

İzmit öğretmenleri

Bir kongre aktederek faaliyet programlarını tesbit ettiler

İzmit (Akşam) — Vilâyetimizin bütün öğretmenleri iki hafta evvel sıra ile mıntaka müfettişlerinin başkanlığı altında yeni yıl tedris faaliyeti hakkında esaslı tedbirleri görüşmek üzere kaza mıntaka kongrelerini yapmışlardır. İzmit kazasının öğretmenler kongresi de cumartesi günü Kültür direktörü Kemal Ermatın başkanlığında toplanmıştır.

Kongre müzakeratına müfettiş Ziya Gürel riyaset etmiştir. Kongre pazar günü de dahil olmak üzere iki gün sürmüştür. Kongreye doksan bir öğretmen iştirak etmiştir. Görüşülen maddeler içerisinde kadın öğretmenlerin vazife zamanındaki kıyafetleri, öğretmenlerin Halkevlerine karşı gösterdikleri alâkanın çoğalması, köylerde çalışan öğretmenlerin köy ve köylü ile münasebetlerinin artması, seyyar öğretmen kütüphaneleri işi, öğretmenler biriktirme sandığının faaliyet sahasının genişletilmesi, ve ilk okul programları vardı. Vali Hamit Oskay da pazar günü bu toplantıya gelmiş ve müzakeratı sonuna kadar takip etmiştir.

Kongreye son verilirken vali Hamit Oskay kürsüye çıkarak memleketin ve inkılâbın ön safında öğretmenlerin üzerine düşen vazifelerinden bahsetmiş ve hükûmetin «Köy kalkınma» programı üzerinde öğretmenlerin yapmağa yükümlü oldukları işleri anlatmış ve bulundukları yerde iktisadî, içtimaî rollerinden bahsederek bilhassa köy öğretmenlerinin omuzlarına yüklenen ve bir millî vazife olan işlerini çok iyi bir şekilde izah ederek kendilerinden memleket ve meslek için daha ümitli ve hayırlı işler beklemekte olduğuna işaret ederek hepsine muvaffakıyetler dilemiştir.

Tayyareci Çukros Konyada

Konya 4 (A.A.) — Tayyareci yüzbaşı Herberst Çukros 13,20 de Konya alanına indi. Tayyare meydanında kendisini vilâyet, şehir ve spor mümessilleri karşıladı.

Tayyareci 9,15 de Yeşilköyden kalktığını, havanın kapalı olmasından tren yolunu takip ederek geç geldiğini Türkiyede seyahatinden çok memnun kaldığını söyledi.

Geceyi Konyada geçirecek olan tayyareci valinin misafiridir. Şehrimizde bulunmasından istifade ederek Konyadaki eski eserleri ziyaret etti.

Erzincanda soğuklar başladı

Vilâyette birinci sınıf emniyet müdüriyeti teşkilâtı yapıldı

Erzincan emniyet müdürü B. Zekeriya

Erzincan (Akşam) — Vilâyetimizin polis teşkilâtı emniyet memurluğu kadrosile idare edilmekte idi. Bundan bir buçuk ay evvel vekâletçe görülen lüzum üzerine birinci sınıf emniyet müdürlüğü teşkilâtı yapılmıştır. Emniyet müdürlüğüne de sabık Samsun polis müdürlüğünde ve Manisa, Kars, Bingöl vilâyetleri emniyet müdürlüklerinde bulunmuş olan B. Zekeriya tayin edilmiştir. Görgüsü çok ve vazifesine candan sarılmış olan bu zat Erzincanda da değerli işler görmeğe başlamıştır. İlk iş bekçi tekşilâtını ıslaha uğraşmaktadır.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da eylûl sonunda şiddetli soğuklar başlamış ve şehrin beş kilometre yakınlarındaki dağlara kar yağmıştır. Bu soğuklardan sebze ve karpuz bostanları müteessir olmuştur. Herkes kışlıklarını geymiş ve evlerde sobalar yanmıştır. Her yıla nisbeten erken gelmesi umulan kıştan odun ve kömür fiatleri yükselmeğe başlamıştır.

Şehid polisler

İzmirdeki âbide önünde merasim yapıldı

İzmir (Akşam) — İşgalde düşmanlar tarafından ve umumi harpte tayyare bombardımanlarile vazifeleri başında şehid edilen polislerimiz namına Selvili mescidde inşa edilmiş olan (şehid polis abidesi) önünde cumhuriyet bayramının ikinci günü merasim yapılmış ve şehid polislerimizin hatıraları anılmıştır.

Merasimde vali muavini, müstahkem mevki komutanı, emniyet müdürü ve daha birçok zevat ile bir müfreze asker, bir müfreze polis hazır bulunmuştur. Polis memurlarından Avni Güler tarafından şehid polislerin nasıl kahramanca öldükleri anlatılmış ve Avni Güler, nutkunun sonunda:

— Şimdi biz, sizlerin yerinizde mukaddes vazifemize devam ediyoruz ve sizi unutmuyoruz, daima kalplerimizde yaşıyorsunuz.

Demiştir. Şehid polislerimizin mezarlarına müteaddid çelenkler konmuştur.

KADIN KÖŞESİ

Taclı şapkalar

Bu sene İngilterede taçlı şapkalar modadır. Buna sebep kral sekizinci Edvardın taç giyme zamanının yaklaşmasıdır. Yukarıda taçlı bir şapka görünüyor.

Bitliste iskân

Gelen muhacirler süratle yerleştiriliyor

Bitlis iskân memuru Orhan Kanşıray

Bitlis (Akşam) — Vilâyetimizde büyük bir iskân faaliyeti göze çarpmaktadır. Nüfuşu esasen pek az bulunan bu bölgeye birçok yerlerden gelen Türk kanı ırktaşlarımız yerleştirilmekte ve müstahsil hale getirilmektedir. Gelecek sene için de şimdiden yer ve ev kereste faaliyetine başlanmıştır. Bu suretle tedarik edilecek evler için 2700 metre mikâbı kereste hazırlanmak üzeredir. Bu keresteler Oltunun Köroğlu ormanlarından temin edilecektir.

Tatvanda Sürmene ve Çorum muhacirleri için yapılan modern göçmen köyü de sıhhî vaziyetinin bozukluğu dolayısiyle gelecek sene Van şosesine nakledilecektir.

Bitlisin gün geçtikçe artan nüfus kalabalığı ve yolcu çokluğu burayı son zamanlarda güzelleştirmektedir. Yalnız medenî ihtiyaçlara cevap verecek tam konfor yoktur. Postanın günleri sık sık değişmekte ve postahaneye mektup vermek ve iş yapmak oldukça müşkülleşmektedir. Bu yıl Bitliste her seneden daha ziyade imar faaliyeti başlamıştır.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 13

Nâzım Cemal yarını düşünmeyen insanlara mahsus bir gönül rahatı içinde teklifsiz, lâübali salona geçerken soruyordu:

— Haniya, bizimkiler yoklar mı daha!

— Nerede ise gelirler beyefendi.

Ve sonra bayat bir şuhluk içinde gülerek ilâve etti:

— Onlar sizin gibi genç değiller.. geç kalırlar.

Ve kalın, kof kahkahalar içinde tuvalet teşhir eden birer mağaza gibi ayakta duran kadınları gözünün ucile işaret etti:

— Tanışmazsınız zannederim. Neclâ hanım, Esved hanım.

Ve onlar üç dört saattenberi bekledikleri bu erkek misafirin gelişinden sıkılmışlar, utanmışlar gibi utanmağa benzer bir büzülüşle ellerini uzattılar.

Nâzım Cemal o kadar pişkin ve alışkındı ki değil böyle sıkılma, utanma numaraları yapan kadınları, bu hayata hakikaten ilk olarak adımını atınca heyecandan ve hicaptan ağlıyan, yalvaran ve kaçmak istiyen kadınları bile bir iki saat içinde bir kadehten içki içecek kadar eğlendirmenin yolunu bilirdi.

Daha oturmadan şakalaşmağa başladı.

— Her şeyden evvel bu güzel hanımların isimlerini değiştirmeli. Böyle kanarye gibi mahlûkun adı Esved olur mu canım?

Ve bir eski ahbap teklifsizliği ile çenelerini, yüzlerini okşıyarak aralarına girdi. İki hizmetçinin henüz mezelerini yerleştirmeğe çalıştıkları yemek salonuna doğru sürükledi.

— Bizimkiler gelmeden birer tane çakabiliriz. Oooh doğrusu nefis şeyler.. bizim prenses tabiat sahibidir canım. Bu kadar şık bir sofra hazırlamak herkesin harcı değildir vallahi.

Ruhsar hanımefendi göz bebeklerini devirip gerdan kırarak gülümsedi:

— İltifat ediyorsunuz canım. Fevkalâde ne var ki!

İki genç kadın çekingen ve isteksiz bu teklifsizlikleri ayıplar gibi dudak bükerek, biribirlerine bakışıyorlardı.

Aralarında en samimî olan gene Nâzım Cemal beydi.

O böyle eğlentilerin kurdu olmuştu. Bu süs ve şatafat içinde sahiden hanımefendi rolü oynıyan prensesin ne düşük ve aşağılık bir nazenin eskisi olduğunu biliyordu. Bu salona giren kadınların da evlerinden zorla getirilmiş namus ve ismet kurbanları olmadıklarına şüphe yoktu. Bunun için böyle toplantılarda kendinden başkasını düşünmezdi. Bütün bu sıkılmaların, dudak bükmelerin, yapmacıkların ve iğretiliklerin mesleğin iğrenç ve bayağı birer cilvesi olduğu malûmdu. İlk görüştükleri anda bu numaraları yapan kadınların bir iki kadeh içtikten sonra şıkır şıkır oynadıklarını çok görmüştü.

Ağız ağıza doldurduğu kadehleri işaret etti:

— Haydi bakalım küçük hanımlar, çekelim.

Ve onları beklemeye bile lüzum görmeden kendi kadehini yuvarladı.

— Oooh! Rakı da güzel. Ben rakıyı başka içkilere tercih ediyorum. Çünkü az içilirse mide bozmuyor. Şarab bana baş ağrısı yapıyor. Ama biz içmesini bilmiyoruz doğrusu. Şarab yemek arasında bir kadeh içilirse faydalıdır. Fakat çokları şişeyi deviriyorlar. Sonra iki gün baş ağrısı çekiyorlar.

Kadınların kadehlere yalnız dudaklarını dokundurup bıraktıklarını farketmişti.

Gülerek prensese işaret etti:

— Bu küçük hanımlar nazlanmak istiyorlar galiba. Eh haydi bakalım. Kadehlerini verelim de bitirip öyle bıraksınlar.

Kümese yeni atılmış yabancı hindiler gibi biribirine sokularak fıkırdaşan iki kadın fısıldaştılar:

— Ne tuhaf adam!

Nazım Cemal bunu işitmişti. Güldü:

— Tuhaf ya. İçin bakalım, eğleneceğiz. Öyle değil mi prenses.

Ruhsar hanımefendi kaşla gözle ötekilere içmelerini işaret ediyordu:

— Değil mi beyefendi, dedi. Herhalde sıkılıyorlar ama ben kendilerine söyledim. Gerek sizden, gerek Ahmed Melih beyefendiden bahsettim. Zaten isimlerinizi tanıyorlar. Fakat ne kadar olsa... Toyluk işte.

Ruhsar hanımefendinin toy diye tanıtmak istediği iki kadının bu âleme, bu hayata gözlerini yeni açmış ev kuzuları olmadıkları besbelliydi. Nâzım Cemal toyluktan bahsedince iki kadını ilk defa şöyle alıcı gözile baştan aşağıya süzdü. Hafifçe gülümsedi.

— Çabuk açılırlar merak etme!

Ve kadehleri ikinci defa dolduruyordu ki kapının zili koridorda aksetti.

— Geldiler.

Mühendis Ragıbla Ahmed Melih bey gelmişlerdi.

Artık meclis tamam sayılırdı.

Yalnız avukat Rıza Sedad yoktur. Ahmed Melih:

— İki defa telefon ettim, dedi. Acele bir iş için Feneryoluna gitmiş. Gelir gelmez haber verecekti. Hatta kâtibe tenbih ettim. Yazıhaneye uğramadan evine giderse, evine haber bırakacak.

Mühendis Ragıb genç kadınlardan Neclâ ile ahbap çıkmıştı. Onu Bursadan tanıyordu. Bu eski dostluk hepsinin arasında paylaşıldığı için salonun havası değişiverdi. Neclâ birdenbire açılıvermişti. Şimdi Nâzım Cemalin teklifsizliği hepsine sirayet etmişti. Bir kaç dakika içinde senli benli oluverdiler.

Ruhsar hanımefendi bir aralık Ahmed Melihe yaklaşarak kulağına fısıldadı:

— Mukaddes sizi sorup duruyor. Kendisini gördüğünüz yok galiba.

Ahmed Melihin yüzü güldü:

— Hakkı var. O kadar işim vardı ki arıyamadım. Bir kaç kere yazıhaneye de telefon etmiş. Kocası İstanbulda mı acaba? (Arkası var)

İĞNE - ÇUVALDIZ

— Otuz seneye mahkûm olabilirsiniz... Ne dersiniz buna?..

— Ah, yirmi sene genç olmalıydım!.

kayıp

Polis — Ne var, neye ağlıyorsun?

Çocuk — Bana benzer bir çocuğu kaybeden bir kadın gördünüz mü?..

Tavsiye

Cenaze otomobili kalkmak üzere idi. Ön sırada duran taksilerden birine atladım, köşeye yerleştim. Biri geldi ve sordu: «Merhumun kardeşi misiniz?..» «Hayır» dedim. «Şu halde yeğeni olacaksınız?..» dedi. «Hayır» dedim. «Akrabalarından mısınız!» diye tekrar sordu. Ben gene: «Hayır» dedim. «Öyleyse ahbablarındansınız» «Hayır, dedim, merhumu tanımazdım.» Bunun üzerine adam kaşlarını çattı: «Ne diye otomobile bindiniz?..» Yalan söyliyemem. Dedim ki: «Doktor tavsiye etti, güzel havalarda otomobile binip geziniz dedi!.»

Hesap

Doktor Fahreddin Kerim bir gün arkadaşlarımızdan birine dedi ki:

— Sizi temin ederim, rakının her kadehi ömrünüzden bir günü eksiltir.

Arkadaşımız derin bir düşünceye daldı, sonra başını kaldırdı:

— Doktor, dedi, öyleyse ben on senedir yaşamıyorum, şimdi hesab ettim!..

— Yanındaki sarı saçlı beyaz kadın kim?

— Geçen seneki esmer siyah saçlı kadın!..

Sevdiği

— Ne o, gene paraya kıymışsın, nedir bu paket?

— Dünyada en çok sevdiğim birine bir hediye aldım...

— Kime?

— Anlamadın mı yahu, kendime!..

— Aman doktor hastayım, bana bir ilâç...

— Dilinizi çıkarınız, gözünüzü kapayınız...

— Bekleyiniz kımıldamayınız...

... Beş dakika sonra...

Bir delik çorabın hikâyesi

Mağazaya girdiğim zaman iskarpinlerimin sefaletinden utandım. Hele baş parmağımdaki nasırın yaptığı çıkıntı, iskarpinimin bir tekini kanbur dilenciye benzetmişti.

Şık, zarif, güler yüzlü bir bay yaklaştı, tatlı dil ile sordu:

— Emriniz?.

Bunu söylerken eğildi, iskarpinlerimi gördü, yüzü ekşidi, alnı kırıştı... Ben kekeledim:

— İskarpin istiyorum.

Şık, zarif, güler yüzlü iken somurtan bay satıcılardan birine seslendi:

— Buraya gelin!.

Testekerlek, yusyuvarlak biri geldi:

— Buyurunuz efendim, buradan buyursanız efendim, istediğizin âlâsı var efendim... Dayanıklı birşey olsun değil mi efendim..

— Tabiî, tabiî...

Ben koltuğa, adam tabureye oturdu, sağ ayağımı yakaladı, nasırımın yerini görünce gözlerinin içi parladı:

— Vay, Parmakselburenniz var demek?.

— Evet, acaba neden olur?.

— Dar kundura, fena yapılmış kundura giymekten olur... Nasırdan muztaribiz, yani nasırdan mustaripsiniz demek istiyorum.

— Evet evet, çok muztaribim, başparmağım fena ağrıyor.

— Malûm.

Ve iskarpinci çıkardı. Amanallah!. Başparmağım çırçıplak meydana çıktı; sokmağa hazırlanmış bir yılan başıydı sanki..

Kızardım, bozardım, mırıldandım:

— Galiba çorabımız delinmiş!..

— Olabilir, herkeste olabilir.

— Başparmağımızın... diye başladım.

— Sürtünmeden ve sürünmeden, dedi.

— Çaresiz.

— Evet çaresiz...

Sol ayağımı aldı, iskarpinimi çıkardı. İkimiz de dona kaldık. Sol ayağımın çorabında da bir yırtık vardı, topuğum, soyulmuş patates gibi meydandaydı, bir ağızdan konuştuk:

— Olabilir, herkeste olabilir.

Kalktı, bir çift yeni iskarpin getirmeğe gitti. Bu esnada mağaza sahibi geldi, ayaklarımı gördü, baktı, ürperdi, geri döndü, durdurdum: «Parmakselberenniz var. Fena yapılmış bir kundura giymekten mütevellid nasır. Başparmağımın tırnağı da sürünmek ve sürtünmekten... Çaresiz..»

Mağaza sahibi nasırıma dikkatli dikkatli baktı, şişman satıcıya seslendi:

— Şayanı dikkat bir nasır hâdisesi... Baya itina ile bir iskarpin seç... Bayda topuksel bir çıplaklık illeti de olduğuna göre vereceğin iskarpine dikkat et.

O sırada mağaza boşalmıştı. Yalnız satıcılar vardı. Mağaza sahibi sordu:

— Nasıl yürüdüğünüzü anlayabilir miyim?.

— Adım adım...

— Malûm, amma ayağınızın hangi tarafına basarsınız.

— Evden çıkarken dışarı basarım, eve dönerken içeri basarım.

— Hayret, hayret, ben de öyle... Bu tarz yürümeğe talipus trarus derler...

— Efendim.

— Göstereyim size ayaklarımı... Sizin gibi yürüdüğüm halde mağazamın kunduraları sayesinde ayaklarımda hiç bir şey yoktur.

Hemen iskarpinini çıkardı. Hep birden haykırdık:

— A!...

Mağaza sahibinin çorabı yırtıktı ve yırtıktan muazzam, Süleymaniye kubbesi gibi bir nasır görünüyordu.

Heyecanla yerimden kalktım:

— Çorabınız yırtık, üstelik parmakselberenniz var... Tahammül edilir şey değil bu!...

Ve göğsümü gererek mağazadan çıktım!...

Karısı — Bu siyah kadife elbiseye dikkat et, seninle onun hakkında görüşeceğim.

Kocası — Telefon edip adresini öğrenmeği unutma...

— Kızını bana vermemek için elinden geleni yapıyor. Bu seferki yaptığı olur şey değil.

— Ne yaptı?

— İflâs etti!..

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 13

Saz başladı, en güzel sesli hanendelerin okudukları şarkılar vüzerayı da, ülemayı da sermest ediyordu

Nihayet, o gün hoca Sadettin efendi nikâhı kıydı: Üç yüz bin altın (otuz altı milyon kuruş). Şimdiye kadar bu derece fazla nikâh kıyılmamıştı. Hatta hoca Sadettin efendi:

— Eski sultanların nikâhı yüz bin altından fazla değildi.

Diye kendi anlatmış.

Nikâhtan sonra, düğün ziyafetleri başladı. Evvelâ ulemaya ziyafet verildi. Hatta sofralarına damad paşa da geldi. Şeyhislâm Çivi zade, şair Baki, devrin bütün uleması bu ziyafette hazırlardı. Ertesi gün, güneş doğar doğmaz, bütün vezirler ve devlet erkânı Atmeydanına toplanmışlardı. Ne güzel bir mayıs sabahı idi! Makbul İbrahim paşa sarayının önündeki sedde bütün ağaçlar çiçek açmıştı. Mehmed paşa sarayının arkasından, mavi sularını kaplıyan ince sisler içinde morlaşan adalarile Marmara; solda, ufka dokunan çizgileri al, penbe, mor, tirşe, lâciverd ve turuncu bulutlarla İzmit körfezine kadar uzanan tepeler, düğün zevkile Atmeydanına toplanan ve midelerini düşünen devlet erkânının gözlerini şenlendirmek istiyordu. O meydan neler görmemişti! Ayasofyayı yaptıran Justinyanusun karısı Teodora, orada ne oyunlar oynamıştı! Fahişelikten Bizans tahtına çıkan bu kadının havası o meydanı asırlarca bulandırdı. Atmeydanı hiç bir düğünü hazmedemedi. Nika isyanındanberi, hep İstanbula hâkim olmak istiyen, ve halkı açlıktan öldüren tacli fanilere karşı bir isyan ve galeyan meydanı oldu. Bir zamanlar, kanlı isyanlara şahid olan o meydan, o gün de bir düğün görecekti.

Üçüncü Muradın damadı İbrahim paşa, orada, Kanuninin bir ramazan gecesi öldürttüğü makbul ve maktul damad İbrahim paşanın sarayında idi. Veziri azam Siyavüş paşanın gelmesini bekliyordu. Veziri azam, debdebe ve ihtişamile uzaktan göründü. Kendi ve tevabii hep sırmalı esvaplar giymişler, mücevher silâhlar kuşanmışlar, atlar üzerinde ilerliyorlardı. Siyavüş paşa, İbrahim paşa sarayının önündeki sede geldi. Merdiven basamağına ineceği sırada İbrahim paşa koştu. Koltuğuna girdi. İzaz ve ikramla yukarı çıkardı. Siyavüş paşa kendisine hazırlanan sadrı izzete kuruldu. İbrahim paşanın Siyavüş paşaya ikramı candandı. Çünkü o da Üçüncü Muradın kız kardeşi Fatma sultanla evli idi. O da saltanat hanedanına mensuptu.

Siyavüş paşa makamına oturunca devlet erkânı da sağına soluna dizildiler. Hepsi de atlas minderler üzerine bağdaş kurup oturdular. Ortalıkta bir alkıştır koptu. Çavuşlar veziri azamı alkışlıyorlardı. Hemen şerbetler dağıtıldı. Çavuşların alkışları âfaka çıkıyordu. Saz başladı. En güzel sesli hanendelerin okudukları şarkılar, yapılan fasıllar vüzerayı da, ulemayı da sermest ediyordu. Sazendelerin hepsi de meclisi âra idi. Bu saz, şerbetle dinlenecek sazlardan değildi.

Saz bitti. Bu sefer oyunlar başladı. Matrakçı başı kırk nefer yoldaşını topladı. Onlar da meharetlerini gösterdiler.

Yemek yenecekti. Rükâbı hümayun ağaları derhal herkesin rütbesine göre, vüzeraya, Kılıç Ali paşaya, beylerbeyilere, leğenleri, ibrikleri, peşkirleri hazırladılar. Sipahiler koca tablaları harıl harıl başlarında taşıyorlardı.

Artık vüzeranın da, ulemanın da karınları doydu. İkindiden evvel hep birden kalktılar. Divanyolundan eski saraya geldiler. Ayşe sultan orada sabırsızlıkla bekliyordu. Artık Venedikli Baffa damad sahibi de olacaktı. Raziye kadın, Canfeda hatun sarayda pervane gibi dolaşıyorlardı. Yahudi karısı Ester Kira, o da düğünde idi. Atmeydanından gelen devlet erkânını o da gördü. Fakat bir gün olup ta o Atmeydanının kendi başına ne belâlar açacağını aklına bile getirmedi.

Eski saray önündeki meydan kallâvili, mücevvezeli, erkân kürklü, gümüş rahtlı atlara binmiş devlet adamlarile doldu. O saatte, kimbilir, şark seferinde Ferhad paşa ve onunla beraber can ve başla uğraşan yoldaşlar neler çekiyorlardı! Devlet erkânının murassa kemerleri, mücevher hançerleri, atlarının altın üzengileri mayısın berrak, mai seması altında gözler kamaştırıyordu.

Sarayın kapısından kırmızı, örme atlas bir cibinlik göründü. Gelin sultan çıkıyordu. O ne azamet, ne saltanattı! Venedikli Baffa bahtiyardı: Doğurduğu ya şehzade, ya sultandı. Sarayda doğan daha ne çocuklar vardı! Kırk cariye, kimi gebe, kimi lohusa döşeğinde idi. Üçüncü Muradın çocukları elliyi geçmişti! Fakat onlar bu şerefe nail olamıyacaklardı.

Uzaktan gelinin çıktığını görür görmez, devlet erkânı, uleması, üdebası, secde edecek hale geldiler. Gelin saray kapısından çıktığı zaman, tok karınlarile önüne düştüler. Veziri azam Siyavüş paşa derhal atından indi. O da Ayşe sultanın önünde yaya gidiyordu. Kanun böyle idi: Mihrimah sultan Rüstem paşa ile evlendiği zaman, eski saray kapısından çıkar çıkmaz veziri azam Süleyman paşa derhal atından inmiş, sultanın önünde yaya yürümüştü. Şehzade sultan Mehmedin kızı Hümaşah sultan Ferhad paşa ile evlendiği zaman, Rüstem paşa eski sarayın köşesine kadar, elinde asa, o da yaya yürümüştü. Hepsi... Yalnız Semiz Ali paşa, iri yarı vücudile yürüyemediği için, attan inmemek üzere izin rica etmiş, ve müsaade buyurulmuştu. Fakat Sivayüş paşa, o «âdabı saltananatı» tamamile yerine getirdi.

Alay eski saray kapısından çıktı. Bütün İstanbul halkı, aç karnına, gelin alayı seyretmeğe gelmişlerdi. Gelin alayının önünde, on ikişer zira yüksekliğinde iki nahil gidiyordu. Çiçekler, şekerler, ve bin türlü renklerle parlıyan nahiller halkın gözlerini kamaştırıyordu. Lokmaları kesilerek, kocaları sarhadlere gönderilerek derd ve hasret içinde çırpınan kadınlar bile ellerini açarak dualar etmeğe başladılar. Çil akçeler, pırıl pırıl uçuşarak yerlere serpildi. Halk yerlere kapandı.

Alay, Atmeydanına geldi, ve durdu. Kanuninin veziri Makbul İbrahim paşanın Ayşe sultanla yaşadığı sarayda, gene bir İbrahim paşa, gene bir Ayşe sultanla güvey girdi. İbrahim paşa, Osmanlı imparatorluğunun en sarsılmaz adamları sırasına geçti.

Kılıç Ali paşa, sağdıçlık belâsını da başından savmıştı. Artık kendi keyfinde idi. İstanbul ona dar geliyordu: Açık deniz, kadırga, başdarda, kalite. O, bunlarla Venedik kâfiri ve İspanya lâini üzerine yürümekten hoşlanıyordu.

Üçüncü Muradın yeni bir başdarda yaptıracağını haber alır almaz o kadar memnun oldu ki... O gün divan olmadı. Bütün vezirler Beyazıd köşkü yanına toplanmışlardı. Beyazıd köşkü ile Yalıköşkü arasında, saltanat kayıklarının bulunduğu yerde, ötedenberi kadırga yaptırılırdı. Orası hem hâs bahçeye, hem de tersaneye aitti. Kılıç Ali paşa bu köşkü yeniden yaptırmıştı. Beyazıd köşkünün, Yalıköşkü gibi, Türklerin deniz zaferlerile alâkası vardı: En meşhur kadırga, yeşil kadırga, orada yapılmıştı. Derya kaptanları engin denizlere açılacakları ve peşlerinde kalyonlar ve karakalar mermerden Halice girdikleri zaman Yalıköşkünde el öperlerdi.

(Arkası var)

Yalnız iyi sporcu olmak kâfi görülmüyor

Şimdi yıldızların güzel sesli olması, iyi dans etmesi de isteniyor

Amerikada filim yıldızlarında aranan evsafın başında iyi sporcu olmak gelir. Bir artist behemehal otomobil kullanmağı, iyi ata binmeği, iyi yüzme bilmelidir. Bunlar olmadıkça güzellik, istidad hep ikinci plânda kalır. Bunun için yıldız olmağı akıllarına koyanlar behemehal sporla uğraşırlar.

Kollivutta şimdiye kadar evvelâ sporcu olmak aranırken şimdi ortaya yeni istekler çıkmıştır. Yıldız olmak için şarkı söylemek, iyi dans etmek, icabında piyano başına oturup piyano çalabilmek, velhasıl musikiden anlamak aranıyor. Buna sebep yeni filimlerden çoğunun şarkılı olmasıdır.

Hollivutun meşhur yıldızlarından birçoğu şimdi musiki dersi almaktadır. Diğer taraftan Jeanette Mac Donald gibi güzel sesli, iyi musiki bilen, iyi dans eden artistlerin mevkileri bir kat daha yükselmiştir. Bunlara her taraftan teklifler yapılmaktadır.

Yarının sinema artistlerinin mükemmel musiki üstadı olacakları tahmin edilmektedir.

★ Bir müddettenberi Hollivutta filim çeviren Fransız sinema artistlerinden Simonun dişleri en güzel dişler olduğu anlaşılmıştır. Bu dişler 50 bin dolara sigorta ettirilmiştir.

★ Sevimli Amerika yıldızı Ginger Rogers şişmanlamamak için en iyi çare hergün bir saat dans etmek olduğunu söylüyor. Artist hergün evinde kendi kendine bir saat dans etmektedir.

Hollivutun yeni yıldızlarından Elizabeth Allan

Duglas Fairbanks yeni bir film hazırlıyor

Fakat bu defa kendisi film çevirmiyor, sahne vaziliği yapıyor

Duğlas Fairbanks yeniden filim hayatına dönüyor. Fakat bu defa filim çevirmek için değil, filim yapmak için. Hollivuttan gelen haberlere göre Duğlas Samuel Goldvin şirketile anlaşmıştır. Bu şirketle ortaklaşa büyük bir filim yapacaktır.

Yeni filmin mevzuunu Duğlas hazırlamıştır. Filmin rejisörlüğünü de kendisi yapacaktır. Bu filimde baş erkek artist rolünü Gary Cooper yapacaktır. Artist Samuel Goldvin şirketile bir mukavele imzalamıştır.

Baş kadın rolünü Duğlasın yeni karısı Levi Ashley yapacaktır. Duğlas karısını stüdyo hayatına alıştırmaktadır.

Filmin ismi «Marca Pola'nın sergüşetleri»dir. Bir kısım sahneler Çinde çevrilecektir. Gary Cooper Pola rolünü yapacaktır.

Gary Cooper'in Paramount şirketile bir mukavelesi vardı. Şimdi Samuel şirketile bir konturato imzalaması Hollivutta birçok dedikodulara sebep olmuştur. Paramount, hem artistten, hem Samuel Goldvin şirketinden tazminat istemeğe karar vermiştir. Filim şirketinden isteyeceği tazminat 100 milyon doları bulacakmış.

★ Amerikada halk komediye rağbet ettiğinden yeni filimlerin hemen hepsi şarkılı veya şarkısız komedidir. Dram pek az çevriliyor. Bütün filim şirketleri eğlenceli senaryolar arıyorlar. Tanınmış yıldızlardan çoğu hafif komedi filimleri çevirmektedir.

Jeanne Harlow ayna karşısında

★ Holivutta bir nebatat hastanesi açılmıştır. Bu hastanede nebatlar tedavi edilecektir. Stüdyolarda Afrikadan, yahud Avustralyadan getirilmiş birçok palmiyeler, ağaçlar, sair nebatlar vardır. Bunların tedariki güç olduğundan hastalananlar hemen hastaneye kaldırılacak ve orada tedavi edilecektir.

Sevimli bir yıldız Ann Loring

Londray akın

Bir çok yıldızlar kral Edvardın tac giyme resminde bulunacaklar

Gelecek haziranda İngiltere kralı sekizinci Edvardın taç giyme merasimi yapılacaktır. Bunun için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Bu merasim Hollivutu endişeye düşürmüştür. Çünkü böyle her zaman herkese nasip olmayan merasimi kaçırmamak kaygusile birçok yıldızlar merasimde bulunmağa karar vermişlerdir. Bunların arasında Gary Cooper, Franchot Tone, Carole Lombard, Lionel Barrymore, Joan Crawford gibi en müstesna yıldızlar vardır.

Seyahatin en aşağı bir ay sürmesi operatörleri düşündürmektedir. Çünkü bu yıldızlar Hollivutta bulunmadıkları müddetçe çalışmak mümkün olmıyacak ve birçok filimler geri kalacaktır. Kontratlarında bunları o zaman çalıştırmağa mecbur etmeye dair bir madde bulunmadığından operatörler yıldızları Londraya gitmekten menedemiyorlar.

Gelecek kış bu yıldızların filimleri ancak mevsim sonunda gösterilecektir.

Sinema haberleri

★ Pariste, eski zamanın arabalarına dair bir filim çevrilmiştir. Bu filimde eski kira arabaları ve silindir şapkalı arabacılar görünüyor.

★ Fransız sinema artistlerinden Mary Glory Pariste yeni bir filim çevirmeğe başlamıştır.

★ Son günlerde Hollivut, birçok meşhur yıldazlardan mahrumdur. Marlene Dietrich, Lew Ayres, Mari Carlisle Avrupada bulunuyorlar. Gary Cooper, Charlie Rugles, Georges Raft NevYorktadırlar. Claudette Colbert, Ring Crosby ve Fred Mac Murray Honololoya gitmişlerdir. Bunların yakında Hollivuta dönmeleri bekleniyor.

Küçük sinema yıldızı Shirley Temple son çevirdiği filmden iki sahnede

Stüdyolar

Amerika stüdyolarından çoğu Hollivutta değil, bu şehrin epice uzağındadır

Son zamanlarda bazı Amerikan filim şirketleri stüdyolarını büyütmeğe karar vermişlerdir. Amerikan stüdyolarının Hollivutta bulunduğuna dair herkeste bir kanaat vardır. Halbuki bu kanaat yanlıştır.

Hollivut, Los Angelosun bir nahiyesidir. Burada yalnız iki stüdyo vardır. Bunlardan biri Paramount'un diğeri de R. K. O. şirketinindir. Hollivutta oturan bir tek yıldız vardır. Bu da Mae West'dir. Diğer yıldızlar Reverley Hillsde otururlar ki, burası Los Angelosun başka bir nahiyesidir ve Hollivuttan 10 mil uzaktadır.

Metro Goldvin şirketinin stüdyoları Kuliver Siti'dedir. Burası da Hollivutun on mil cenubundadır. Foks stüdyoları Vestyud denilen mahaldedir. Artistler birliği stüdyoları ise Los Angelos'un iş mahallesine pek yakındır.

Sinema haberleri

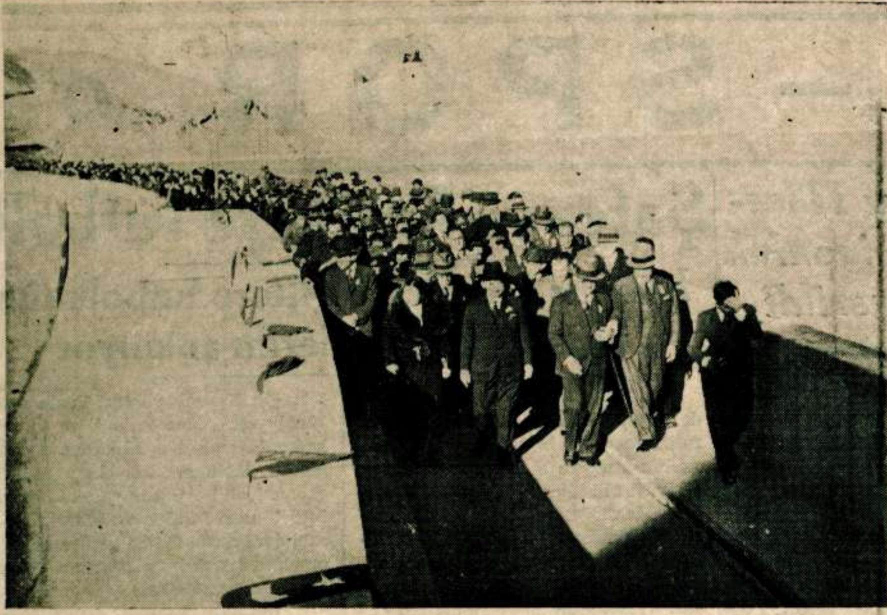
★ Hollivutta Dorothy Lamour adında yeni bir yıldız keşfedilmiştir. Bu yıldız güzellikte diğer bütün artistlere üstün imiş.

★ Harold Loid yeni bir filim çevirmeğe hazırlanıyor. Filmin mevzuu kararlaştırılmıştır. Fakat ismi henüz belli değildir.

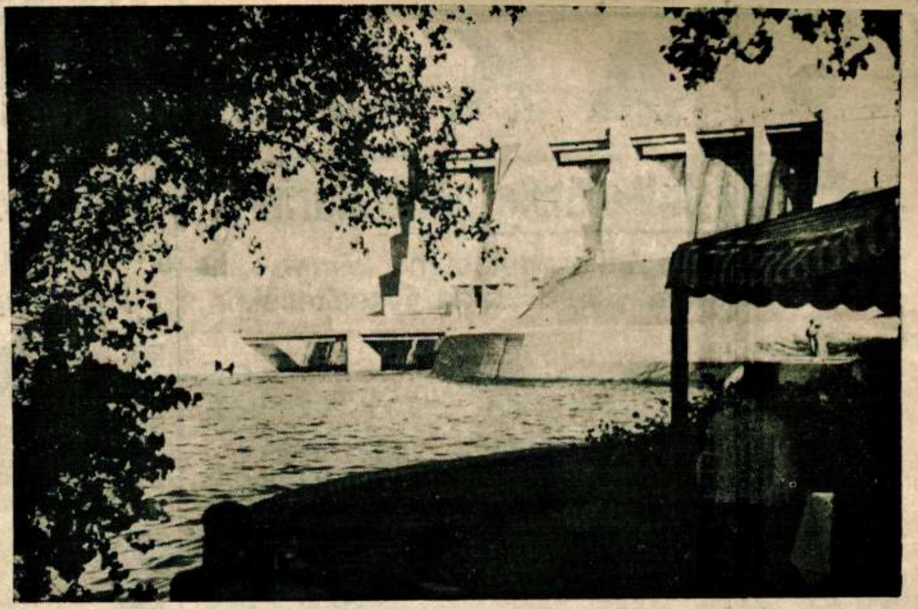
★ Berlinde hazırlanmakta olan Port Arthur filmi bitmiş gibidir. Şimdi filimin parçalarının birleştirilmesile uğraşılıyor.

★ Uzun müddettenberi filim çevirmeyen Fransız artistlerinden Florelle yakında yeni bil filme başlayacaktır.

★ Meşhur Fransız artisti Marcelle Chantal bir filim çevirmek üzere yakında Londraya gidecektir.

Başvekil İsmet İnönü ve davetliler barajı geziyorlar

Çubuk barajından bir görünüş

Barajın açılma resminde nutuk irad edilirken ve başbakan söylenen nutukları dinlerken

Başbakan kurdelâyı kesiyor

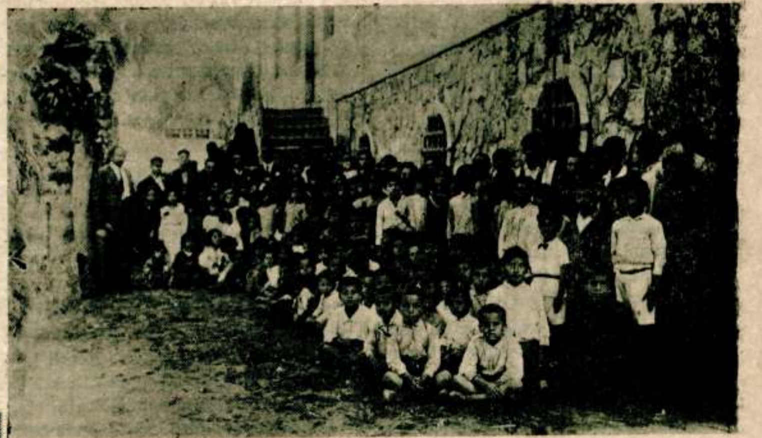

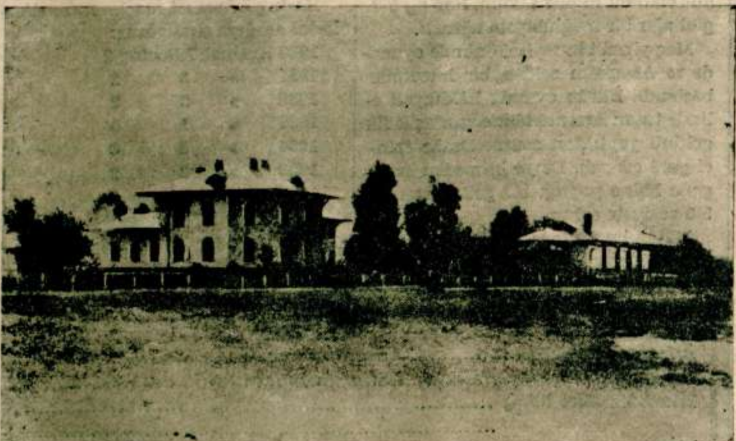
Başbakan baraj hakkındaki izahatı dinlerken, aşağıda nafia ve milli müdafaa vekilleri

Antakyada cumhuriyet bayramını kutlamak için toplananlardan bir kısmı

Antakyada 23 nisanda kendi kendine toplanan Türk yavruları

İskenderundan bir görünüş: İstasyon

Ankarada küçük izciler

Kız mektebi kapatılan Antakyadan bir görünüş

AKŞAM - SPOR

Ankara futbolünde gördüklerim

İlerilemekte olan Ankara futbolünü çimen saha ve millî küme maçları daha da yükseltecektir

Fenerbahçeliler bundan evvelki Ankara seyahatinde

Cumhuriyet bayramında Ankarada bulunurken Fenerbahçenin orada yaptığı iki maçı seyrettim. Bu vesile ile hemen kaydetmek isterim ki, Ankarada futbolün gittikçe gelişmekte olduğunu, büyük adımlarla tekâmüle doğru ilerilediğini memnuniyet ve zevkle gördüm.

Fenerbahçenin bu son seyahati, Ankardaki futbol takımlarının bir usul altında çalıştıklarını, futbol teknik ve taktiğine ehemmiyet, antrenmanlara bir kıymet verdiklerini bana açıkça gösterdi. Eskiden Ankara futbolcülerinin bu noktalar üstünde pek durmıyarak ve ciddi çalışma esaslarına dayanmıyarak gelişi güzel ve tesadüfi oynadıkları, yaptıkları temaslarda bariz bir surette göze çarpardı. Çünkü o zamanlar Ankara takımları, karşı tarafın kuvvetine göre bir tabiye kullanmağı düşünmez, bir buçuk saati çıkarabilmek için idmanlı olmanın lüzumunu pek hissetmezlerdi. İşte Ankara futbolünde yukarıda işaret ettiğim yükseliş, eski zihniyetin yerine yenisinin ve doğrusunun kaim oluşudur.

Bu son seyahatimde bana kanaat geldi ki, Ankara futbol takımları, böyle ciddi ve antrenörden istifade ederek bir usul dairesinde çalıştıkları, hele kendilerinden kuvvetli takımlarla temas imkânları bulduklarında takdirde memleket sporuna büyük hizmetler edecek birer varlık olacaklarına şüphe kalmamıştır.

Temas noktasından millî küme maçlarının büyük faydaları olacağı muhakkaktır. İstanbul ve İzmirin en kuvvetli altı takımının her sene Ankarada yapacakları maçlar, orada büyük bir futbol hareketine vesile olacağı gibi Ankara futbolcülerinin daha fazla çalışmalarını da icap ettirecektir. Bunun haricinde Ankaranın, kabil olabildiği kadar, ecnebi takımlarla temaslara da yer ve ehemmiyet vermesi lâzımdır.

Ankarnın modern stadı ve bilhassa çimen sahası, Ankara futbolcülerinin yapacakları temaslar için çok müsaid bir zemin hazırlamıştır. Bu hususta Türkiyedeki diğer futbolcülerden daha bahtiyar olan Ankara futbolcüleri, çimen bir sahada oynamanın zevkini ve böyle bir sahanın oyun tarzını güzelleştirmekte kıymetini pek yakında anlayacaklardır.

Bende büyük ümidler uyandırmış olan Ankara futbolünün bir noksanından da, telâfisi çareleri aranmak üzere, bahsetmek isterim. Bu noksan, İstanbul takımlarında da olduğu gibi, muhacimlerin başarıcı ve şütçü olmamalarıdır. Esasen bu, Türk futbolünün en can alacak eksiğidir. Antrenmanlarda olsun,, maçlarda olsun, hattâ ceza çizgisi içine girmeden şüt çekmeğe, kaleyi bulmağa, becerikli olmağa çalışmak lâzımdır. Çok hâkim oynadığımız maçlarda bile yenilmemiz ve yahud hakkımız olan randımanı alamayışımız bundan ileri gelmektedir.

Ankara klüplerine bir tavsiyem de, genç takımlar teşkiline ehemmiyet vermelri, ve bunların çalışmalarını muntazam bir program altına alarak antrenörlerin mesaisini bunların üzerinde temerküz ettirmeleridir.

Zeki Riza

Galatasaray mürakabe heyeti toplanıyor

Haber aldığımıza göre Galatasaray klübü idare heyeti klübün mürakabe heyetini önümüzdeki cumartesi günü saat on beşte senelik toplantısını yapmak üzere davet etmiştir. Mürakabe heyetinin bu toplantısında klübü alâkadar eden malî ve idarî meseleler görüşülecektir.

Beşiktaşlı Nuri klübünden ayrılıyor

Beşiktaşın müdafii Nuri bir senedenberi Ankara hukuk fakültesinde bulunmakta ve mühim maçlarda İstanbula gelmekte idi. Ankaradan aldığımız bir habere göre, Nuri Ankara Gücü klübüne girmiştir. Kendi klübünden yaptığımız tahkikatta klübün ileri gelenleri daha henüz Nurinin istifasının gelmediğini söylemekle beraber bu haftaki Galatasaray maçı için yalnız Hakkının geleceğini söylediler. Bu da gösteriyor ki bu haber doğrudur.

Fenerbahçeye karşı muvaffakıyetli bir oyun oynıyan Çankaya

Tekirdağlı Hüseyine şampiyonluk kemeri verildi

Tekirdağlı şampiyonluk kemeri taktıktan sonra

Eminönü Halkevi tarafından tertip edilerek Cumhuriyet bayramında yapılan serbes ve yağlı güreş müsabakalarında Türkiye baş pehlivanlığını hem serbes hem yağlı güreşte Tekirdağlı Hüseyin kazanmıştı. Eminönü Halkevi dün akşam Halkevi salonunda pehlivanlar şerefine bir çay ziyafeti vermiş gazetecilerle birçok davetliler bulunmuştur.

Tertip heyeti tarafından şampiyon için hazırlanan şampiyonluk kemeri merasimle Tekirdağlı Hüseyine verilmiştir. Bütün hasımlarını yenerek hakkile Türkiye baş pehlivanlığını kazanan bu kıymetli Türk çocuğuna karşı Halkevinin gösterdiği bu alâka ne kadar takdir edilse azdır.

Bu haftaki futbol lig maçları

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

7—11—936 cumartesi günü yapılacak lig maçları.

Taksim stadı:

Alan gözcüsü Samim Talu.

Anadolu — Beykoz B takımları saat 13,30 hakem: Samim Talu.

Güneş — Topkapı B takımları saat 15,15 hakem: Feridun Kılıç.

Şeref stadı:

Alan gözcüsü Adnan Akın.

İstanbulspor — Vefa B takımları saat 13,30 hakem: Bahaddin Uluöz.

Galatasaray — Beşikts B takımları saat 15,15 hkem: Nuri Bosut

Fenerbahçe stadı:

Alan gözcüsü Rıfkı.

Hilâl — Süleymaniye B takımları saat 13,30 hakem: Halit Özbaykal.

Fenerbahçe — Eyüp B takımları saat 15,15 hakem: Rıfkı.

8 — 11 — 936 Pazar günü yapılacak lig maçları:

Taksim stadı:

Alan gözcüsü Adil Giray.

Altınordu — Karagümrük A. takımları saat 11,30 hakem: Basri Bütün.

Beykoz — Anadolu A takımları saat 13,10 hakem: Adil Giray.

Güneş — Topkapı A takımları saat 15 hakem: Halit Galip Ezgü.

Şeref stadı:

Alan gözcüsü Nuri Bosut.

Feneryılmaz — Beylerbeyi A takımları, saat 11,30 hakem: Kadri,

İstanbulspor — Vefa A takımları saat 13,10 hakem: Sadi Karsan.

Beşiktaş — Galatasaray A takımları saat 15 hakem: Saim Turgut.

Fenerbahçe stadı:

Alan gözcüsü İzzet Muhiddin Apak.

Anadoluhisarı — Galata gençler A takımları saat 11,30 hakem: İzzet Muhiddin Apak.

Hilâl — Süleymaniye A takımları saat 13,10 hakem: Sabih,

Fenerbahçe — Eyüp A takımları saat 15 hakem: Nuri Bosut.

Şafer ve İngiltere futbolü

Meşhur futbolcü İngiltere futbolünün iyi ve fena taraflarını anlatıyor

Birinci kânunun ikisinde İngilterede yapılacak İngiltere - Macaristan futbol maçı için Macarlar, şimdi antrenörlük etmekte olan meşhur futbolcü Şafer'i bir ay evvel İngiltereye göndermişlerdi. Bu müddet içinde İngiltere takımlarını tedkik ederek Macarların büyük maça hazırlanma plânını tesbit eden Şafer Macaristana dönmüştür. Az Est gazetesinin muharriri Şaferi Peştede yapılan Ujpest-Hungarya maçını seyrederken locasında yakalamış ve kendisile mülâkatta bulunmuştur.

Bu mülâkatı aşağıya naklediyoruz:

— Mösyö Şafer, İngiltere seyahatinizden sonra orta Avrupa futbolünü nasıl buldunuz?.

— Son derece teknik. Fakat İngiliz oyunculara göre futbolcülerimiz çok durgun. Buradaki futbolü İngilterede görmenin imkânı yoktur. Orada ince pas, vücud çalımı, bel hareketi ve kurnazca paslar, çalımlar görmek kabil olamıyor. İngilterede topa vuruyorlar ve arkasından koşuyorlar. Bu koşuş ve vuruş orta Avrupadakilerin üç mislidir.

— İyi, fakat İngiliz futbolcüler de hiç de teknik yok mu?.

— Var, ancak orta Avrupa oyuncularındakinin yarısı kadar değildir.

— Hafta arasındaki çalışmalarda bu oyunculara böyle teknik işler göstermiyorlar mı?

— Biliyorsunuz ki, ben İngilterede bir ay kaldım. Bu müddet içinde bütün takımların çalışma tarzlarını gördüm. Hattâ İngilterenin Arsenal takımı antrenörü Witaher'i de seyrettim. İngiliz futbolcülerinin bütün antrenman müddetince yaptıkları şunlardır: Koşmak, beden hareketleri ve jimnastik yapmak, atlamak, uzun mesafelerde yürümek, basketbol oynamak, bu antrenmanda herkes yorulduktan sonra bazan on beş dakika kafa paslarına çalışmak. Antrenmanlarda ancak ve o da yorgunluğu gidermek için, on beş dakika futbol oynamaktadırlar. Antrenmanlardan sonra masaj ve banyo hiç ihmal etmedikleri bir vazifedir.

Witaher diyor ki, futbolcüye fazla tekniğin lüzumu yoktur. Fazla nefes (kabiliyeti, vücud kuvveti ve sonuna kadar dayanıklık oyun kazanmak için kâfidir. İngiltere futbolünde bunların ehemmiyeti büyüktür. Çünkü İskoçya futbolünden farklı olarak bütün oyunun devamınca fırtına gibi yapılan hücumlara ancak bu şartlarla ve W sistemile dayanılabilir.

— İngiltere, Avrupanın futbol stilini öğrenmek istemiyor mu?

— İngiltere bu sisteme çok alâkadardır ve antrenör Witaheri bu yaz hiç kimsenin bilmediği bir zamanda Avrupaya staja gönderecektir.

— Acaba bu fikir nereden geldi ve kim aşıladı?.

— Bu düşünce Hungarya'nın eski antrenörü Jimmi Hogan'dan doğmuştur. Bu antrenörü geçen sene Fulham klübü angaje etti. Fakat kendisine sırf İngiltere futbol sistemine uygun çalışması hakkında direktif vermişlerdi. Hogan bu yolda çalışırken sahaya ancak on beş bin seyirci geliyordu. Fakat Hogan bu sistemi yavaş yavaş değiştirmeğe başlayınca bütün halkta bir heves uyandı ve 45 bin seyirci tabiî bir seyirci kütlesi olmağa başladı. Bu sırada Hogan İskoç takımında gördüğü Avrupa sisteminde oynayan iki futbolcüyü almak istedi, uyuşamadılar, münakaşlar çıktı ve Hogan İngiltereden ayrılarak Avusturyaya gitti. Fakat İngilterenin Arsenal takımı tekrar bu antrenöre alâkadar oldu, onu tam bir salâhiyet vererek yepyeni bir takımı kendi sistemile çalıştırmak üzere angaje etmek istedi. Arsenalın düşüncesi onun çalıştıracağı oyuncuları ileride olduğu gibi birinci takıma almaktı. Fakat aralarında mektuplaşırlarken Aston Villa Hoganı yüksek bir maaşla angaje etti. Hogan şimdi bu klüpte çalışmaktadır'

Görüyorsunuz ki, İngiltere, orta Avrupa futbolüne çok alâkadardır ve orta Avrupa sistemini kabul ederek tatbike başlayabildiği zaman İngiltere futbolü orta Avrupa futbolünden tekrar on kat daha yükselecektir.

Arsenal 5 - Racing 0

Arsenalın güzel oyunu gene Fransızları hayran bıraktı

Londranın meşhur takımı Arsenal Parise gelerek Racing takımile pazar günü bir maç yaptı. Racing'in İngilterede Shelsea ile bundan bir müddet evvel yaptığı maçı kazanması, Arsenalın Fransa topraklarında yapacağı maç neticesi hakkında Fransız sporculara ve gazetcilere büyük bir ümid vermişti. Fakat, Fransızların bu büyük ümidi boşa, adam akıllı boşa çıktı. Fransada, en fena zamanlarında bile «Arsenal, ne de olsa gene Arsenaldır!» diye tanınmış olan bu İngiliz takımı, Racing 5-0 gibi ağır bir mağlûbiyete uğrattı.

Maç yirmi bin seyirci önünde oynandı ve Arsenalın soldan bir hücumile başlandı. Bütün oyunda hâkimyeti elinde tutan Arsenal Milne vasıtasile ilk golünü yaptıktan sonra, Drake ikinci golü çıkardı. Devre bitmeden evvel gene Milne yaptığı bir golle Arsenali 3-0 vaziyete soktu.

Bütün bu devrede Arsenal kalecisine hemen hemen hiç iş düşmediğinden bir seyircinin şu sözü dikkate değer:

— Arsenalin kalecisi, pekâlâ, Londrada kalabilirdi!.

İkinci devrede de ayni hâkimiyeti muhafaza eden Arsenal iki gol daha yaprak maçı 5-0 bitirdi.

Arsenal 1930 senesinden beri her sene Parise gelir ve Racing'le karşılaşır. Bu son maçla, bu karşılaşmaların sayısı yediye varmıştır. Arsenal yedi maçtan altısını kazanmış, birinde berabere kalmıştır.

Racing - Arsenal maçlarının neticelerini aşağıya sıralıyoruz:

1930	Arsenal	7	Racing 2
1931	»	3	2
1932	»	3	2
1933	»	1	0
1934	»	3	0
1935	»	2	2
1936	»	5	0

Görülüyor ki, ilk karşılaşmadan sonra Racingin en farklı mağlûbiyeti bu sene vuku bulmuştur.

Akşam'ın millî küme müsabakası

Ankara (İki klüp) ....

İzmir (İki klüp) ....

İstanbul (Dört klüp) ....

....

İsim ....

Adres ....

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.
Tefrika No. 774

Hesap kitap Urfa mutasarrıflığı sükût hakkı olarak eski defterdara verildi

Üç Afrika emirinin elçileri bu kaymakam sultandan ikramlar gördüler. Fakat Gattan hareketten sonra tuareklerin hücumuna uğradılar; kendileri ve maiyetleri kılıçtan geçtiler; yanlarında ne varsa hepsi yağma olundu.

Halifenin ve Osmanlı hükûmetinin Afrika içlerinden böyle bir sefaret heyeti gelmekte olduğundan haberleri bile olmadı!

Bürnu tarafları Avrupalıların eline geçtikten sonra Bingazi Mehdisinde Abdülhamid ile alaşmak meyli hasıl olmuştu.

Seyyidin İstanbulda vekili tarafından verilen malûmat ile Mehdi Abdülhamidi iyice anlamış, padişahın hareketlerinde ciddiyet ve samimiyet bulunmadığını öğrenmişti. Buna rağmen durum kendisini padişaha yanaşmağa sevkediyordu.

Abdülhamid de Mehdi ile münasebet peydasını muvafık buluyordu. Bu maksatla ve mahsus bir memur ile şeyhe hediyeler göndermişti. O şeyhin manevî nüfuzunu kendi sahsı ve saltanatı lehinde kullanmak fikrinde idi.

İki tarafta görünen bu itilâf ve takarrüb emelleri üzerine Abdülhamid Bingazi mutasarrıfını Mohammedülmehdiyi ziyaret ederek bir anlaşma yolu bulmağa memur etti.

Mehdi bu ziyaretten kuşkulandı. Libi sahrasının ortasında Küfre çölündeki vahaya nakletti. Ziyaretten bir netice hasıl olmadı.

Mehdi büyük sahra derbendlerinin, kapılarının Osmanlı devletince işgal olunmasını istiyordu. Fakat bunun için kendisi tarafından halifeye müracaat edilmesini muvafık bulmadı. Bunu Tuvarekler, Tibulara yaptırmağı düşündü.

Bu kabilelerin sultan ve emirleri Fizan mutasarrıflığına müracaat ettiler. Memleketlerinin devlet himayesine alınmasını rica ettiler. Memur ve asker gönderilmesini istediler. Bu müracaatler tekerrür etti.

Padişah Tuvarek sultanının makarrı olan Cant kasabasına bir Osmanlı bayrağı göndermekle iktifa etti.

Tibulara ait memleketler dahilinde bütün sahrada yegâne olan (Bilma) memlehası vardı. Buraya her sene yüz bine yakın develik kafileler gelirdi. Her yük 40 - 100 kuruş varidat bırakırdı. Bu yüzden işgal kuvveti için masraf ihtiyarına da lüzum olmıyacaktı. Fakat «islâm ittihadı» siyasetçisi Abdülhamid bu siyasetin fiilyatile değil, kuru gürültüsile uğraşmağı tercih ederdi! Elindeki memleketleri muhafazadan âciz Abdülhamid Trablusgarb ve Bingazi için endişede iken bir de Fizandan öteye bir takım vahalar için Avrupa devletlerile ihtilâfa düşmekten ise buradaki müslümanları kendi hal ve talihlerine bırakmağı zarurî gördü. Fransızlar ilerilemekte iken Zender zaviyesi önünde doğrudan doğruya Sünusilerle çarpıştılar. Bir kaç saat içinde Sünusiler kendilerinden adedce bir kaç misli az Fransız kuvveti tarafından büyük bir mağlûbiyete uğratıldılar.

Bu felâket Sünusilik için yıkıcı bir darbe oldu. (1)

898 - 99 da Fransızlarla İngilizler arasında yapılan bir itilâf merkezî Sudanı Fransızlara bırakmıştı.

Fransızlar 1901 de (Genam) hükûmetini zapta muvaffak oldular. Genamın ziyaı Sünusi şeyhi için pek ağır ve müessir oldu.

Bundan az sonra Seyyid Mohammedülmehdinin vefatı bu tesire atfedildi. Fransızlar Türkiyede meşrutiyet ilânından sonra dahi bu taraflarda ilerilemekte devam ettiler.

Mehdi yerine geçen Seyyid Ahmed zamanında (Vaday) da kazandıkları muzafferiyetle sünusî kudretine Afrika içlerinde öldürücü darbeyi vurmuş oldular.

Abdülhamid ile sünusi şeyhleri islâm ittihadı davasında elele verememişlerdi. Aradaki soğukluk meşrutiyetin ilânından sonra da İttihat ve Terakki hükûmetine miras kaldı. Trablusgarb ile Bingaziye göz diken İtalyanın harp ilân eylemesi bu soğukluğu samimiyete tebdil etti, iki tarafa da elele vermek mecburiyetini hissettirdi ise de artık iş işten geçmiş bulundu!

Seyyid Mohammedülmehdinin sünusî ihvanı arasında yayılmış bir şiirinde kendisinin «Osmanlı tahtına sultan Süleyman cülûs edince galebe edeceği» zikredilmişti.

Osmanlı hanedanında bir şehzade Süleyman efendi vardı.

Fakat padişahlık sırası bu şehzadeye gelinciye kadar kimbilir ne kadar uzun seneler geçecekti!

Talih bu şehzadeye tahtı nasib etmedi!

Sünusi Mehdisinin keşfi de boşa çıktı!

YA ATINI, YA MEMURİYETİNİ!

Haleb defterdarı Etem Sabri efendi İstanbulda Y... paşayı ziyarete gelir.

Y... paşa Etem efendiyi valilik makamını dolduracak şekil ve kıyafette, iktidar ve liyakatte görür; mülâkat esnasında misafirine bir çok ikram ve iltifatta bulunur; veda sırasında:

Menşuru vezaret yakışır vechine Sabri!

Mısraını yazıp teberrüken verir!.

Fakat bu iltifatların ve yakıştırmaların altında küçük bir sebep te yok değildi!

Etem efendinin arabasında gayet mükemmel bir çift Macar atı vardı; Y... paşa bunlara göz koymuştu! Y... paşa bu atları istetti. İltifatların mânasını anlıyan Etem efendi savsakladı.

Y... paşa Etem efendinin (belki Arnavut damarı tutmuştur!) diye bir hafta bekledi. Sonra hususî kâtibini gönderdi. Ethem efendi gene vermedi.

Paşa artık gücenmekte kendini pek haklı buldu; bu gücenme kin ve bugz derecesine kadar vardı.

Etem efendi memuriyeti yerine gittikten sonra vilâyetin en müzayikalı bir zamanında iradei seniye ile sandık mevcudü sorulup istenildi.

Etem efendi (tehlike melhuzdur; gönderemem.) cevabını verdi. Derhal azledildi; bu ceza kâfi görülmiyerek gazetelerle teşhir de olundu.

Fakat bir kaç gün sonra Etem efendinin Avrupaya kaçacağı, orada jön Türklerin Meşveret gazetesile neşriyatta bulunacağı bir taraftan mahramane olarak arzolundu.

Yazık! Ne olurdu, şu Etem efendi atları verip defterdarlık gibi çıkarı bol bir işte iken biraz da paraca fedakârlık etmiş olsaydı! Hemen bir valilikle memnun edilirdi!

Fakat işte böyle ayağına gelen nimeti tepenler vardı! O melûn jön Türkler de sanki Damoklesin kılıcı idiler! Hesab, kitab! Etem efendiyi açıkta bırakmak uygun görülmedi.

Urfa mutasarrıflığı eski defterdara sükût hakkı oldu!

BÜDCE NASIL DÜZELİR?

Devletin maliye işleri için Avrupaya gitmek bazı büyük memurlara pek yarardı. ... nazırı ... paşa da kendisini böyle fırsatlardan istifade etmiyecek ahmaklardan (!) saymadığı için zengin olmak yolunu bulmuştu. İlmen ve fikren fakrına rağmen paraca zenginliği o kadar çabuk olmuş idi ki nihayet ilk mebusan meclisinin dikkatini ve emniyetsizliğini celbeylemişti!

Ancak o bu serveti sefahatte israf için toplamamıştı. Hatta o kendi parası gibi devletin parasını da korumak isterdi. Yalnız bu gayeye vüsul için bilgisi yoktu!

Nezaretine tâbi müesseselerin maaş masraflarını ödemek mecburiyeti olmasaydı nezaretin büdcesi tevazün edeceğini daima söylerdi! Buna çare bulamadığına canı yanardı!

(Arkası var)

(1) Sünusiler.

Radyo

5 Teşrinisani 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

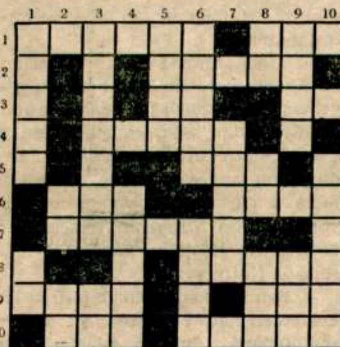
Akşam neşriyatı: 18,30 Caz: Plâkla. 19,30 Monolog: Bay Hazım tarafından. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 Plâkla sololar. 21,30 Orkestra. 1 - Wagner: (Lohengrin) uvertür. 2 - J. Strauss: (Dinemiden) vals. 3 - Beethoven: (Romans Op. 5 Fa). 4 - Moussorgski: (Kalenberg dağında bir gece). 5 - Brahms: (Vals). 6 - Dvorak: (Slav dansı No. 8, G Mol Presto). 7 - Lehar: (Luksenburg kontu) operetinden parçalar). 22,30 Ajans havadisleri. 23 SON.

6 Teşrinisani 936 Cuma

İstanbul: Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Caz: Plâkla, 19,30 Spor müsahebeleri, Eşref Şefik tarafından, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Bayan Elsestangel tarafından piyano solo, 21,30 Orkestra, 1- Mozart: (Tılısımlı Flüt) uvetür, 2- Fetras: (Tanzlust Auf Der Aln.), 3- Tschaikowski: (Son bahar şarkısı), 4- Verdi: (La Travyata)dan parçalar, 5- Rich, Strauss: (Rosenkavalier), 6- Dvorak: (Püruyan), 7- Lecok: (Girofle Girofla)dan parçalar, 22,30 Ajans havadisleri, 23 Son.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Mağaza (6) Geniş (3)
2 — Kan yolu (5)
3 — Müzari edatı (2) Uzak nidası (2)
4 — Dudaklar büzülüp üflenince çıkan ses (5)
5 — Damarlarımızda akan (3)
6 — Zehir (3) Kir izi (4)
7 — Kederli (6)
8 — İncitmekten emir (5)
9 — Yaş değil (4) Başına (B) koy! başına giy (3)
10 — Altın (3) Kazımak (5)

Yukardan aşağı:

1 — Zurnanın arkadaşı (5) Beyaz (2)
2 — Beygir (2) İyi, uslu (2)
3 — Eski zaman gemisi (7), Nota (2)
4 — Pervane (5)
5 — Adaletli (4)
6 — Bir isim (5) Parça (4)
7 — İnce değil (5)
8 — İle (2) Sual (2) Hesapta toplama (3)
9 — Ara (4) Başına (T) koy iplik olsun (3)
10 — Dilinin ucundan konuşan (6)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Kelime, Ara 2 - Elim, 3 - Kemancı, Ti, 4 - İken, Laf, 5 - Lenger, 6 - Kışla, An, 7 - İri, Irak, 8 - İniş, İn, 9 - Arbuka, 10 - Ezik, Tiz.

Yukardan aşağı: 1 - Kekikçi, Ne, 2 - Elek, Ri, 3 - Lime, Kinci, 4 - İmanlı, 5 - Eş, Şa, 6 - Ercanlı, Re, 7 - Garib, 8 - Ar, Le, Anut, 9 - Tarak, Ki, 10 - Arif, Kaz.

Mühim bir tavsiye

Yastık, yorgan ve şiltelerinizi kuş tüyünden yapınız. Yatması rahat, kışın sıcak, yazın serindir. (Kilosu 75 kuruşdan başlar) Fabrika ve satış deposu İstanbul, Çakmakçılarda Kuştüyü fabrikası. Telefon: 23027

Tayyareci Mollison kocasından ayrılıyor

Meşhur kadın tayyareci bunun sebeplerini anlatıyor

Meşhur kadın tayyareci Amy Mollison kocası tayyareci Jim Mollisondan ayrılıyor.

Kadın tayyareci, ayrılma sebepleri hakkında Avrupa gazetelerinde yazdığı bir makalede diyor ki:

— Hususî hayatın esrarını ortaya atan hikâyelerden nefret ederim. Bu makaleyi yazışım, Jimden ayrılmamıza fevkalâdelik verilmesinin önüne geçmek içindir. Mesleğimde beni en ziyade korkutan şey gazetelere mevzu teşkil etmektir. Bunu söylemekle bu neşriyata karşı nankör görünmek istemiyorum. Yalnız istemediğim bir şey varsa o da Jim ve Amy Mollisonun aşk romanından bahsedilmesidir.

Anny ve Jim Mollison

Jim bu hafta Atlantikte uçacaktır. Biribirimize verilen yeminlerden biri de içimizden biri tek başına büyük bir hava seferine çıktığı zaman ötekinin kendisinden bahsettirmemesidir. Fakat hareketinden evvel artık biribirimizden ayrı yaşamak hususundaki arzumuzu izah etmeseydim, ikimiz de müşkül bir mevkide kalacaktık. Allah bilir ki, Jime her türlü saadeti temenni ederim. Eğer ayrılığımızın sebeplerini hareketinden evvel izah etmeseydim, bu seferinde başına bir kaza gelirse ya riyakâr bir dul vaziyetinde kalacak ve yahud sapsağlam dönerse niçin kendisini tayyare meydanında karşılamadığıma dair binlerce suale muhatap olacaktım.

Boşanma hadisesi yalnız bizi alâkadar eder. Benimkine benzer bir meslekte muvaffak olan diğer çiftlere bu tecrübem belki faideli olur mülâhazasile ayrılmamızın başlıca sebebini anlatmaktan çekinmiyeceğim. Bizim gibi halka aid olanların hayatı haddi zatında anormaldır. Sarfedeceğimiz her söze dikkat etmeğe mecburuz. Huzur ve rahatı ancak pek samimi arkadaşlarımız arasında bulabiliyoruz. Bu halkın daimi dikkat ve teyakkuzu altında bulunan iki şahıs, hücum ve tenkidlerden kurtulmak için fevkalâde müsamahakâr ve muvazeneli davranmak lâzımdır.

Size bir misal söyliyeyim: Bir muhbir son günlerde binbir sual arasında bana bu suali da sordu:

— Atlantik seferini niçin tek başınıza yapmak istiyorsunuz?.

Bu suale şu cevabı verdim:

— Seyahatte, kavga edecek hiç bir kimse bulmamak için ...

Herkes bu cevabımı, kocamla kavga etmemek için tek başına bu seyahati yapmağa karar verdiğim suretinde tefsir etti.

Dostlarımızı ziyarete ve görmeğe gideceğimiz zaman halka tayyarelerimizi muayene etmeği bahane gösteriyorduk. Bizim gibi bir çiftin müşterek dostları yoktur. Sonra vakit geçirme meselesi de vardır. İki şahıs mütemadiyen yanyana çalışırsa beraberce sayfiyeye gitmeleri vakit geçirmek için en iyi çare değildir. Bundan dolayıdır ki, izdivaçların yüzde doksanı, her dakika yanyana yaşayışa dayanamazlar.

İşte bu sebepten dolayıdır ki, evlenme hayatımıza bir nihayet vermeğe ve istediğimiz gibi ayrı ayrı yaşamağa karar verdik. Boşanmakla beraber, dost kalacağız. İkimizin hissi ve niyeti budur.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: Galatada İsmet, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Söğüdlüçeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İttihad, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Çula, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Topkapıda Nazım.

Cemal Nadir Karikatür Albümü

Mevcudu tükenen « Cemal Nadir Karikatür Albümü » tekrar basılarak satışa çıkarılmıştır. Muallim Ahmed Halit kitaphanesinde bulunur. Fiati 50 kuruştur.

Açık muhabere

Bay Basri Yaman — Bayan Necile Tevfik — Bay Server Ziya.

(AKŞAM) — kitap servisine emanet olarak kitap bırakmış olan yukarıda isimleri yazılı zevatın matbaa müdürlüğüne bizzat ve yahud mektupla bir an evvel müracatları rica olunur.

PASLANMAZ HASAN TRAŞ BIÇAĞI

Çeliğin en serti olduğundan çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop âletile mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynını yapamaz. Alâmeti farikasile ihtira beratı vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazen ve Türkiyede yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmiştir. Hasan markasını arayınız; israr ediniz. Fiati: Paslanmaz Hasan Traş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Traş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Her akşam bir hikâye

Güzel yemekler..

Ahmed Kadri işinden evine döndüğü zaman karısı Nuriyeyi pek sinirli buldu.

— Nen var karıcığım?.

— Nem olacak?.. Ahçı kaçtı. Artık bıktım bu ahçı derdinden.. bıktım usandım. Evde bir lokma yiyecek de yok.. bakalım bugün ne yapacağız?.

Ahmed Kadri biraz düşündü. Kendisinin karısından sakladığı bir sırrı vardı. Ahmed Kadri biraz yemek pişirmesini bilirdi. Bekârlık zamanında ve yalnız geçen günlerinde birçok yemeklerin nasıl pişirildiğini öğrenmişti. Lâkin bunu şimdiye kadar Nuriyeye katiyen söylememişti. Ne olur ne olmaz diye düşünüyordu. Belki Nuriye ahçısızlıktan dolayı kendisini mutfağa sokuverirdi. Onun için daha ilk evlendikleri gün Ahmed Kadri karısına:

— Bazı erkekler yemek pişirmesini bilirlermiş.. tuhaf şey.. benim elimden bir yumurta pişirmek bile gelmez..

Demişti. Fakat bugün Nuriyeyi böyle son derece sinirli görünce dayanamadı:

— Karıcığım, dedi, sen üzülme... Ben mutfağa girer, sana iki türlü yemek pişiririm.

Nuriye:

— Rica ederim Kadri.. dedi, canımı sıkma.. mutfağı çocuk eğlencesi mi zannediyorsun?. Senin elinden öyle şey gelir mi?.

Bu söz Ahmed Kadrinin hem izzeti nefsine dokundu. Hem de içinden kıs kıs güldü. Şimdi Nuriyeye birkaç nefis yemek yapsın da onu bir mahcup etsin!...

— Sen işi bana bırak.. eğer yemeklerin harcını berbad edersem kendi gündeliğimden hepsini öderim.. dedi.

Ahmed Kadri o kadar israr ediyordu ki, nihayet Nuriye:

— Aman, dedi, ne yaparsan yap... Beni rahat bırak da...

Ahmed Kadri hemen ahçının önlüğünü taktı. Mutfağa girdi. Evvelâ nefis bir sebze çorbası yaptı. Bu güzel sebze çorbasını Rusyada esarette iken öğrenmişti. Arkasından da Pariste talebe iken öğrendiği güzel bir mayonezli balık pişirdi. Mayonezli balığın etrafını turşularla, pancarlar, salatalıklar, domateslerle öyle bir süsledi ki değme gitsin.. küçük evlâdlığı gizlice çarşıya göndertip biraz çiçek aldı. Sofrayı çiçeklerle süsledi. Süslü yemekleri ortaya koydu. Kavunu kesti...

Sinirlerini yatıştırmak için, yatak odasında karyolanın üstüne boylu boyuna uzanmış, roman okuyan karısına:

— Yemeğe gelmez misin karıcığım?. diye seslendi.. Nuriye yattığı yerden alay etti:

— Gelirim amma.. hangi yemeğe?..

— Bir kere buyurun bakalım..

Nuriye yemek odasına girince hayretler içinde kaldı:

— Aman ne güzel sofra kurmuşsun kocacığım.. o ahçı olacak hınzır Eminenin kurduğu zevksiz sofra nerede?. Bu nerede?.. Fevkalâde doğrusu.. ay sebze çorbası yapmışsın ha..

Nuriye çorbadan bir kaşık içer içmez gözlerini hayretle açtı:

— Harika.. dedi.. ben hayatımda böyle lezzetli çorba içmedim..

Sonra tatlı bir şımarıklıkla kocasına:

— Madem ki, bu kadar nefis yemekler pişirmek elinden geliyor... Ne diye şimdiye kadar karıcığına bu güzel çorbadan pişirmedin?.

Artık Ahmed Kadrinin ağzı kulaklarına varmıştı. Nuriye gibi son derece müşkülpesend bir kadın tarafından bu derece takdir edilmek pek hoşuna gitmişti.

— Bu çorbayı esarette iken Rusyada öğrendim. Onların «burç» çorbaları meşhudur ya.. hattâ bir kere bir çorba pişirdim. Rus generalını davet ettik.. adam az daha kaşığı da beraber yutacaktı. Çorbamı o kadar beğendi..

— Beğenilmiyecek gibi değil ki...

Çorbanın arkasından son derece sütlü mayonez balığı ortaya konuldu.

Nuriye:

— Amana ne nefis balık bu... Taş çatlasa bizim pis Emine böyle koyu mayonez yapamazdı.. aman üstünü ne güzel de süslemişsin ... Zevk sahibi bir erkek olduğun şu yemeğin süsünden belli...

Ahmed Kadri gene memnun memnun gülümsedi:

— Zevk sahibi bir erkek olmasam seni sever miydim karıcığım?. Bu mayonezli balığı Fransada tahsilde iken öğrenmiştim.. hattâ bir gün kendi elimle yaptım da Sesil Soreli yemeğe davet etmiştik. Kadıncağız bayıldı bu yemeğe...

Ertesi gün gene ahçısızlıktan dolayı Ahmed Kadri mutfağa girdi. Ve yemek pişirmek hususundaki marifetlerinden bir kaçını gösterdi. Artık Nuriye son derece memnundu. Daha ertesi günü, daha ertesi günü bu hal hep böyle devam etti.

Nuriye artık:

— Ben bundan sonra dünyada ahçı yemeği yemem. Bu nefis yemeklere bir kere midem alıştı. Hasta olurum.. diyordu.. Nihayet bir gün:

— Kocacığım, dedi, hem ahçı bizim nemize!... Ahçı aylığını iktisad ederiz, hem de kaçtı idi, kaçacaktı, pisti, yemeklerin üstünden yiyordu gibi derdlerden kurtuluruz. Sen işinden dönünce yemeği pişirirsin.. ufak tefek ev işlerine de zaten küçük ahretlik bakıyor... Geçinir gideriz.

Ahmed Kadri:

— Nasıl olur? Filân diye itiraz edecek oldu. Lâkin Nuriye:

— Düşün, ki bu meselede benim sıhhatim mevzuu bahis.. eğer beni ahçı yemeklerine bırakırsan muhakkak mide hastalığından ölürüm.. hem beni o güzel yemeklerden mahrum mu edeceksin?. diye dayattı.

Nihayet Ahmed Kadri için olan oldu. Artık işinden çıkar çıkmaz eve koşuyor, mutfağa giriyordu. Arasıra gözleri yaş içinde soğan ayıklarken kendi kendine söyleniyordu:

— Hay dilim kurusaydı da ahçının kaçtığı gün o kadar israrla yemek pişirmeğe kalkmasaydım. Hay benim eşek kafam hay... diyordu.

O evde yemek pişirirken karısı sinemalarda, çaylarda, ahzaplarında dolaşıyordu. Nuriye kocası için beyaz bir de ahçı bonesi dikmişti. Bu beyaz takke kafasında saatlerce hava gazi ocağı önünde yemek pişiriyordu. Arasıra karısına rica ediyordu:

— Aman Nuriyeciğim.. sakın yemekleri benim pişirdiğimi arkadaşlarına ağzından kaçırma emi?. Kılıbık diye adım çıkar vallahi.. bilirsin ya ben öyle mutfak köşelerinde yemek pişiren kılıbık erkeklerden nefret ederim. Ben yapıyorsam senin hatırın, senin sıhhatin için yapıyorum. Bu hali arkadaşlarına yayıp da beni karikatürlerdeki «ideal koca» tiplerine benzetme kuzum..

— Aman ben deli miyim? Kadri?.

Bazan Nuriye -bedava ahçıyı bulmuştu ya- birçok ahbaplarını yemeğe davet ediyordu. O zaman misafirler yemekleri son derece beğeniyorlar, Nuriyeyi:

— Bunları siz pişiriyorsunuz ha.. fevkalâde doğrusu.. diye tebrik ediyorlardı. Yalnız Nuriyenin samimî arkadaşları sofrada kıs kıs gülüyorlardı. İşte bu gülmeler Ahmed Kadrinin midesini bulandırıyordu. Fakat Nuriye kocasının pişirdiği yemekleri kendi üzerine alarak bunlarla öyle öğünüyordu ki, Ahmed Kadrinin şüpheleri sönüyordu. Nuriye eğer yemekleri kocasının pişirdiğini etrafa yaymış olsaydı kendisine «Ne güzel yemeke yapıyorsunuz.» denildiği zaman o derece gururlanamazdı.

Bu arada Ahmed Kadrinin başına bir de belâ çıktı. Bu Müfid adında gayet zengin yakışıklı bir gençti. Müfid şimdiye kadar evlenmemişti. Midesine çok düşkün olan bu genç alacağı kadının son derece ev kadını olmasını, bilhassa iyi yemekler yapmasını istiyordu. Müfid Nuriyenin yemeklerine bayılıyordu. Hattâ bir kere sarhoşlukla sofrada Nuriyeye:

— Ben mutfakta yemek pişiren erkeklerden nefret ederim. Ne biçare mahlûklardır bunlar.. işte bu hale düşmemek için evlenmiyorum.. sizin gibi bir kadın bulsam tereddütsüz evlenirim.. demişti.

Ahmed Kadri içinden: «Ulan sen Nuriye ile evlen de ertesi gün mutfağa gir.. hanyayı konyayı anlarsın..» dedi. Lâkin Müfid karısına fena balta olmağa başlamıştı. Ahmed Kadriyi teselli eden bir nokta vardı. Karısı yemeklerini çok beğeniyordu ve bu yemekleri kocasının pişirdiğini kimseye söylemiyor, onu gülünç etmiyordu ya.. kâfi.. geçinip gidiyorlardı.

Bir gün mutfakta soğan ayıklıyordu. Nuriye misafirlerle salonda oturuyordu. Mutfağın açık penceresinden Nuriyenin sesi işitiliyordu. Nuriye misafirlerine diyordu ki:

— Ah yemeklerinden hiç memnun değilim.. iğrene iğrene yiyorum amma.. ne yapayım bir de ahçı ile mi uğraşacağım. Sonra o mutfakta iken ben istediğim gibi serbes serbes geziyorum ya.. varsın yemek pişirsin..

Misafirlerin kahkahası ayuka çıkıyordu.

(Bir yıldız)

Haftalık borsa ve piyasa

Borsada sükûnet var, ihracat faaliyeti devam ediyor

Bu hafta içinde, Cumhuriyet bayramı münasebetile, borsa kapalıydı. Bu itibarla kambiyo borsasında, diğer haftalara nisbetle daha az faaliyet olmuştur.

Bir iki gündenberi, Ünitürk üzerine muameleler durgun geçmektedir. Fiat 23 lira 60 kuruştu: Geçen hafta 23 lira 85 kuruştu. Yerli esham ve tahvilâttan Cumhuriyet Merkez bankası tahvilleri 90 lira üzerinde istikrar peyda etmiştir. Fiatin bu dereceden aşağı ineceğine ihtimal verilmiyor.

Anonim şirketlere ait tahviller arasında, Arslan Çimento şirketinin hisselerinin yükseldiğini görüyoruz. Fiat 13 lira 85 kuruştur.

PİYASADA UMUMÎ VAZİYET

Bayram tatilleri münasebetile, ticaret borsası ve diğer ticaret evleri de kapalı olduğu için, haftanın ekseri günleri sükûnet içinde geçmiştir. Maamafih son günlerde, ithalât eşyasının kontrolü hakkındaki haberler, piyasada büyük bir alâkayla karşılanmıştır.

Bundan başka, iktisat vekâleti müsteşarı Kurdoğlu Faikın Avrupadaki temaslarından aldığı neticeler de, piyasada büyük bir dikkat ve alâkayı uyandırmıştır. Bilhassa Holanda sermayedarlarının Türkiyeye gelmek arzusunda oldukları, buradaki iş adamları üzerinde iyi tesirler bırakmıştır.

İHRACAT MADDELERİMİZİN VAZİYETİ

İhracat vaziyetine gelince bunu maddeler üzerinde birer birer aşağıya izah ediyoruz.

Tütün — Bu haftanın en büyük ticarî hareketi, Ege mıntakasında tütün piyasasının açılmasıydı. Bu sene kalite itibarile pek yüksek olan tütünlerimize karşı büyük talebler vardır. Yalnız Akhisarda bir günde bir milyon kilo tütün satılmıştır. Fiatler iyi gitmektedir.

Diğer taraftan, Çekoslovakyanın tütün münakasasına dair olan müddeti bitmek üzeredir. Yakında büyük siparişler başlıyacaktır.

Zeytin — Geçen hafta da yazdığımız gibi, ramazan yaklaştığı için fiatler yükselmektedir. Esasen bu sene rekoltenin de azlığı, fiatlerin yükselmesine sebebiyet vermişti. Buna rağmen zeytin ihracatı devam etmektedir. Son hafta içinde Sovyet Rusyaya mühim miktarda zeytin gönderilmiştir.

Zeytinyağ — Piyasanın daha ziyade yükselmesine ihtimal verilemiyor, bu sene susam yağı, pamuk yağı bol olduğu için, zeytinyağı fiatlerinin daha ziyade yükselişine mâni olmaktadır.

Bir zeytinyağı taciri diyor ki:

— Eğer zeytinyağlara pamuk yağı yarıştırılmamış olsaydı, halis zeytinyağını 100 kuruşa bile satamazdık, piyasada zeytinyağı diye satılan yağların yüzde sekseni pamuk yağı ile karıştırılmış yağlardır.

Yumurta — Piyasada geçen haftaya nisbetle bir canlılık baş göstermiştir. Almanyaya, Yunanistana yapılan ihracat, fiatlerin biraz yükselmesine yardım etmiştir. Son günlerde yumurta sandıklarının fiati 30 liraya kadar çıkmıştır.

Buğday — Fiatler gevşektir. Mersin yolile Almanyaya ihracat devam etmektedir.

Arpa — İtalya ve Almanyaya ihracat yapılmaktadır. Fiatlerde geçen haftaya nisbetle bir fark yoktur.

YAŞ MEYVA İHRACATI

Bir kaç haftadanberi, Almanyaya kavun ihracatı yapılmaktadır. İlk zamanlar, tecrübe mahiyetinde gönderilen kavunlar pek beğenilmiştir. Bilhassa Trakya kavunları, Almanyada çok beğenilmiştir. Gelecek sene Almanyaya daha ziyade kavun gönderileceği ümid edilmektedir.

Bu sene mevsim münasebetile, elma ihracatına hazırlıklar başlamıştır. Geçen sene, Almanyaya yapılan ihracattan iyi neticeler alınmıştı. Tüccar, bundan cesaret alarak bu sene daha geniş mikyasta elma ihracatına hazırlanmıştır. Diğer taraftan yaş meyva şirketi de, elma satışları için hazırlıklarla meşguldür. Rize civarındaki Pazar limanında elma ihracatı için tesisat yapılmıştır. Bu tesisat sayesinde, istenilen şekildeki ambalajlar, mahallinde yapılacaktır.

Diğer taraftan alınan haberlere göre İsveçten de Türkiye elmalarına karşı talebler artmaktadır. Geçen sene İsveçe gönderilen nümuneler pek beğenilmişti. Elma ihracatı mevsimine girdiğimiz bu sırada, İsveçe de mühim miktarda ihracat yapılacağı çok ümid edilmektedir.

Mısırdan da en ziyade Amasya elmalarına talebler artmaktadır.

A. O.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ No 6

— Bizi Malka limanına götürmeye söz veren Salinalı kaptan Gaston, sahildeki Varoşlardan birinin dibinde gizli bir yol keşfetmiş. Bizi gece karanlığında oraya kadar götürüp bırakacak. Ondan ötesi bize ait.

— Siz şehrin içini tanır mısınız?

— Her köşesini karış karış biliriz..

— Şehir halkı kardeşinizle beraber düşmanla çarpışıyor mu?

— Hiç şüphe yok. Çünkü şehirdekilerin yüzde yetmişi zengin, servet sahibi kimselerdir. Ahmed Selime yardım etmezlerse, düşman şehre girince bütün servetlerini yağma edecekleri muhakkaktır. Bunu pek iyi bildikleri içindir ki, Selimi yalnız bırakmazlar. Kalenin topçuya ihtiyacı vardır. Biz ikimiz de topçuyuz. Yanımda gördüğünüz bu delikanlı Elhamrada topçu zabiti idi. Şehir muhasara edilmeden kaçtı.. Kurtubaya geldi. Kendisile birleştik ve Malkaya gitmeğe, Ahmed Selime yardım etmeğe karar verdik.

— Tehlikeli bir iş doğrusu. İkinizi de tebrik ederim. İnsan üzerinde doğduğu ve yaşadığı toprağı işte böyle müdafaa ve muhafaza etmelidir:

Ahmed Selimin kardeşi içini çekti:

— Biz böyle düşünüyoruz amma, sultanın vezirleri hâlâ sefahat ve eğlenceden baş kaldırmıyorlar. Hepsinin koynunda sayısız cariyeler.. başları dönük.. kalpleri kararmış.. millet ve memleketi düşünenlere, bu uğurda çalışmak isteyenlere düşman oluyorlar.

Salih reis İbrahimin sözlerini mübalâğalı buluyordu. Vatanına bu derece fenalık yapan insanlar ne diye Türkiyeden: (Aman, mahvoluyoruz.. yıkılıyoruz. Bizi inkirazdan kurtarın!) feryadile yardım istesinlerdi?

Salih reis dayanamadı..

Düşündüklerini açıkça söyledi:

— Sizin onlarla -kimbilir neden- aranız açılmış.. bize hükûmet erkânını çekiştiriyorsunuz! Fakat, ne de olsa, madem ki, bir şehre düşman eline düşmekten kurtarmağa koşuyorsunuz.. elbette tebrik ve takdire lâyıksınız!.

İbrahim ve arkadaşı sustular.

Salih reis sözlerine şu cümleyi de ekledi:

— Sizi Mayorkaya götüreceğim.. bir kere de bizim amiralımızla görüşünüz! Belki onun size vereceği talimat vardır. Cebelülfaruk kalesi muhafızlarına Kemal reisi hergün uzaktan muvaffakıyet diler. Sanırım ki, onu siz de görmek istersiniz!.

— Şüphesiz.. İstanbuldan buraya kadar gelen Türk donanmasının amiralını tanımak bizim için büyük bir şereftir. Kendisine Endülüsün nasıl ve niçin yıkılacağını da bu vesile ile anlatmış oluruz.

***

KAYIĞIN DİBİNDE SAKLANAN ZABİTLER KEMAL REİSLE BAŞBAŞA..

Salih reis Mayorka limanına döndüğü zaman, Türk gemicileri her taraftan işaretler çekerek:

— İki gündür seni arıyoruz.. nerde idin?.

Diye sormağa başladılar.

Salih reis gemisini demirledikten sonra İbrahim Şeliri ve kaptan Gastonu yanına aldı..

Amiralın gemisine götürdü.

Kemal reis, Salihin donanmada -gözcülük vazifesini gördüğü için- iki günlük gaybubetinden hiç de merak ve endişe etmemişti.

Salih reis iki gün içinde az iş görmemişti. Endülüslüler etrafında topladığı malûmat çok mühimdi.

Kemal reis, kaptan Gastonu ve Ahmed Selimin kardeşini görünce sevindi. Kemal reisin sevinci çok yerinde idi. O güne kadar Mayorkalılar arasında Türk denizcilerine bu iki adam kadar -Endülüsün iç yüzü hakkında- etraflıca malûmat veren bir kimse çıkmamıştı.

İbrahim, Türk amiralının dizlerini öptü:

— Bizi çok sevindirdiniz, dedi, sizin geldiğinizi Sultandan önce biz duyduk!.

Kemal reis hayretle sordu:

— Sultandan önce siz mi duydunuz!

— Evet.. çünkü Garnataya gönderdiğiniz adamı yolda bizim askerlerimiz çevirmişti. Kurtabaya getirdikleri zaman ondan sizin buraya geldiğinizi haber aldık.

— O halde Melik Ebü Abdullah bizim Endülüs sularına geldiğimizden haberdar değil.. öyle mi?.

— Sizin adamlarınızla ilk önce biz görüştük.. ondan sonra kendisini yola çıkardık. Fakat, ne yazık ki, Melik Abdullah ve vüzerası el altından İspanyollarla anlaşıyorlar.. şimdi sizin buraya gelişinizden memnun kalacaklarını sanmıyorum.

— Bizi neden İstanbuldan buraya çağırdılar öyleyse?...

— O zaman İspanyollarla anlaşmak ihtimali yoktu. Aradan bir yıl geçti. Bu zaman içinde, pazarda satın alınan bir meta gibi, İspanya kralı tarafından satın alındı.

İbrahim Şelir içini çekerek ilâve etti:

— Çok acı bir hakikattir.. fakat, söylemeğe mecburum: Endülüs devleti yıkılmak üzeredir. Bir umudumuz var.. biraderim Ahmed Selimin yanına gitmeğe muvaffak olabilirsem, İspanyolları o cepheden olsun vurmak ve püskürtmek imkânını bulacağım.

— Bir kişinin yardımile kardeş Endülüs devleti yıkılmaktan kurtulacaksa, bu yardımı Türk donanması da sizden esirgememeği bir vazife bilir.

— Benden bu yardımı esirgemezseniz, Malka cephesindeki düşman kuvvetlerini çok kısa zamanda dağıtacağımızdan emin olabilirsiniz!. Sebebini izah edeyim: Ben ve arkadaşım Endülüsün en mahir topçularıyız. Malka kalesinin her şeyden ziyade bizim gibi iki topçu zabitine ihtiyacı vardır. Biz bu boşluğu doldurmak için, iki arkadaş Kutubadan sözleşerek yola çıktık. Kaptan Gaston bizim eski dostumuzdur. Kendisine birer kese altın vererek, kendi yelkenlisile bizi Malkaya götürmesini rica ettik.

— Oradaki düşman donanmasının eline düşmek tehlikesini göz önüne getirmediniz mi?.

(Arkası var)

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti iskân umum müdürlüğünden:

1 — Orta Anadolu vilâyetlerine yerleştirilen göçmenler için fennî şartnamesi dahilinde (5000) adet pullk imali eksiltmeye konulmuştur.

Bu pulluklara ait fennî ve idarî şartnameler Ankarada İskân umum müdürlüğnde ve İstanbulda İskân müdürlüğünde mevcut olup talipler resmî tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat dokuzdan on yediye kadar bu şartnameleri alabilirler.

2 — Pazarlıkla ihalenin 10/11/936 Salı günü saat 15 buçukta Sıhhat Vekâletinde hususî komisyonda yapılacağı. (2625)

Istanbul Defterdarlığından:

Keşif bedeli 6000 Altı Bin liradan ibaret bulunan İstanbul vilâyeti hükûmet konağındaki tamirat açık eksiltme usulile yaptırılacaktır. İsteklilerin ve keşif, şartname ve projeleri görmek istiyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin de 12/11/936 perşembe günü saat on dörtte en az beş bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair gösterecekleri vesikalara istinaden Nafıa müdürlüğünden almış oldukları müteahhitlik ve Ticaret odası vesikaları ve 450 dört yüz elli liradan ibaret muvakkat pey akçalarile Millî emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (2586)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince «800» kilo çember raptiyeleri için kavalye pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 25/11/936 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2693)

★

10,000 metre beyaz yağlı kaneviçe
6.000 » yeşil yağlı »

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 26/11/936 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınacaktır.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2692)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile satın alınacağı ilân edilmekte bulunan motorlu cansandalının idarî şartnamesinde bazı tadilât yapılmasına lüzum görüldüğünden buna dair şimdiye kadar neşrolunan ilânlar hükümsüz sayılmıştır.

2 — Mevzuubahs motorlu cansandalı 6/11/936 tarihinden itibaren 45 gün müddetle ve kapalı zarf usulile yeniden eksiltmeye konulmuştur.

3 — İhalesi 21/12/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat on beşte Galatada Merkez Rıhtım hanında dördüncü katta Tahlisiye Umum müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılacak olan mezkûr sandalın muhammen bedeli 19250 lira ve muvakkat teminat miktarı 1443 lira 75 kuruştur. İsteklilerin teklif mektuplarını bildirilen vakitten bir saat evveline kadar sözü geçen komisyon reisliğine tevdi etmeleri şarttır. Buna aid resim ve şartnameler mezkûr komisyondan parasız alınir. ((2667)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Millî Müdafaa Vekâleti Deniz Levazım Merkez satınalma komisyodan: nundan:

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli Lira	Münakasa günü ve saati
Mazot	600 ton	9600	7/11/936 Salı 11 de
Kardif kömürü	1000 ton	11160	7/11/936 saat 11,30 da

1 — Tonları ile tahmin bedelleri yukarda yazılı Mazot ve kardif kömürünün pazarlıkla münakasası hizasında yazılı gün ve saatlerde Ankarada Millî Müdafaa vekâleti binasındaki komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli gün ve saatte komisyon başkanlığına müracaatları. (2654)

Vakıf Paralar Direktörlüğünden:

Yüzde üç nisbetinde alınmakta olan komisyon miktarının Vakıflar Umum Müdürlüğü İdare meclisince ittihaz edilen kararla, kârgir emlâk karşılığında yapılacak ikrazlarda yüzde bir buçuğa indirilmiş olduğu talimatnamenin ikinci maddesi uyarınca ilân olunur.

Bu tenzilâttan, muamelelerini yeniletmek suretile kârgir emlâk sahipleri eski müşterilerimiz de istifade edeceklerdir.

Adres: İstanbul - Dördüncü Vakıfhan. Telefon No. 23654

(2639)

LUMA
1500 SAAT DAYANIR
İKTİSADI SEVEN, HESABINI BİLEN LUMA KULLANIR
ELEKTRON MÜESSESATI
TELGRAF : ELEKTRON
TELEFON : 41460
POSTA KUTUSU : 1144
GALATA VOYVODA CADDESİ No. 58-60-62

KUMBARA
BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

221000 kilo ekmeklik un kapalı eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli 30940 liradır. Şartnamesi Alay satınalma komisyonundadır. Eksiltme 10/11/936 salı günü saat 15 de Amasyada Alay İdman yurdunda yapılacaktır. İlk teminatı 2320 lira 50 kuruştur. İsteklilerin Maliye vezne makbuzu veya banka makbuzu ile komisyona müracaatları. (422) (2500)

Umum Emlâk Acentesi
Bahçekapı TAŞHAN No. 29
EHVEN ŞERAITLE
EMLÂK İDARESİ
KİRALIK APARTIMAN
EMLÂK
ALIM ve SATIMI
TELEFON: 20307

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)
Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044

T. H. K BÜYÜK PİYANGOSU
TAYYARE CEMİYETİ İSTANBUL
200,000 İKRAMİYE
200,000 MÜKAFAT VAR.
1 Cİ KEŞİDE 1 LİRA
2 » » 1,50 »
3 CÜ » 1,50 »
4 » » 1,50 »
5 Cİ » 1,50 »
6 » » 2 »
9 »
Bir verirsen Bin kazanabilirsin. Biri kaybedersen paran heba olmamıştır. Hem yüzlerce vatandaşınızı zengin etmiş hem de yurdunun göklerine bir kaç Filo katmış olursun. Bu yüzlerce zenginden birinin de senin olmıyacağını kim iddia edebilir.

Istanbul Defterdarlığından:

Eyüpte Şah Sultan mahallesinin Bahariye caddesinde eski 20/2 numaralı İplikhane kışlasına akmakta olan iki masura Kırk çeşme suyunun beher masurası parsı peşin ve nakit verilmek şartile yüz yirmi lira muhammen bedel üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. İsteklilerin 12/11/936 perşembe günü saat on dörtte on sekiz liradan ibaret muvakkat pey akçelerile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (2549)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

Gazdan koruma evi için 163 kalem kimyevî ecza ve alâta ihale günü talibi çıkmadığından 23/11/936 pazartesi günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 2800 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 210 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2657)

★

Cebeci hastanesi için 83 kalem alâta ihale günü talibi çıkmadığından 23/11/936 pazartesi günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 1112 lira 30 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 83 lira 42 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2658)

★

İstanbul komutanlığı birlikleri ihtiyacı için 2000 kilo şehriye ile 4000 kilo kesme makarna 6/11/936 cuma günü saat 15,30 ad açık eksiltme ile alınacaktır. Beher kilosunun fiatı yirmişer kuruştur. Şehriye ve makarnanın ilk teminatı «90» liradır. Evsaf ve şartnameleri her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde teminat makbuzlarile birlikte komisyonumuza gelmeleri. (2378)

★

Komutanlık makam otomobili için miktarı ihale neticesinde tekarrür edecek bedeli üzerinden hesap, edilmek üzere 510 liralık benzin 6/11/936 cuma günü saat 16,15 de açık eksiltme ile alınacaktır. İlk teminatı 38 lira 32 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde ilk teminat makbuzlarile birlikte komisyonumuza gelmeleri (2397)

★

İstanbul Komutanlığına bağlı birlikler ihtiyacı olan 51360 kilo prasa, 34240 kilo lahana ile 17120 kilo ispanak kapalı zarfla 10/11/936 salı günü saat 16,15 te ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları prasanın 2568, lahananın 1540 lira 80 kuruş ve ispanak 1284 ki hepsi 5392 lira 80 kuruştur. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin prasa için 193, lahana için 116, ispanak için 96 ki hepsi 405 liralık ilk teminat makbuzu veya mektubu ve 2490 sayılı kanunun 2 ci ve 3 cü maddelerindeki vesaikle beraber ihaleden en az bir saat evveline kadar teklif mektubların Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna vermeleri. (2504)

★

Çatalca Müstahkem mevki kıtaat eratının kışlık sebze ihtiyaçları olan 19200 kilo pırasa, 9600 kilo lâhana ile 9600 kilo ispanak açık eksiltme ile 10/11/936 salı günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarları pırasanın 960, lâhananın 432, İspanağın 720 ki hepsi 2112 liradır. Şartnamesi komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin pırasa için 72, lâhana için 33, İspanak için 54 ki hepsi 159 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (2503)

★

İstanbul komutanlığı birlikleri için 1500 kilo Ayva reçeli 6/11/936 cuma günü saat 15 de açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 600 lira olup ilk teminatı 45 liradır. Evsafı ve şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin vakti muayyeninde ilk teminat makbuzlarile birlikte satınalma komisyonuna gelmeleri. (2377)

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

İNGİLTEREDE BULUNMUŞ — İngilizce (yüksek derece), fransızca ve türkçebilen matmazel ciddî bir ailenin çocuğunun tahsiline bakabilir. Yakın Anadolu şehirlerine gider. Akşam'a (815) e yazılması. — 2

BİR FRANSIZ MADAM — 4 yaşında bir çocuğa fransızca öğretmek üzere bir evde mürebbiye olmak istiyor. Arzu edenlerin Beyoğlu, Yeşil sokak No. 11 Madam Martinoya müracaat. — 4

İŞ ARIYORUM — Şahsî kefalet verebilir, taşraya da giderim. Orta mektep mezunuyum. Kalem ve yazı işlerinde muarefem vardır. Kanaatkârım. Her türlü iç işlerini kabul ederim. Arzu buyuranların Akşamda (C.L.) rümuzuna mektupla müracaatları. —

ÇOK TECRÜBELİ BİR DADI — Bir buçuk yaşında bir bebeğe bakmak için kendisine iş arıyor. Adres: Z. A. Yenimahalle Parmaklık sokak No. 7. Beşiktaş. — 2

2 — İşçi arıyanlar

HASTABAKICI ARANIYOR — Ortaköy Şifa Yurduna hastabakıcı Bayanlar alınacaktır. İsteklilerin her gün saat 10 - 12 ye kadar Dirktörlüğe baş vurmaları. — 3

3 — Satılık eşya

KELEPİR SATILIK TAKSİ OTOMOBİL — 1930 model Hudson-Essex, az kullanılmış ve temiz halde. Son fennî muayenesi yapılmış, tabelâ hazır. Ehven fiatle satılacaktır. Müracaat: Sabahları Yeni Postahane arkasında Baker Han No. 38, ikinci kat. — 1

SATILIK OTOMOBİL — 931 dölüks modeli gayet temiz spor bir Ford otomobili satılıktır. Taksim çeşme sokağı yeni garaja müracaat. Tel. 40802 — 7

SATILIK BİLÂRDO — Bir adet Fransız salon bilârdosu isteka ve bilalarile birlikte satılıktır. Görmek istiyenler Maltepede postane anında kahveci Mustafa Şene müracaat. —

125 LİRAYA — Alman markalı çok güzel bir piyano iskemlesi ile beraber acele satılıktır. Müracaat Beyoğlu Aynalı Çeşme Emin cami sokak Emin cami apartımanında No. 63/3. — 4

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK YALI — Bebekte Sağlık apartımanı: 4 oda, kalorifer, elektrik, havagazı, sıcak su, banyo, kayıkhane. Tel. 20107. — 3

UCUZ SATILIK APARTIMAN — Karaköyde Beyazıt mahallesinde Vekilharç sokağında 7 numaralı apartıman satılıktır. Ucuz fiatle satılacaktır. Talip olanlar kapıdaki adrese müracaat. — 2

ACELE SATILIK EV — Gedikpaşa caddesinde 145 No.lı hane: Denize ve Adalara nazır yedi büyük oda, salon, elektrik, terkos, sarnıç, tulumba, bahçeyi havi ev. Pazarları sabahtan akşama kadar, sair günler sekizden ona kadar müracaat. — 4

SATILIK EV — Fatih itfaiye yanında İmam Niyazi efendi sokağında bir salon, yedi oda, boyalı, bahçeli, tramvaya yakın 9 No.lı kâgir ev satılıktır. İçindekilere müracaat. — 3

KADIKÖYÜNDE SATILIK HANELER — 1: Moda caddesi 9 No. iki dükkânile beraber kâgir hane satılıktır. İçindekilere müracaat. 2: Şifada 20 numarada müfrez iki kâgir hane, bahçe, havagazı, su, elektrik. İki taksitle de verilir. İçindekilere müracaat. — 7

BÜYÜK FIRSAT — Acele satılık büyük bir bina: Tarapya, Tarabya caddesinde deniz kenarında ve vapur iskelesine yakın 4 No.lı ve büyük bahçeli Mısır Oteli binası inanılmıyacak derecede çok ucuz fiatle satılıktır. Görmek için içindekilere, şerait için 43358 telefon numarasına müracaat. — 2

SATILIK ECZANE — İstiyenlerin Boğaziçinde Tarabya eczanesine müracaati. — 1

DEVREN SATILIK — Askerlik dolayısile Beyoğlu semtinde bir tatlıcı ve şerbetçi dükkânı devren satılıktır. Talip olanların Akşamda (S A.) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

SATILIK ARSA — Cihangirde önü hail kabul etmez umumî nezaretli çift apartıman veya ev inşasına müsaittir. İsteklilerin Akşamda M G rümuzuna mektupla veya şifahen ilân memurluğuna müracaat. — 4

KİRALIK LÜKS APARTIMAN — Taksimde Abdülhak Hamit caddesinde 34 No. lı apartıman bir dairesi kiralıktır. Beş büyük iki küçük oda, kalorifer, sıcak su, asansör, bol güneş, uygun fiat. Telefon: 4,4353. — 4

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos. telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38 - 98 numaraya telefonla müracaatları. — 9

BEYOĞLU BALIK PAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılıktır. Müracaat için, sabahları sekiz buçuğa kadar Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkıye han 16 numarada Bay Leona. — 6

KONFOR — Divanyolu binbirdirek Klod Farer caddesinde yeni inşa edilen gayet lüks apartımanın iki dairesi kiralıktır. Bekçisi Bay Avniye müracaat. — 3

KELEPİR ve ACELE SATILIK — Kadıköyünde Cevizlikte Afitap sokak No 3, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve bahçeli 7 oda her tarafı güneş görür kâgir ev acele satılıktır. Paraca kolaylık gösterilir. Görmek için bekci Akife, görüşmek üzere Galata Ada han 17 ye, Telefon: 43837 — 6

SATILIK ECZANE ARANIYOR — İstanbulda işlek bir eczane aranıyor. Yeni postane caddesi Ananyadi hanında Zaman ecza deposuna müracaat. — 1

KİRALIK — Beş oda, banyo, kapıcı, su beraber 42 liraya kiralıktır. Beyoğlu Melek sineması karşısında Kuloğlu sokağında 7 numaralı Fesçizade apartıman kapıcısına müraacaat. — 1

KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Beyazıtta Mercanda Örücüler Örücüler yokuşu başında her tarafa yakın köşe başında Mercan apartımanında bütün konforu tamam küçük ve büyük daireler kiralıktır. Kapıcıya müracaat. — 2

SATILIK KÖŞK — Paşabahçesinde Şekerpare sokağında beş numaralı fevkalâde nezaretli dışı kâmilen, dahili kısmen yağlı boyalı 7 odası iki büyük sofası bir büyük taşlığı ve büyük bir mutfağı, hamamı, 3 helâsı, kileri, büyük çok muntazam bir bahçesi, kuyusu, ahırı, odunluk ve kömürlükleri, bahçesinin önünde demir parmaklıklı çini döşeli denize nezaretli büyük bir taraçası, elektriği ve telefonu bulunan köşk satılıktır. Taliplerin görmek ve görüşmek üzere Akşam matbaasında Klişe atelyesinde bay Fuada müracaatları. Telefon 20113. — 7

KİRALIK — İyi bir aile nezdinde mobilyalı bir oda kiralıktır. Manzarası mükemmeldir. Huzur ve rahat temin edilmiştir. Her gün saat 17 den sonra ve pazar günleri sabahtan akşama kadar görülebilir. Kirası ehvendir. Ayaz paşada mezarlık sokak Bay Bekir apartıman No. 27 dahilî No. 3 adrese müracaat. — 1

KİRALIK APARTIMAN — Yüksekkaldırım Lülecihendek sokağı köşedeki apartımana müttesil 131 No. Hacı Ali paşa apartımanı denize nezareti mükemmel beş oda 38 lira, üç odalı 20 lira içindekilere müracaat. —

SATILIK MANDRA — Zeytinburnu civarında büyük ve modern bir mandra satılıktır. Bir çok müştemilâtı ve 10 dönüm arazisi ve dört odalı bir evi vardır. Satın almak isteyenler Akşamda M. B. rümuzuna mektupla müracaat. —

KİRALIK HANE — Fatih tramvay caddesi, köşebaşı piyango bayii üzerindeki 28 numaralı beş oda, banyo, elektrik, havagazı, terkos ve muşambalı hane. — 5

1500 LİRAYA SATILIK KÂGİR HANE — 9 oda 1600 arşın bahçe Kuzguncukta Bozacı sokağında 4 numaralı ev satılıktır. Yanındaki haneye müracaat. — 3

KİRALIK APARTIMAN — Ayaspaşa, Cami sokağı, Ülkü apartımanı: 4 oda, bir sofa, kalorifer, asansör, sıcak su, banyo. Tel. 20107. — 3

5 — Müteferrik

FRANSIZCA DERSLERİ — Kolay bir metodla, çabuk ilerletirim. Talebelere herhangi derslerde yardım edebilirim. Fiatler gayet uygun. Akşamda 10 rümuzuna mektupla müracaat. — 5

BEŞER BİN LİRALIK ÜÇ ORTAK ARANIYOR — Memleketin tanınmış bir sanayi firmasıyız. Ankara, İzmir ve İstanbul olmak üzere birer perakende şubesi tesis etmek arzusundayız. Parayı koyacak zat işin başında bulunacak ve ayrıca aylık ta alacaktır. İşimiz hakkında mufassal izahat için A K Akşam rümuzuna mektupla müracaat. — 8

ALMANCA DERS — Mütehassıs bir muallim beher dersi - 50 - kuruşa en yeni usullerle ders vermektedir. İstiyenlere ayrıca evde de ders verilebilir. Muallim rumuzu ile Galata Adalet han No. 29 adresine mektupla müracaatları. — 3

BİR ALMAN MADAM — Yalnız Bayan ve çocuklara Almanca dersleri vermektedir. Ücreti mutedildir. Akşamda S. S. rümuzuna mektupla müracaat edilmesi. —

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son üsüllerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildir. Bu lisanlar üzerine tercüme ve buhabere yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine O. S. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

RİYAZİYE VE FEN DERSLERİNDEN — İmtihanlarda muvaffak olmak için şimdiden hazırlanmalı. Yüksek riyaziye tahsilini bitirmiş bir genç lise, orta, ecnebi mektep talebelerini riyaziye ve fen derslerine hazırlamaktadır. Akşamda R. T. rümuzuna yazile müracaat. — 6

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 3

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En aksı bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden Bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. — 1

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 4

ALMANCA DERSLERİ — Almanyada tahsil görmüş bir Türk Bayan, en modern metodlarla Almancayı kısa bir zamanda öğretmektedir. Akşamda A. M. rumuzuna mektupla müracaat. — 4

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'î pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu muhitlerde, bulaşık hastalıklardan vikaye eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

İstanbul yedinci icra dairesinden:

Zekiyeye birinci derecede ipotekli olan İstanbulda Hocapaşa mahallesinde Demirkapı sokağında eski 16 yeni 20/22 (numerotaj 22. 22/1) numaralı ahşap hanenin tamamı borç verilmediğinden açık arttırmaya konmuştur. Mesahası bermucibi plân 51 metre murabbaıdır. Hududu haritasında yazıldığı gibi sağı 12 parselli mahal sol ve arkası Kale duvarı önü Demirkapı sokağile mahduttur. Üç ehli vukuf tarafından tamamına 1500 lira kıymet takdir edilmiştir. Evsafı; zemin kat malta bir taşlık üzerine iki kömürlük bir kuyu bir ocak bir helâ ve iki küçük oda vardır. Odanın birinin sokağa ayrıca kapısı vardır. Birinci kat sağ ve sola çıkılır. İki merdiven, sağdaki merdivene çıkıldıkta bir sofa üstünde bir helâ ve bir oda vardır. İkinci kat bir sofa üzerinde bir dolaplı iki oda bir helâ vardır. Üçüncü kat tarasa katı olup bir oda ve bir helâ vardır. Hane ahşap ve tamire muhtaçtır. Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin % de 75 nisbetinde pey akçesi veya millî bankanın teminat mektubunu hamil olmaları icab eder. Arttırma şartnamesi 16/11/936 tarihine müsadif pazartesi günü dairei mahsusunda talik edilecektir. Birinci arttırma 7/12/936 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 den 16 ya kadar icra edilecektir. Birinci arttırmada bedeli kıymeti muhamminenin yüzde 75 şini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 22/12/936 tarihine müsadif salı günü saat 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric bırakılırlar. Müterakim vergi, tenviriye, tanzifiyeden ibaret olan belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 935/1916 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyacakları ilân olunur. M. 888

ALMANCA, İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir. Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir. (Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 1

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden

PR - İT - AM - MK
Prof. MM - G F V

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

ODEON

Yeni çıkan plâklar

İstanbul Radyosu ve Odeon Fabrikasının değerli sanatkârı

Bayan Vedia Rıza Giz

No. 270107 Hüzam şarkı - Aşkınla sürünmem - Beste: Selâhattin Pınar
Kürdili şarkı - Ellerine kimler yaktı kınayı - Beste: Selâhattin Pınar

Bayan Hamiyet Yüce Ses

No. 270106 Kürdili şarkı: - Sonsuz geceler - Beste: İz. Zeki Duygulu
Muhayyer şarkı - Yürük Ali - Beste: İz. Zeki Duygulu

Bayan Mahmure Şenses

No. 270103 Rumba - Boğazın sarı kızı - Beste: Mustafa Şükrü
Tango - Yeşil gözlerde bahar - Beste: Mustafa Şükrü

Nezipli Deli Mehmet

No. 270114 Ayıntap şarkısı - Duman duman olmuş karşıki dağlar
Öksüz garip - Bir çiçek açılmış

Satışa çıkarılmıştır.

PROTEjiN

Merhemini kullanan Frengi ve Belsoğukluğuna tutulmaz. Her eczanede bulunur.

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	İlk teminat	İhale günü
Defatir ve evrakı matbua.	68 kalem	3100 lira	232 li. 50 k.	10/11/936 salı saat 15 de

İstanbul Vakıflar baş müdürlüğü ile taşra şuabatı Vakfiyesi için lüzumu olan yukarda cins ve miktarı yazılı defatir ve evrakı matbua açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi yukarda yazılı gün ve saatte baş müdürlük binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartname ve nümuneleri her gün levazım kaleminde görülebilir. (2455)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Direktörlüğünden:

Karacabey Merinos yetiştirme çiftliği Çeribaşı mevkiindeki Azmak üzerine yapılacak bir adet köprü inşaatı eksiltmesine talip zuhur etmediğinden on gün müddetle eksiltme günü uzatılmıştır.

6/11/936 tarihine müsadif cuma günü saat on beşte Bursa Baytar müdürlüğü binasında teşekkül edecek Merinos çiftliği inşaat komisyonunca ihale yapılacaktır.

Keşif bedeli (7490) lira (36) kuruştur.

Muvakkat teminat miktarı (561) lira (75) kuruştur.

İsteklilerin şeraiti kanuniyeyi haiz olmaları ve gününde komisyona müracaatları ilân olunur. (2684)

İktisat Vekâleti İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

30 ikinci teşrin 1330 tarihli kanun hükümleri dairesinde iş yapmağa izinli bulunan ecnebî vapur şirketlerinden (Doyçe Levant Linye - Deutsch Levante Linie) şirketinin Türkiye umumî vekili Karsten Mevsin haiz olduğu selâhiyete binaen bu keremüracaatla şirketin İstanbul ve havalisi acenteliğini yapmakta olan (Laster Silberman ve şürekâsı şirketi) yerine şirket namına yapacağı işlerden çıkacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatile kendisinin hazır bulunacağını bildirmiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren..
3 üncü sınıfda ameliyat ücreti alınmaz.
Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115
Telefon - 42221

Dr. FETHİ LABORATUVARI
CERRAHPAŞA HASTANESİ BAKTERİYOLOĞU
Kan, idrar, balgam, cerahat, mevadı gaita gibi tıbbî tahliller ve bütün biyolojik teamüller gayet dikkatle yapılır.
Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

Satılık ve kiralık Modern yalı

Mücedded ve modern on iki odalı iki katlı birinci katta beş ikinci katta yedi odalı içi ve dışı boyalı telefon, elektrik, havagazı, terkos, alaturka hamamı, bahçesi, rıhtımı mevcut Boğazın en nezih bir sahili olan Vaniköyde iskele yakınında (76) numaralı kuleli yalı hem kiralık hem satılıktır. Mezkûr yalıya müracaat.

OSMANLI BANKASI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ: 1863
Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, İrak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

İŞ BANKASININ MEMLEKETDE KURDUĞU TASARRUF ABİDESİ

Beyoğlu 4 ncü noterliğine

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde kâin eski «Mülen Ruj» yeni «Çoğlıyan» tesmiye kılınan 26 numaralı binanın bir aylık kira bedelini sahibi selâhiyet makama verilmek üzere 26/8/936 tarihinde ba ihtarname yüksek makamınıza tevdi eylemiş idim. Beyoğlu evkaf direktörlüğü tarafından yedinci icra marifetile gönderilen 36/3298 ve 36/3578 numaralı iki adet ödeme emrinde eski kiralar namile de 2700 lira talep edilmekte olup bunların tesviye edildiğini müsbit vesikalar her nekadar icra merciine takdim edilmiş ise de bu vesikaların kâfigelmemesi ve yahut bir kısmının şayanı kabul görülmemesi gibi ahval karşışısında olbaptaki 30 günlük kanunî müddetin mürûru ile - aleyhimde tahliye hakkı sabit olmak veya mahbus eşyayı paraya çevirmek gibi mahzurlara mahal bırakmamak ve gerek eşya gerek se devamı ikamet hakkındaki hukukumuza halel görülmemek maksadile bu kerre memuriyeti âliyelerine bin iki yüz elli lira daha tevdi ediyorum. Bu para 15/8/935 ilâ 15/8/936 tarihine kadar bir sene zarfında vaki teslimatımızın-zuhür eder ise-noksanını ikmal ve bu noksan ikmal ve itmam edildikten sonra artar ise artanının 15 eylül 1936 tarihinden sonraki - yani halen cereyan etmekte olan ayların - kira bedeline mahsup edilmek üzere tevdi olunmuştur. Parayı almağa selâhiyettar olduğunu iddia eden Beyoğlu evkaf direktörlüğü lâzım gelen vesaiki ibraz eder ise mevdu paralar mezkûr direktörlüğe, aksi takdirde bu vesaikin hangi makam veya şahıs ibraz eder ise ona verilmek iktiza eder. Keyfiyetin ilânen tebliği ile 3nüshadan ibaret işbu ihtarnamelerden birinin Beyoğlu evkaf direktörlüğüne tebliği ve musaddak bir nüshasının iadesini dilerim.

Beyoğlunda, Kuloğlu cadde ve sokağında 13 numaralı apartımanda mütesarrıfen mukim

Aram Zovikyan

Bu ilân idarede saklı aslına mutabık olmakla ticaret kanununun ahkâmına tevfikan ilân için Akşam gazetesine gönderildi.

Dr. MEHMED İZZET
Emrazı dahiliye ve sariye mütehassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı pazardan maada hergün 13-17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

450000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 67500 liradır. Eksiltme 6/İkinci teşrin/936 saat 11 de Erzincanda Tümen Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat mikdarı 4625 liradır. İstekliler ihale günü tecim ve endüstri odasında kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz edeceklerdir. Kanunun 32, 33, 34 maddelerindeki esasata uygun olarak isteklilerin verecekleri teklif mektupları 6/İkinci teşrin/936 saat 10 na kadar komisyona vermiş bulunacaklardır. Bu unun ihalesinde tekarrür ve teminat mukabilinde müteahhide avans verilmesi şart konmuştur. Şartnameyi okumak isteyenler bir adedini 338 kuruş mukabilinde komisyonumuzdan alabilirler. (413) (2391)

*

Lüleburgazda 36 şar kamyonluk iki adet garaj pazarlıkla yaptırılacaktır. Garajın muhammen keşif bedeli 44653 lira 38 kuruştur. İlk pey parası 3350 liradır. Pazarlığı 11 İkinciteşrin 936 çarşamba günü saat 16 da Çorlu Kor satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bunlara aid keşif ve fennî şartnameler İstanbulda ve Ankarada Levazım âmirliği ve Çorluda Kor satınalma komisyonlarında her gün görülebilir. Pazarlığa girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte belli gün ve saatte Çorlu Kor satınalma komisyonuna müracaatları. (425) (2538)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Direktörlüğünden:

Karacabey Merinos yetiştirme çiftliği dahilinde yapılacak iki memur evi inşaatı eksiltmesine talip zuhur etmediğinden on gün müddetle eksiltme günü uzatılmıştır.

6/11/936 tarihine müsadif cuma günü saat on birde Bursa Baytar müdürlüğü binasında teşekkül edecek Merinos çiftliği inşaat komisyonunca ihalesi yapılacaktır.

Beher evin keşif bedeli (3369) lira (77) kuruş olup yekûn keşif bedeli (6737) lira (54) kuruştur.

Muvakkat teminat miktarı 506 liradır.

İsteklilerin şeraiti kanuniyeyi haiz olmaları ve gününde komisyona müracaat eylemeleri ilân olunur. (2696)

İstanbul belediyesi ilânları

Yayaların yollarda takip edecekleri istikamete dair olan Belediye tenbihine aykırı hareket edenlerden bir lira maktu para cezası alınacağı Daimî encümenin 21/10/936 tarihli kararı üzerine ilân olunur. (B.) (2700)

En müşkilpesend fen adamlarının

EN ZORLUKLU DİLEKLERİNİ

LUMA Ampulunun

FENNÎ KUDRETİ TATMİN EDİYOR.

Dünyanın her tarafında yapılan tecrübeler

Bu iddiamızın doğruluğunu resmî raporlar ve vesikalarla isbat ediyo.

Yer yüzünün en mükemmel ampulu

LUMA dır.

Yalnız LUMA ampullerini kullanınız

ELEKTRON MUESSESATI

Galata, Voyvoda cadcesi No. 58 — 60 — 62 = Ankara, Anafartalar caddesi No. 10

Hakikî LUMA ampulları yalnız kırmızı orijinal ambalâjları içinde satılır

---

Sigara içtiği halde ne bembeyaz dişleri var!

Çünkü sabah, akşam RADYOLİN kullanıyor

Hayran edici bir tebessüm temiz ve parlak dişler, sağlam diş etleri, tatlı, rayihalı bir nefes... İşte Radyolin bütün bunları temin ettiği içindir ki bu kadar çok seviliyor ve bu kadar çok kullanılıyor.

RADYOLİN

Dişlerin abıhayatıdır.

Eğer verilen nasihatleri dinleyip te

GRİPİN

kaşelerini tecrübe etseydi bu ıstırablar çoktan dinmiş olacaktı.

GRİPİN

En şiddetli baş ve diş ağrılariyle üşütmekten mütevellit bütün ıstırabları keser. Nezleye, kırıklığa, romatizmaya çok faydalıdır. GRİPİN kaşeleri RADYOLİN diş macunu fabrikasının mütehassıs kimyagerleri tarafından yapılır.

Her eczanede vardır.

Dr. İhsan Sami

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 113

LİON

Şık BAYANLAR mağazası

MEVSİMİN BÜTÜN YENİLİKLERİ:

- **Kumaşlar**
- **Çantalar**
- **Çorap ve**
- **Eldivenler**
- **Muşambalar**
- **Garnitürler**
- **Örme Eşyalar**
- **Çeyizlikler**

ve

ULLSTEİN

PATRONLARININ

En son modelleri

masrafsız ve zahmetsiz bütün elbiseler diktiren yegâne patronlardır.

KIŞLIK KÖMÜRÜNÜZÜ

ALDINIZ MI ?

Kömürün cinsinden, tartısının doğruluğundan, fiyatının ucuzluğundan

Emin olmak isterseniz

ANKARA MEMURLAR KOOPERATİF

ŞİRKETİNİN

halis Alman teshin kokundan alınız.

Adres: Sirkeci, Mühürdar Zade Han No 32, Telefon: 23074

Deposu: Kuruçeşme, Defterdar caddesi, Altın Çapa Kooperatif Deposu, Tel. 40456

DİKKAT: Mikdarı çok az kalmıştır.

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri — Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

VENÜS PUDRASI

Güzellerin pudrasıdır.

En kibar familyalar, narin ve nazik elitliler Venüs pudrasını beğenerek takdirle kullanıyorlar. Yalnız bir tecrübe kâfidir.

Tanınmış eczane ve ıtriyat ticarethanelerinde satılır.

Deposu: Evliya Zade Nureddin Kimyevî Ecza Alât ve Itriyat Ticarethanesi. İstanbul Bahçekapı

Fransızcayı Çabuk ve Kolay Öğretirim

Bugünün en kolay, en üstün metodu budur.

1 klavuz, 1 konuşma, 5 kitap kesin 1 lira.

Öğretmen Şükrü Fuat Gücüyener — Anadolu Türk kitap deposu — İstanbul, Yeni postane karşısında Maydandık hanı No. 10. 11. 12 de

---

Zayi — 2300 sicil numaralı arabacı ehliyetnamemi ve arabama ait bilûmum evrak ve kazanç makbuzlarımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Receb oğlu İbrahim

Bayanlar

Kış mevsimi yaklaştı, yakında kürk manto giyinmeye başlıyacaksınız: BEYKO ticarethanesi 12 ay vade ile kefaletsiz olarak KÜRK MANTOLARI satmaktadır.

12

ay vade

Anadoludan ayni şeraitle kabul edilir.

BEYKO

Mahmutpaşa Kürkçü han içerisinde

Telefon: 21685

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası